

IEAS
Thammasat University
since 1984

ISSN (Online) 2774-1125

Thai Journal of East Asian Studies

VOL. 28 NO. 2 July – December 2024

**INSTITUTE OF EAST ASIAN STUDIES
THAMMASAT UNIVERSITY, RANGSIT CAMPUS
PATHUMTHANI, THAILAND**

Thai Journal of East Asian Studies

Vol. 28 No. 2 July – December 2024

The *Thai Journal of East Asian Studies (TJEAS)* is an academic journal produced by the Institute of East Asian Studies, Thammasat University. The Journal publishes primarily in the fields of history, politics, economics, sociology, and international relations. However, it welcomes interdisciplinary works and contributions from other related fields as well.

TJEAS is published as a periodical, with two issues annually (No.1: January-June, No.2: July-December). The journal includes research articles, regular articles and book reviews that fall within its scope.

1. Research Article present data and findings from research originally conducted by the authors that are related to or with implications for East and Southeast Asia.

2. Academic Article present a critical evaluation or a new interpretation of existing literature on a particular topic related to the region of East and Southeast Asia. Regular articles share some similarities with “review articles” that draw on scholarly analysis and conceptual synthesis.

3. Book Review consist of a critical appraisal of selected books on humanities and social sciences that are related to the region of East and Southeast Asia.

The editors welcome manuscripts bearing upon issues in the humanities and social sciences related to the region of East and Southeast Asia. All manuscripts should be consistent with the author submission guidelines of TJEAS that can be found at <https://www.tci-thaijo.org/index.php/easttu/>.

Copyright © 2019 by the Institute of East Asian Studies, Thammasat University

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, copied or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, and photocopying, or otherwise without proper written permission from the publisher.

ISSN 2774-1125 (Online)

Published by the Institute of East Asian Studies, Thammasat University

Klong Luang, Pathumthani 12121, Thailand

Tel: + 66 (0) 2 564 5000#401

Fax: + 66 (0) 2 564 4888

E-mail: tjeas@asia.tu.ac.th

Website: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/easttu>

The Institute of East Asian Studies makes no representations or warranties whatsoever as to the accuracy, completeness or suitability for any purpose of the information and disclaim all such representations and warranties whether express or implied to the maximum extent permitted by law. Any views expressed in this publication are the views of the authors and are not necessarily the views of the editors, the editorial board or the Institute.

Thai Journal of East Asian Studies

Published biannually by the Institute of East Asian Studies

Editor

Associate Professor Dr. Dulyapak Preecharush, Thammasat University

Associate editor

Mr. Benjamin Ivry, Thammasat University

Assistant editor

Miss Orawan Nugprachaya, Thammasat University

Advisory Board

Professor Dr. Surachai Sirikrai, Thammasat University

Professor Dr. Kitti Prasirtsuk, Thammasat University

Professor Dr. Nophadol Chartprasert, Thammasat University

Associate Professor Dr. Chaiwat Meesanthan, Thammasat University

Editorial Board

Professor Dr. Sitthiphon Kruarattikan, Thammasat University

Assistant Professor Dr. Nithi Nuangjamnong, Naresuan University

Assistant Professor Dr. Narut Charoensri, Chiang Mai University

Assistant Professor Dr. Pongphisoot Busbarat, Chulalongkorn University

Dr. Ampa Kaewkumkong, Thammasat University

Professor Dr. Zhou Fangye, Chinese Academy of Social Science, China

Professor Dr. Sen Ke, South China Normal University, China

Dr. Huang Kwei-Bo, National Chengchi University, Taiwan

Professor Dr. Hanafi Bin Hussin, University of Malaya, Malaysia

Managing and Public Relations Team

Mrs. Wannisa Vaichayee, Thammasat University

Miss Katamon Thepsida, Thammasat University

Editorial Office:

The Editors, TJEAS

Institute of East Asian Studies

Thammasat University,

Rangsit Campus

Pathumthani 12121, Thailand

Tel: +66 (0) 2 564 5000

E-mail: tjeas@asia.tu.ac.th

Website: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/easttu>

Thai Journal of East Asian Studies

Contents

Vol. 28 No. 2 July – December 2024

ปีที่ 28 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2567

Research Articles

Current training and fostering of physical education teachers following the plan-do-check-act model at Ho Chi Minh City, Vietnam elementary schools 1

Dinh Sang Giau and Duong Minh Quang

รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าและนโยบายมุ่งสู่ยูนนานในศตวรรษที่ 19 25

นิตยาภรณ์ พรหมปัญญา

Faith and rights in the smart city: Preserving the significance of the Chao Mae Tuptim shrine amidst gentrification of the Sam Yan neighborhood of Bangkok 51

Xi Tang and Gil Turingan

Academic Articles

The dilemma of architectural conservation policy and practice versus sustainable tourism: The case of the Great Shangqinggong Temple in Jiangxi Province, People's Republic of China 74

Xin Liu

การศึกษา ‘วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ’ ซอฟต์แวร์เวอร์ทางวัฒนธรรมของจีนกับบทบาท 90

ชาวจีนโพ้นทะเล

อณัฏฐา ช่างเจริญ

Evolving Japanese civil-military relations during the Prime Ministerships of Junichiro Koizumi and Shinzo Abe 104

Muskan Jha

Book Review

Poet-Monks: The Invention of Buddhist Poetry in Late Medieval China 124

Benjamin Ivry

Author Guidelines 132

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน 133

Editor's Statement

Welcome all readers to the final issue of the Thai Journal of East Asian Studies (TJEAS) for 2024, a year marked by significant disruptions and dynamic changes across East and Southeast Asia. As we welcome the New Year, we extend our best wishes to all readers for a year filled with success, happiness, and wisdom. In this issue, TJEAS, produced by the Institute of East Asian Studies, Thammasat University, maintains its mission in providing a platform for academics, scholars, researchers, and experts to share and publish their findings in humanities and social sciences issues across East and Southeast Asia. It contains three research articles, three academic articles as well as a book review.

Starting from the first research article *“Current Training and Fostering of Physical Education Teachers Following the Plan-Do-Check-Act Model at Ho Chi Minh City, Vietnam Elementary Schools”*, Sang - Giau Dinh and Minh - Quang Duong explore the current status of physical education teacher (PET) team development in Ho Chi Minh City, Vietnam elementary schools. This research finds that the PET team development was strongly influenced by both internal and external factors.

In the historical perspective, Nittayaporn Prompanya, in her work *“British Burma and its policy towards Yunnan in the 19th century”*, argues that the colonial government in Burma adopted and conducted a specific policy on Yunnan due to its perception that Yunnan was rich and flourishing and the threat from French commercial influence in Burma.

In the central part of Bangkok, Xi Tang and Gil Turingan conduct a research *“Faith and Rights in the Smart City: Preserving the Significance of the Chao Mae Tuptim Shrine amidst Gentrification of the Sam Yan Neighborhood of Bangkok”*, which studies preserving the Chao Mae Tuptim Shrine at the Sam Yan Neighborhood of Bangkok, which is at risk of being demolished by the Property Management of Chulalongkorn University (PMCU). The paper highlights the spiritual and symbolic significance of the shrine and emphasizes the role of the Sam Yan community in preserving the shrine's cultural, spiritual, and symbolic significance in the face of gentrification.

Continuing with the topic of conservation, Xin Liu addresses the dilemma of architectural conservation policy and practice versus sustainable tourism goals through a case study of the Great Shangqinggong Temple in *“The dilemma of architectural conservation policy and practice versus sustainable tourism: The case of the Great Shangqinggong Temple in Jiangxi Province, People's Republic of China”*. The research suggests that architectural conservation policy, practice, and sustainable tourism require authenticity to maintain equilibrium.

In a hot topic like ‘soft power’, “*A Study of the Culture of Five Relationships: The Cultural Soft Power of China and the Overseas Chinese*”, written by Anatchaya Changcharoen, China’s cultural “soft power,” particularly in terms of the “Five Aspects of Relationship-Based Culture” is explored. This study provides a clearer picture of the relationship between the overseas Chinese and the Five Relationships Culture as well as highlights the distinctive Chinese culture through the lives of overseas Chinese in foreign countries.

For Japan, Muskan Jha examines Japanese civil-military relations in “*Evolving Japanese Civil-Military Relations during the Prime Ministerships of Junichiro Koizumi and Shinzo Abe*”. It discerns the impact of administrative and legislative reforms in Japanese politics. This research discusses military governance in postwar Japan, emphasizing the critical role of administrative procedures and reforms in determining the nature of national defence policy.

This issue ends with a charming book review on “*Poet-Monks: The Invention of Buddhist Poetry in Late Medieval China*” by Benjamin Ivey. The book mainly examines how poet monks unify Buddhist and literary practice in the late Tang dynasty (860–960 CE).

I hope this volume provides our readers with valuable insights and knowledge in the field of East Asian studies. Significantly, I would like to express my sincere gratitude to the authors and reviewers for their great contributions to this issue. Most importantly, I would like to express my sincere thanks to all readers who have supported our journal from its inception. The editorial team remains committed to developing the journal’s quality and ensuring its continued reliability in the wider academic societies.

Assoc. Prof. Dr. Dulyapak Preecharush
Editor of Thai Journal of East Asian Studies

**Thai Journal
of East Asian Studies**

Current training and fostering of physical education teachers following the plan-do-check-act model at Ho Chi Minh City, Vietnam elementary schools

Dinh Sang Giau¹

Duong Minh Quang¹

¹ The University of Social Sciences and Humanities,
Vietnam National University Ho Chi Minh City

Corresponding Author:

Dinh Sang Giau

The University of Social Sciences and Humanities,

Vietnam National University Ho Chi Minh City,

10-12 Dinh Tien Hoang Street, Ben Nghe Ward, District 1, Ho Chi Minh city, Vietnam

E-mail: dinhsanggiau@tdc.edu.vn

Received: March 22, 2024

Revised: July 18, 2024

Accepted: September 5, 2024

Current training and fostering of physical education teachers following the Plan-Do-Check-Act model at Ho Chi Minh City, Vietnam elementary schools

Abstract

This article explored the current status of physical education teacher (PET) team development in Ho Chi Minh City, Vietnam elementary schools. Awareness of the meaning and significance of developing a PET team; and the current status of training and fostering PETs according to the Plan-Do-Check-Act (PDCA) model were also examined. Data was collected by questionnaire from 522 managers and teachers and by interviews with 30 Ho Chi Minh City elementary school managers and teachers. Results were that PET team development was strongly influenced by internal and external factors, including educational innovation, policy mechanisms, school culture, human issues, cognition, managerial capacity, and teacher individualities. The most significant managerial issue was to control negativity and promote positivity. Simultaneously, managers must constantly improve PET training and fostering to ensure development of sufficient high quality instructors meeting international standards.

Keywords: physical education, physical education teachers, human resources development, Plan-Do-Check-Act (PDCA) model

1. Introduction

In the Vietnamese education system, physical education (PE) is related to intellectual, ethical, aesthetic, and labor education. PE is one of the important contents, contributing to the comprehensive educational goal for students. Currently, PE in schools is a compulsory subject, expressed in education programs of all levels of education, to equip children and students with health and physical skills, forming exercise and living habits to improve health, comprehensive development of quality and stature, and intelligence to improve necessary skills and techniques. Furthermore, PE is important in improving mental health, adaptability, and harmony with living conditions, learning environment conditions, personal labor, and social circumstances (Ministry of Education and Training, 2018). Therefore, improving the quality of PE teachers is even more urgent in bringing physical and mental health to students. It should be noted that improving the quality of PE teachers is not just about improving the quality of PE, it has far-reaching implications for bringing a healthier, happier, more positive, and more effective learning environment for the young generation (Sandra, 2016).

Currently, standard PE programs in many countries emphasize the importance of comprehensive development, including both physical and mental. Each country may have its frameworks, but these basic principles are aimed at students' health and quality of life through PE activities (Kumar, 2018). In Vietnam, PE programs at all levels must meet the requirements of the general education program and approach international standards. Therefore, the need to develop a team of physical education teachers at all levels, especially the elementary level, has become more urgent than ever. At the same time, it is necessary to improve the quality of PE teachers to meet national educational goals and international standards to ensure learning energy and long-term happiness for students. Of course, to achieve this goal, researching the current state of training and fostering PE teachers is the first thing to do. This is the foundation for managers to find effective solutions to develop a team of PE teachers in Ho Chi Minh City, Vietnam to integrate with regional and international standards.

2. Research purposes

This article is aimed at clarifying the following issues:

2.1 Study the theoretical basis for developing the team of PE teachers according to the PDCA model.

2.2 Analyze the current status of training and fostering the development of PE teachers at elementary schools in Ho Chi Minh City according to the PDCA model.

3. Literature review

As you know, PE is integral in fostering comprehensive development among students. Beyond just physical fitness, it serves as a cornerstone for holistic growth, nurturing the body, mind, and character (Ministry of Education and Training, 2018). So, one of the items to practically implement the spirit of Resolution 29-NQ/TW on fundamental and comprehensive innovation in education and training is *“Focusing on intellectual and physical development, forming qualities and capacities citizens, discover and foster talents, and provide career orientation for students”*. Moreover, PE and school sports are an important part of the comprehensive educational goals of the Education and Training sector for example: Equip knowledge, and basic movement skills, form exercise habits; Make students do regular exercise and sports; Link physical education and sports in schools with education of will, ethics, lifestyle, and life skills; Meet the needs of healthy entertainment for children, and students, and at the same time, contributes to discovering and training sports talents and talents for the country (Ministry of Education and Training, 2019). Recognizing this important meaning, many domestic and foreign authors are interested in researching PE and developing PE teachers. Madsen et al., (2011) affirmed the importance of PE teachers in providing comprehensive, context-specific, and continuous professional development for teachers. Sandra (2016) emphasized the position of PE in the curriculum. Minh (2022) considered promoting and diversifying forms of propaganda and education about the role and meaning of PE right from the elementary level because they are indispensable in developing skills and fostering skills and qualities to meet the goal of comprehensive education for students from the smallest levels. Yaakop et al., (2023) stated exploring global trends in effective PE programs and innovative curricula that are key factors contributing to PE teachers’ professional development and improved student learning outcomes.

Regarding research approaches, there have been many studies on the issue of developing elementary PE teachers following many approaches such as human resource development. Based on the development and management of human resources, Mello (2015) proposed team development based on human resource development management with 02 main contents: (1) Potential management and competency-based skills include: Training management, continuing education, and refresher training; (2) Managing exploitation potential according to capacity includes: Managing assessment of potential and implementation capacity; Recruit, arrange and use according to capacity; Environmental management and motivation

of work. Desler (2013) considers human resource management as a process that includes many stages from planning, selection, evaluation, compensation, development, communication, and participation. Beardwell et al., (2014) affirmed the close relationship between human resource management activities and four factors: selection, evaluation, development, and promotion. Human resource management according to this model focuses on selection based on demonstrating the interests of stakeholders and the actual situation. Mello (2015) also emphasizes the role of organizational culture and environment in human resource management such as planning, selection, selection, organization and job design, training and development, labor evaluation, and compensation.

In the process of developing the team of PE teachers according to the development human resources approach, educational researchers believe that managers need to do and pay attention to the following factors:

1) Training and fostering not only help each member improve, and have opportunities for advancement but also the development of each educational institution itself in the innovation trend of the international education system. In education, the management of fostering and developing teachers' professional capacity is the impact of the management entity on the training of teachers to develop their professional capacity (Beardwell et al., 2014). Training and fostering teachers is the process of influencing each teacher to help them acquire and master knowledge, skills, and techniques in a systematic way to change awareness and behavior, skills, and attitudes of members of the teaching staff to meet the need to improve the quality of the teaching staff (Loc Nguyen Thi My, 2012). On the other hand, training and fostering is the process of updating knowledge, fostering and improving skills and methods of performing assigned tasks; and contributing to building the team with professional ethics, sufficient qualifications, and professional capacity to ensure the quality of professional activities (Prime Minister, 2016).

2) Implement policies and regimes of working conditions and environment for PE teachers: Remuneration and working environment conditions to encourage all members to contribute better in carrying out the school's tasks. A good regime, remuneration policy, and working environment will be effective management tools during the innovation period. Implementing remuneration and building a working environment is the process of implementing regulations and policies of the state and the school itself to each member and that also affects the relationship between the government and the school and relationships

between individuals, groups, and organizations. to create the best working motivation for all members by addressing material and spiritual benefits for employees (Morgan & Hansen, 2008).

In the trend of constant development and educational innovation, managers need to implement effective solutions to develop the team of PE teachers. Particularly, to ensure educational innovation activities, especially the development of PE teachers, it is necessary to define a clear management model. Today, applying management models in education is a progressive trend worldwide, including in Vietnam. Many management models have been and are being applied, including the management model according to the AUN-QA quality assurance method (ASEAN University Network - Quality Assurance) or the management model according to the CIPO method. (Context - Input - Process - Output) or the PDCA (Plan – Do – Check - Act) model for continuous improvement and quality management (Li et al., 2014). According to Sokovic et al (2010), using the PDCA cycle means continuously searching for better methods of improvement. The PDCA cycle is effective in both performing an improved process and managing activities in schools. PDCA is not just an encouragement to develop breakthrough changes but also helps manage change effectively. One of the outstanding factors of this approach is quality management through the continuous feedback loop of PDCA. Applying the PDCA model helps establish a plan, collect, and analyze data to make predictions, and overcome limitations to reduce deviations between the current status and goals desired target. Darling-Hammond et al., (2017) highlighted the effectiveness of ongoing professional development for teachers, facilitated by models like PDCA, in improving teaching practices and student outcomes. A study by Sun et al., (2022) demonstrated how the PDCA model helps in the iterative design and refinement of curricula to better meet student needs and educational standards. Huan and Nasri (2022) emphasized the PDCA model is a cyclic approach that is highly effective for continuous improvement and quality management. Luo and Kim (2023) confirm using the PDCA cycle in school improvement plans, showing how iterative processes lead to significant improvements in student performance and school operations.

Based on this theoretical basis, within the scope of the article's research, the authors identify and select the PDCA model to develop the team of PE teachers in elementary schools. because of the outstanding and unique aspects of applying the PDCA model in teachers' development such as 1) Systematic approach: The PDCA model provides a structured and systematic approach to professional development, ensuring that improvements are

planned, executed, monitored, and refined in a continuous loop; 2) Data-Driven Decisions: By emphasizing data collection and analysis, the PDCA model ensures that decisions regarding teachers' development are evidence-based and targeted to address specific needs; 3) Stakeholder Involvement: Engaging stakeholders throughout the PDCA cycle ensures that the professional development programs are relevant, supported, and sustainable; 4) Flexibility and Adaptability: The iterative nature of the PDCA model allows for flexibility and adaptability, enabling quick responses to feedback and changing needs in the educational environment; 5) Scalability: The model's emphasis on pilot testing and scaling successful programs ensures that improvements can be systematically expanded to benefit a larger population of teachers and students at other areas. In short, by applying the PDCA model, developing and evaluating the quality of teachers in general and physical education teachers in particular becomes a dynamic and constantly improving process. The result of the process is to create a team of physical education teachers with sufficient quantity and quality to meet the trend of internationalization and global integration.

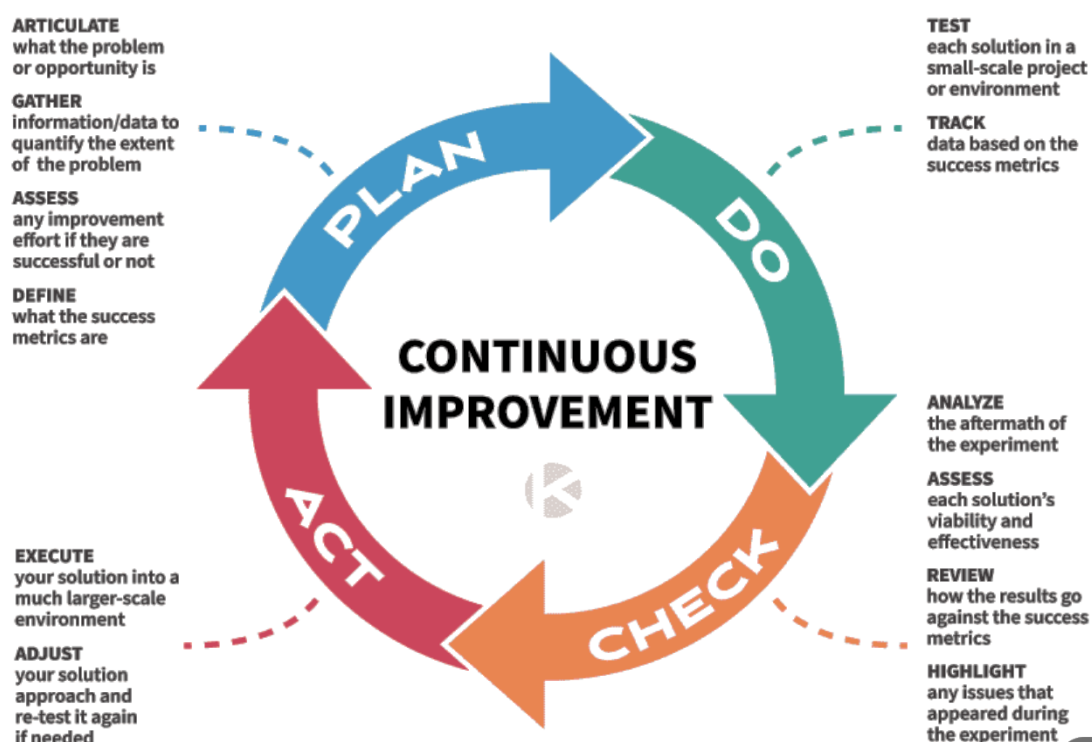

Figure 1 The PDCA cycle

Source: Boiser, (2021). *The PDCA Cycle: What is it and Why You Should Use it*.

Kanban Zone. <https://kanbanzone.com/2021/what-is-pdca-cycle/>

4. Research methodology

4.1 Research design

This research is a combination of quantitative and qualitative methods to combine the advantages of quantitative and qualitative research. In particular, quantitative data are survey results through a set of questions applied from the beginning of the study to survey 522 managers and teachers. Then, qualitative data is based on the results of interviews with 30 managers and teachers to help clarify the data obtained as well as express managers' opinions. In addition, the authors use necessary information records from educational activity products and reference materials of educational managers related to scientific reports and management models. All of these are considered the theoretical basis of the research topic.

4.2 Data analysis

This study was limited to primary schools in Ho Chi Minh City, Vietnam. In terms of sample size, a total of 522 respondents including principals, technical vice principals, administrative vice principals, professional staff of the education department, and PE teachers were selected using a sampling process stratified simple randomization. The authors used a structured closed-ended questionnaire and a 5-level Likert scale to collect survey data. To process and analyze data, the authors used SPSS software for descriptive statistics, reliability testing, and correlation testing between independent and dependent variables.

For quantitative data: The questionnaire survey was designed with questions about training and fostering activities for PE teachers at elementary schools in Ho Chi Minh City, Vietnam; For qualitative data: The author collected qualitative data through interviews with 30 managers and PE teachers using semi-structured interview questions to clarify quantitative data.

5. Findings and discussion

5.1 Developing the team of elementary physical education teachers based on the PDCA model

On the theoretical basis and with the outstanding advantages of the PDCA cycle as analyzed, the authors propose to apply the PDCA cycle as an effective tool for the education sector to develop the team of PE teachers at elementary schools. Accordingly, elementary school facilities apply the sequential steps of the PDCA cycle to build specific content to operate in the practice of developing elementary PE teachers. This model can be applied to

the entire PE teacher development process or individual parts of the process. Developing the team of PE teachers according to the PDCA model is specifically explained as follows:

5.1.1 Plan

Based on the mission, strategy, and staff development policy of the elementary school facilities, the principals direct the development of a plan to develop PE teachers through tasks such as: Analyzing and collecting necessary information and data to see the overall and detailed current status of developing of team PE teachers; Identifying relevant issues need to solve (in terms of quantity, quality, management capacity...), thereby setting specific quantitative and qualitative goals to be achieved; Determining work content, and methods of implementation; On this basis, identifying a system of tools for implementation: regulations, processes, instructions, forms... and determining the existing and necessary conditions in terms of human resources, material resources, financial resources, information to achieve the set goals. Building estimated organizational structure and assigning functions and tasks to departments and individuals participating in implementation such as: Determining working mechanism, implementation process, and roadmap for good implementation and completion deadline; Estimated expected results of the development of physical education teachers; Identifying qualitative and quantitative indicators and indicators as criteria to measure and evaluate the level of success in the development of physical education teachers; Publishing the entire plan to inform relevant partners to coordinate implementation.

5.1.2 Do

Promulgating a system of internal processes and regulations to guide the implementation of developing the team of PE teachers, including instructions for implementing training and evaluating PE teachers; Announced publicly for members to easily access and grasp information. Organizing dissemination of plans and training on the implementation of processes and regulations on developing of team of PE teachers to all PE teachers and implement; Training specialized team leaders for implementation. Developing a team of PE teachers to be successful, requires the efforts and serious participation of all members of the PE team; At the same time, it is necessary to ensure clear work assignments with specific responsibilities and authorities for each relevant department and individual to perform; Organizing work implementation according to plan; standardizing jobs; Monitoring and recording the progress of the implementation process, storing relevant figures and data, receiving feedback from relevant parties during the task implementation process to serve inspection activities, and future evaluation.

5.1.3 Check

Collecting results of implementation including reports, data, figures, and feedback from relevant partners recorded during the implementation process. During the process of inspecting, elementary school establishments should pay attention to applying self- assessment to individuals participating in PE development activities, and at the same time can use different evaluation methods and evaluate different contents to ensure objectivity and comprehensiveness such as systematic evaluation; Evaluating the process, evaluating the organizational work of the team, evaluating factors, and collecting feedback from relevant partners as a basis for evaluating the activities developing the team of PE teachers. Then, measuring, analyzing, and evaluating achieved results compared to set goals.

5.1.4 Act

Comparing the results of inspection and evaluation with set goals: building a plan to implement a new cycle with new input information; For work that has not achieved the goal: return to the planning step, and adjust relevant content and activities to carry out next time. When implementing corrective actions, it is necessary to pay attention to applying preventative measures to avoid repeating the detected inadequacies, and at the same time eliminating the causative factors to improve the detection work. develop PE teachers more effectively. In general, based on the general cycle of developing the team of elementary PE teachers according to the PDCA model, the component activities of training and evaluating the results of performing the tasks of elementary PE teachers are also specified according to the PDCA model steps as follows:

Table 1 The general cycle of developing a team of PE teachers according to the PDCA model

PDCA cycle	Training and fostering	Evaluation	Building environment
Plan	- Based on the strategy and human resource development policy, the principal leads the school facility to develop a training plan, evaluate, and evaluate the actual environmental situation and policy regime for the physical education teachers. - Review the current situation of urban development, assessment, environment, and policies for PE teachers: identify problems to solve		
	- Define goals (ensure SMART criteria)		

PDCA cycle	Training and fostering	Evaluation	Building environment
	<ul style="list-style-type: none"> - Training and fostering to develop the quality of PE teachers: improving qualifications, knowledge, skills, attitudes; quantity and content of training courses; Number of PE teachers participating and completing... 	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluating the performance of PE teachers' tasks; From there, there is a plan to develop PE teachers following the school's goals. 	<ul style="list-style-type: none"> - Directing the construction of conditions for equipment, facilities, space, and tools necessary for teaching work.; Directing the construction of a development environment inside and outside the school; Complete the policy mechanism for developing elementary PE teachers according to industry and local regulations
	- Determining content and implementation method		
	<p><i>Determining content, program, training process, and organizational forms:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Subjects and standards for participating PE teachers; Tool system: implementation documents, regulations, processes, forms, instructions; - Assign responsibilities and train the implementation team: experts/lecturers/reporters, administrative and technical teams; - Conditions of facilities and supporting equipment; class management work; Time, location... 	<p><i>Assign responsibilities and organize implementation resources:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Organize evaluation of work results of PE teachers based on analysis of information and data on practical performance results compared with set goals and standards; Compare the results of completed work of assigned individuals with the purposes, requirements, and standards that have been determined for PE teachers; Evaluation is based on the responsibilities and duties of PE teachers to 	<p><i>Assign responsibilities and organize implementation resources:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizing evaluation of work results of PE teachers based on analysis of information and data on practical performance results compared with set goals and standards; Comparing the results of completed work of assigned individuals with the purposes, requirements, and standards that have been determined for physical education teachers. - Evaluation is based on the responsibilities and duties of PE teachers to create elements of objectivity and fairness; Evaluation can be through soliciting opinions

PDCA cycle	Training and fostering	Evaluation	Building environment
		create elements of objectivity and fairness; Evaluation can be through soliciting opinions from relevant parties about the capacity and qualities of PE teachers	from relevant parties about the capacity and qualities of PE teachers
Do	Record all progress and implementation processes; Standardize performed work; Recommend conditions for improvement, change, and adjustment to improve work quality and efficiency		
Check	<ul style="list-style-type: none"> - Collect, synthesize, make statistics, measure, and evaluate the results of training PE teachers through monitoring and controlling records and obtaining opinions from relevant partners. - <i>Check and evaluate achieved results compared to set goals:</i> Check job content; Check the implementation of each step, each content, and check the overall process; Consider the advantages, shortcomings, and inadequacies and determine the causes to have plans for adjustment and improvement; Communicate the results of training and evaluation, build an environment and policies for PE teachers to relevant partners in the school. 		
Act	<ul style="list-style-type: none"> - <i>For work to achieve goals:</i> Plan to implement the training cycle, and evaluate PE teachers with new input information. 		
	<ul style="list-style-type: none"> - <i>For work that has not achieved its goals:</i> Make plans to adjust and improve relevant content (work content, organization, tools, task assignment, resource allocation, time...) to carry out training and evaluation; Building the environment and policy regime for PE teachers in the next year 		

In general, this study builds on previous research on PE teacher development. The difference is that the PDCA model is implemented in a four-phase cycle and within each phase. That provides administrators with a structured approach to solving challenges in training and fostering PE teachers as soon as possible. Specifically, the PDCA model addresses the challenges of developing PE teachers summarized by the following steps. First, principals begin with a comprehensive needs assessment to identify specific gaps in teacher skills and knowledge; Goals are set based on these assessments, ensuring that professional development programs are tailored to meet the diverse needs of PE teachers and their students such as training materials and expert facilitators, are planned and allocated to ensure the effectiveness of professional development initiatives; Planning includes the integration of technology in PE,

such as fitness tracking devices and online training modules, to enhance teaching and learning experiences. Second, PE teachers engage in hands-on training that focuses on practical skills, such as injury prevention, effective exercise routines, and adaptive physical education for students with disabilities. The implementation phase encourages collaborative learning through workshops, seminars, and peer coaching, fostering a supportive professional community. New training methods and curricula are tested in pilot programs, allowing for real-time adjustments based on immediate feedback from participants. These pilots enable iterative refinement of the training programs, ensuring they are effective and well-received before broader implementation. Third, key performance indicators (KPIs) such as student fitness levels, teacher competency, and student engagement in PE are monitored to assess the effectiveness of training programs. Regular feedback is gathered from teachers, students, and other stakeholders through surveys, interviews, and classroom observations to evaluate the impact of professional development initiatives. Both quantitative data (e.g., student fitness scores) and qualitative data (e.g., teacher and student feedback) are analyzed to gain a comprehensive understanding of the program's effectiveness. The results are compared against national and international standards to ensure that the PE programs meet or exceed quality benchmarks. Finally, based on the evaluation data, specific adjustments are made to the training programs to address identified weaknesses and build on strengths. Successful pilot programs are scaled up to a broader range of schools and districts, ensuring that more PE teachers benefit from the improved training initiatives. The PDCA model is repeated to ensure ongoing improvement, adapting to new challenges and incorporating the latest research and educational standards. In the context of educational innovation, the PDCA model addresses specific challenges by providing a framework for needs assessment, targeted training, systematic evaluation, and responsive adjustments in each stage of the Plan, Do, Check, Act to make continuous improvements and implement the new PDCA cycle.

5.2 Current status of developing the team of physical education teachers according to the PDCA model at elementary schools in Ho Chi Minh City, Vietnam

5.2.1 The importance of developing a team of physical education teachers according to the PDCA model at elementary schools in Ho Chi Minh City, Vietnam

Through survey statistics, the authors obtained the results in Table 2 below.

Table 2 Current status and importance of developing a team of PE teachers

Content	Mean		Standard Deviation	
	Managers	Teachers	Managers	Teachers
Help improve working capacity, knowledge, and professional skills to perform assigned tasks well	4.64	4.64	0.481	0.480
Contribute to improving the quality of professional human resources, perfecting the school's operating mechanism to achieve set goals.	4.68	4.68	0.466	0.466
Contribute to improving the schools' educational quality	4.70	4.70	0.460	0.458
Contribute to the results and achievements of schools' activities	4.74	4.75	0.439	0.433
The server school's development goal	4.74	4.74	0.441	0.440
Contribute to improving the quality of teaching, attracting students to practice and be aware of self-improvement in physical education	4.71	4.72	0.455	0.452
Overall average	4.70	4.71	0.191	0.188

Source: From the authors' analysis of survey data

Table 2 shows that both administrators and teachers have a fairly high awareness of the importance of developing a team of PE teachers. The overall average value of the 6 factors recorded is quite high and there is a negligible difference between managers and teachers ($M = 4.70$, $SD = 0.191$); ($M = 4.71$, $SD = 0.188$). Among them, the highest-rated factors are “Contribute to the results and achievements of schools' activities” ($M = 4.74$, $SD = 0.439$); ($M = 4.75$, $SD = 0.433$) and “Server school's development goal” ($M = 4.74$, $SD = 0.441$); ($M = 4.74$, $SD = 0.440$) and the lowest-rated factor is “Help improve working capacity, knowledge, and professional skills to perform assigned tasks well” ($M = 4.64$, $SD = 0.481$); ($M = 4.64$, $SD = 0.480$).

To further clarify the above issue, the authors interviewed some managers and PE teachers and recorded some feedback as Manager 1 said:

“ PE teachers play an important and decisive role in the quality of education, helping students have good health and a sense of self-improvement. practice, helping students to be more active and confident when participating in learning activities, promoting creativity and thinking in studying”

Manager 2 considered:

“PE teachers also help students get sports achievements that contribute to building the school’s reputation”.

Especially, many PE teachers agreed with Teacher 1’s opinion:

“The team of PE teachers has an important role in educating students to practice and improve their health as well as building good quality teaching hours to help students learn. Students are interested in learning and practicing, contributing to the overall educational quality of the school”.

So, it can be seen that the results achieved according to the assessments of managers and teachers also coincide with the theoretical basis of the importance of developing the team of PE teachers (Sandra, 2016). If this team is well developed, it will help PE teachers improve their working capacity, knowledge, and professional skills to perform assigned tasks well and improve the quality of professional human resources to achieve set goals.

5.2.2 Current status of training and fostering the development of physical education teachers at elementary schools in Ho Chi Minh City according to the PDCA model.

Training and fostering are important methods to develop a team of PE teachers in elementary schools and the principal is responsible for planning, organizing, directing, implementing, and evaluating this work. Through training, PE teachers are provided and updated with knowledge, skills, and attitudes to form appropriate essential competencies, which not only help complete their tasks but can also create a difference in work performance, creating outstanding school achievements. Refresher training at general education establishments often includes the implementation of prescribed training regimes and training according to the actual needs of the school. After surveying the opinions of the research subjects on the level of performance and level of achievement of the training and fostering of the current team of PE teachers at units following the PDCA model as shown in Table 3.

Table 3 Current status of training, fostering of developing physical education teachers

Training and fostering activities for PE teachers	The Level of Implementation (I)/ Achievement (A)	Mean	Standard Deviation	Ranking
The principal develops training and fostering plans for PE teachers based on the school's general human resource development strategy and policy to propose to superiors.	I	4.06	0.332	2
	A	2.65	0.634	4
The principal develops a schedule plan to achieve the training goal	I	4.16	0.636	1
	A	3.20	0.805	1
The principal develops a plan to evaluate the level of success of training activities through each stage	I	3.97	0.629	4
	A	2.75	0.802	3
The principal establishes a plan to manage the synchronization between training and use	I	4.06	0.563	2
	A	2.82	0.662	2
Overall Mean (Plan)	Implementation	4.06	0.369	
	Achievement	2.85	0.418	
The principal assigns personnel responsibilities to participate in the training and fostering of PE teachers	I	4.12	0.507	1
	A	2.80	0.679	7
The principal coordinates with the Department of Education to be in charge of training and development to carry out assigned tasks	I	3.95	0.403	6
	A	4.07	0.444	1
All levels of managers participate in coordinating the training of elementary PE teachers	I	3.92	0.632	7
	A	4.06	0.458	2
The principal notifies the pedagogical council and relevant teachers for implementation	I	4.02	0.478	4
	A	4.04	0.472	2
The principal collects opinions on the training and fostering needs of elementary PE teachers	I	3.88	0.621	8
	A	4.04	0.478	3
The principal creates conditions for PE teachers to participate in training and fostering	I	4.02	0.444	4
	A	4.03	0.491	5
The principal seeks feedback from primary education teachers on the training program for primary education teachers to complete it.	I	4.07	0.451	3
	A	3.10	0.854	6
The principal assigns retraining and training to raise standards	I	4.12	0.519	1
	A	2.60	0.618	8
Overall Mean (Do)	Implementation	4.01	0.308	
	Achievement	3.59	0.392	

Training and fostering activities for PE teachers	The Level of Implementation (I)/ Achievement (A)	Mean	Standard Deviation	Ranking
The principal periodically reviews the implementation of the training plan	I	4.18	0.473	1
	A	4.09	0.413	1
The principal periodically reviews and evaluates training results compared to set goals	I	4.03	0.432	4
	A	2.75	0.671	4
The principal conducts surveys to re-evaluate teachers' abilities accurately and objectively.	I	4.04	0.561	3
	A	2.79	0.682	3
The principal compares and contrasts the old and new educational programs to outline directions for PE teachers	I	3.98	0.692	5
	A	4.09	0.413	1
The principal checks the content of training and development connected to the goal of developing PE teachers	I	4.08	0.497	2
	A	2.69	0.797	5
Overall Mean (Check)	Implementation	4.06	0.367	
	Achievement	3.59	0.392	
The principal periodically adjusts, updates, and improves training activities and programs	I	3.93	0.644	4
	A	2.74	0.691	3
The principal orients timely training on the new textbook program	I	4.00	0.416	2
	A	3.83	0.871	1
The principal orients the application of new programs to teaching to help teachers practice	I	3.83	0.590	5
	A	2.68	0.862	4
The principal improves teaching methods according to a centered-learner orientation and promotes self-directed learning	I	3.97	0.410	3
	A	2.60	0.618	5
The principal advises on improving District topics so that teachers have the opportunity to experiment and receive constructive evaluation	I	4.10	0.529	1
	A	2.78	0.703	2
Overall Mean (Act)	Implementation	3.97	0.356	
	Achievement	2.79	0.418	
Overall Mean PDCA	Implementation	4.03	0.310	
	Achievement	3.21	0.345	

Source: From the authors' analysis of survey data

As shown in Table 3, the implementation of training and fostering PE teachers is not synchronized in the stages of organization and implementation, that is still stereotypical and formal. The overall average results show no significant difference in evaluating the results of the 4 stages according to the PDCA model. The overall average score of the 4 stages is 4.03 and each stage has a value from 3.97 to 4.06, in which the improvement stage (A) is the lowest value ($M = 3.97$, $SD = 0.356$). So, the authors further clarified this data through interviews and recorded the following opinions: Regarding managers, manager 3 said that:

“Managers have regularly implemented plans to develop PE teachers according to the school’s general plan based on the progress and needs of the unit.”

Besides, the author also obtained results on the level of achievement in evaluating the development of PE teachers in Ho Chi Minh City currently according to the PDCA model, only reaching an average from 2.79 to 3.59. In which the improvement phase (A) has the lowest average level of 2.79 ($SD = 0.418$). So, the authors conducted interviews with managers and PE teachers to find out specific reasons.

To serve as a basis for improving this situation, the author interviewed several managers and PE teachers and recorded some opinions such as:

“The current policy does not ensure training and fostering such as financial resources and physical facilities”. (Manager 4)

Manager 5 emphasized:

“Currently, the plan to evaluate and develop PE teachers is not as good as the regular plan. The annual review of this team does not focus on recruiting more teachers while there is still a shortage of teachers compared to the ratio of classes in the unit”.

Teacher 2 considered:

“The school does not complete the reward and motivation regimes and the way to evaluate teachers who complete their tasks is still inadequate, and building school culture in supporting and sharing work to complete tasks is not demonstrated well”.

Teacher 3 stated:

“Developing the team of PE teachers needs to be implemented by the Principals with all teachers in the school, in coordination with relevant partners to create conditions for PE teachers to have the opportunity to learn. practice, improve skills and expertise, and often collect PE teachers’ feedback to promptly respond appropriately to facility conditions”.

Teacher 4 added:

“The school has not focused on evaluating good teachers for PE teachers, and the evaluation criteria are not suitable for each specific subject even though they have brought many overall achievements to the school”.

In addition, teachers’ and managers’ opinions show that although training has been implemented, this work has not been organized and coordinated synchronously, and formally.

Generally, the above results show that the level of assessment of the development of physical education teachers in the current unit is only achieved at an average level, there are still many limitations in the planning stage, and assessment tools are not guaranteed. reliability. The organization, direction, and review of planning implementation steps are not good. Data shown through the stages of planning, implementation, inspection, and improvement of results achieved when implementing general teacher training mostly reveal certain limitations. The most worrying thing is that the implementation of training and fostering sports teachers has reached a good level, but the actual results achieved in most remaining stages are only average. Therefore, the effectiveness of development work between implementation and achievement is not synchronous, scientific, and practically effective. At the same time, managers must develop appropriate policies and tools to evaluate the training and fostering of PE teachers to ensure reliability, objectivity, and science. In other words, the better the quality of PE teachers, the higher the academic performance of students.

To evaluate the degree of correlation and statistical significance of the results collected from implementation results and the achievement results in the current training and fostering of PE teachers, the author conducted a test of the level of correlation between them as shown in Table 4.

Table 4 The correlation coefficient between the level of implementation and the level of achievement in training and fostering PE teachers according to the PDCA model

Steps in the PDCA cycle	Pearson correlation coefficient	Probability value (Sig.)
P (Plan)	0.516**	0.000
D (Do)	0.623**	0.000
C (Check)	0.594**	0.000
A (Act)	0.745**	0.000

** Correlation coefficients are significant at the 99% confidence level.

Source: From the authors' analysis of survey data

Through the statistical results of the correlation between the level of implementation and the level of achievement of the training and fostering of elementary PE teachers at the P-D-C-A stages, the authors receive correlation coefficients from 0.516 to 0.745 > 0.5 , showing that strong correlation level. At the same time, with a value of sig = 0.000 < 0.01 , the correlation coefficient is significant at the 99% confidence level. This proves the data collected from the level of implementation and level of achievement of the work of training and fostering PE teachers are statistically significant. Based on the research questions and research results, the authors make a general assessment of the current development of the team of PE teachers in Ho Chi Minh City as follows:

Strength: By analyzing the current situation, training and fostering a team of PE teachers at elementary schools in Ho Chi Minh City is carried out rather well. It can be seen that the training planning phase has been implemented relatively well regularly. The school principal has developed a human resource development plan, and implementation progress, evaluated the level of success of each stage, and synchronously managed training and use of human resources at the unit. The organization and implementation of work demonstrated by the Principal demonstrates democracy in soliciting opinions on the needs of PE teachers, creating conditions for PE teachers to participate, and at the same time coordinating with other units in training to ensure educational quality. Moreover, the principal also asks for feedback from PE teachers to promptly complete the training program as well as train and foster to improve standards. However, the assessment results only reached the average level, with only a few factors reaching a good level. This is the problem that managers need to pay attention to overcome difficulties and find effective solutions.

Limit: The current development of a team of elementary PE teachers is still limited to the stage of developing inspection plans and evaluating. Team's development, goals, and ability to complete tasks that have not been quantified and detail planned. Besides, periodic evaluation, evaluation process, and implementation conditions are not well guaranteed. The assessment tools do not ensure good reliability or science. Moreover, collecting opinions between the partners is still carried out poorly, evaluating the implementation of tasks is still formal and is not objective or complete. The principal's direction in organizing inspection activities and the team's development assessment is not good. In addition, adjusting, supplementing, and improving the assessment has not yet been implemented, the assessment standards are not appropriate, and the assessment process is not closed to ensure fairness and accuracy.

6. Conclusion

This study shows that applying the PDCA model to training and coaching physical education teachers has initially achieved certain results. These findings show that the implementation of the PDCA phase needs to be based on specific conditions and context to select and prioritize the implementation of priority items accordingly to bring the best results. In particular, improvements in teacher training and education can be done as follows: 1) Plan: Identify clear training goals, such as improving physical education teaching skills, developing new teaching methods, or improving professional knowledge; Plan detailed training activities, including content, methods, time, location, and required resources; Build an evaluation system to monitor the progress and effectiveness of the training program; 2) Do: Carry out training activities according to the proposed plan; Use diverse methods to convey knowledge and skills to teachers, such as presentations, practice, group discussions, and learning from colleagues; Create opportunities for teachers to practice new skills in real-life environments, such as participating in sample lessons, or teaching real students; 3) Check: Evaluate the progress and effectiveness of the training program by gathering feedback from teachers, students, and experts; Analyze data to identify strengths, weaknesses, and problems that should be fixed; 4) Act: Adjust training plans based on assessment results; Develop solutions to overcome limitations and promote the strengths of the training program; Continue to monitor and evaluate the effectiveness of the training program over a long period, make new PDCA circle. By incorporating these strategies into developing a team of PE teachers,

educational institutions can achieve the goal of comprehensive education, ensuring students' health and positive learning energy. In conclusion, this study highlights the effectiveness of applying PDCA in training and fostering a team of qualified PE teachers to meet the globalization trend. However, there is also a need for further research at all educational levels and to expand the research space so that research results can be more widely applied in practice.

7. Recommendations

The PDCA cycle is a continuous improvement process that can be effectively applied to foster and train physical education (PE) teachers. Therefore, its implementation as well as its potential for expansion and replication in different educational contexts around the world have been confirmed by the following authors in research works. For example, Yaakop et al., (2023) considered: "The PDCA cycle is a continuous improvement process that can be effectively applied to foster and train PE teachers". This also coincides with Sandra's opinion that PE teachers have an important role and position right from the elementary level, so they need to develop both training and professional development for quality and quantity. The findings of this study show that applying the PDCA cycle to develop a team of elementary PE teachers involves a structured approach to improving teaching practices, enhancing student outcomes, and fostering professional growth (Sandra, 2016).

From the theoretical basis and findings of the current situation of training and fostering PE teachers at elementary schools in Ho Chi Minh City, Vietnam, the authors have a basis to propose several solutions such as 1) Raising awareness among managers and teachers about the importance of team development for elementary PE teachers; 2) Organizing training and fostering for improvement the quality of elementary physical education teachers according to professional capacity; 3) Strengthen the assessment of physical education teachers and professional testing and examination in primary schools; 4) Building an environment and create motivation for elementary school PE teachers to develop; 5) Building organizational culture in schools regarding physical education. It should be noted that these solutions need to be implemented with mutual support and flexibly applied depending on local, national, or school realities. In this way, fostering and training PE teachers will be improved. Thus, developing a team of PE teachers that meet professional standards and international integration expertise.

References

- Beardwell, I., Holden, L., & Claydon, T. (2004). *Human Resource Management – a Contemporary Approach* (latest edition). Prentice Hall.
- Boiser, L. (2021, April 14). *The PDCA Cycle: What is it and Why You Should Use it*. Kanban Zone. <https://kanbanzone.com/2021/what-is-pdca-cycle/>
- Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2017). *Effective Teacher Professional Development*. Learning Policy Institute.
- Desler, G. (2013). *Human Resource Management* (13th ed.). Pearson.
- Huan, C. W., & Nasri, N. B. M. (2022). Teacher Teaching Practices Based on the PDCA Model: A Systematic Literature Review. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 11(3), 542–553.
- Kumar, A. (2018). The importance of physical education in today's schools. *International Journal of Yoga, Physiotherapy and Physical Education*, 3(1), 77-78.
- Li, Y., Li, X., & Li, J. (2014). Exploring the underlying mechanism of PDCA cycle to improve teaching quality: A motivation theory perspective. In D. F. Kocaoglu (Ed.), *Proceedings of PICMET' 14 Conference: Portland International Center for Management of Engineering and Technology; Infrastructure and Service Integration* (pp. 2693-2698). Kanazawa, Japan.
- Luo, L., & Kim, W.V.E. (2023). Analysis of the Factors Influencing the Quality of Logistics Talent Training in Vocational College in Zhejiang Province, with the application of PDCA Quality Management Theory in the Theoretical. *International Journal of Management, Accounting, Governance and Education*, 3(2), 236–248.
<https://ojs.unirazak.edu.my/index.php/image/article/view/81>
- Loc, N. (2010). Training high-quality teachers in the present era. *VNU Journal of Science: Social Sciences and Humanities*, 26(1), 46-52.
<https://js.vnu.edu.vn/SSH/article/view/1830>
- Madsen, K. A., Hicks, K., & Thompson, H. (2011). Physical activity and positive youth development: Impact of a school-based program. *Journal of School Health*, 81(8), 462-470.
- Mello, J. A. (2015). *Strategic Human Resource Management* (3rd ed.). Cengage Learning.

- Minh, T. K. (2022). *Proposing some methods to develop physical strength for students of Xuan Dinh Secondary School Bac Tu Liem District, Ha Noi City*. Lam Dong Library Digital Collection. <https://hupes.edu.vn/upload/files/53-57.pdf>
- Ministry of Education and Training. (2018). *Circular 32/2018/TT-BGDDT promulgating the new general education program*. <https://hoatieu.vn/phap-luat/thong-tu-32-2018-tt-bgddt-161465>
- Ministry of Education and Training. (2019). *Resolution No. 29-NQ/TW. The 8th Central Conference, session XI on fundamental and comprehensive innovation of education and training*. <https://lawnet.vn/en/vb/Resolution-No-29-NQ-TW-fundamental-and-comprehensive-innovation-in-education-35932.html>
- Morgan, K., & Hansen, V. (2008). Recommendations to enhance the transfer of training. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 79(6), 29-34.
- Prime Minister (2016), Decision 1076/QĐ-TTg, dated June 17, 2016, Approving the project on the development of physical education and school sports for the period 2016-2020, with orientation to 2025.
- Sandra, C. D. (2016). *The position of Physical Education within the primary school curriculum: perceptions, attitudes and realities* [Doctoral dissertation, University of Wollongong, Australia]. University of Wollongong Thesis Collections. <https://hdl.handle.net/10779/uow.27662409.v1>
- Sokovic, M., Pavletic, D., & Pipan, K. K. (2010). Quality Improvement Methodologies - PDCA Cycle, RADAR Matrix, DMAIC and DFSS. *Journal of Achievements of Materials and Manufacturing Engineering*, 43(1), 476-483.
- Yaakop, N., Koh, D., & Yasin, R. (2023). Global Trends of the Teacher Knowledge of Physical Education: A Bibliometric Analysis. *Retos*, 49, 174-188. <https://doi.org/10.47197/retos.v49.97291>
- Sun, Y., Qu, H., & Niu, X. (2022). Application effect of PDCA cycle combined with hybrid teaching mode in endocrinology inters teaching and its influence on students' concentration in learning. *Archives of Clinical Psychiatry*, 49(5), 370-374.

รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าและนโยบายมุ่งสู่ยูนนานในศตวรรษที่ 19
British Burma and its policy towards Yunnan in the 19th century

นิตยาภรณ์ พรหมปัญญา

Nittayaporn Prompanya

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

Corresponding Author:

Nittayaporn Prompanya

Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

2 Phrachan Road, Phra Nakhon District, Bangkok 10200, Thailand

E-mail: nitta121@tu.ac.th

Received: April 30, 2024

Revised: September 14, 2024

Accepted: November 12, 2024

รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าและนโยบายมุ่งสู่ยูนนานในศตวรรษที่ 19¹

บทคัดย่อ

บทความนี้วิเคราะห์พัฒนาการและปัจจัยที่ก่อให้เกิดนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าในศตวรรษที่ 19 นอกจากนี้บทความนี้ยังวิเคราะห์ผลที่เกิดจากนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์เป็นหลักซึ่งวิเคราะห์เอกสารทางการทูตของอังกฤษเป็นเอกสารหลัก งานศึกษาเกี่ยวกับนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของอังกฤษที่พมานั้นมุ่งอธิบายในประเด็นการแข่งขันระหว่างรัฐบาลอังกฤษที่พม่าและรัฐบาลอาณานิคมฝรั่งเศสในอินโดจีนในการเข้าสู่ยูนนาน แต่บทความชิ้นนี้เสนอว่าปัจจัยที่สำคัญของการที่รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษดำเนินนโยบายมุ่งสู่ยูนนานนั้นเนื่องมาจากปัจจัยสำคัญคือ 1) มายาคติเรื่องความมั่งคั่งของยูนนาน และ 2) การขยายอำนาจของฝรั่งเศสในพม่า ผลคือรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าเริ่มดำเนินนโยบายขยายการค้าไปยังยูนนานมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : นโยบายมุ่งสู่ยูนนาน, ยูนนาน, รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่า

¹ บทความวิจัยชิ้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าและนโยบายมุ่งสู่ยูนนานในศตวรรษที่ 19 (British Burma and its policy towards Yunnan in the 19th century)

British Burma and its policy towards Yunnan in the 19th century²

Abstract

This article explores the political background, influences, and results of British Burma's policy towards Yunnan in the 19th century. It also delves into the repercussions of the British colonial government's policies towards Yunnan in Burma, using a historical methodology that primarily analyzes British diplomatic documents. While previous studies focused on the power competition between the French colonial government in Indochina and the British in Burma, the present article argues that two specific factors drove British Burmese policy towards Yunnan: 1) the perception of Yunnan as a rich and flourishing region and 2) French commercial influence in Burma. As a result, the British colonial government in Burma began to expand trade relations with Yunnan even further.

Keywords: policy towards Yunnan, Yunnan, The British Burma

² This research article is part of a research project on British Burma and its policy towards Yunnan in the 19th century.

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลอังกฤษได้มีนโยบายทางการค้าโดยขยายการค้าไปยังดินแดนต่าง ๆ ผ่านบริษัทการค้าที่สำคัญคือบริษัทอีส อินเดีย คอมพานี (East India Company) บริษัทการค้าดังกล่าวนี้ได้รับสัมปทานจากรัฐบาลอังกฤษที่ลอนดอนเพื่อทำการค้าขายในดินแดนอาณานิคมต่าง ๆ ของอังกฤษตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 ถึงกลางศตวรรษที่ 19 ใน ค.ศ. 1765 บริษัทอีส อินเดีย คอมพานี ได้ขยายการค้ามายังอินเดีย ทั้งนี้ศูนย์กลางการค้าของบริษัทอยู่ที่เบงกอล บริษัทดังกล่าวได้ขยายการค้ามายังดินแดนแถบหมู่เกาะของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ สิงคโปร์และมาเลเซียใน ค.ศ. 1773 จนถึง ค.ศ. 1855 (Hooker, 1969, p. 1) บริษัทการค้าดังกล่าวมีอิทธิพลอย่างมากในระบบการค้าที่อินเดีย อย่างไรก็ตาม การผูกขาดการค้าของบริษัทอีส อินเดีย คอมพานีที่ทำกับอินเดียนั้นได้ยุติลงหลังจาก ค.ศ. 1813 เป็นต้นมา แต่ยังคงอิทธิพลทางการค้าแบบผูกขาดในจีน (Chaudhuri, 1966, p. 346) นอกจากนี้ บริษัทอีส อินเดีย คอมพานีก็ขยายมายังพม่าตามลำดับ โดยดำเนินกิจกรรมทางการค้าที่หลากหลายรวมถึงการค้าฝ้าย จนกระทั่งพม่าตอนล่างเกิดเหตุการณ์การเมืองภายในราชสำนักพม่าขึ้น สงครามภายในนี้ขยายประเด็นจากการเมืองภายในมาสู่การเมืองระหว่างอาณาจักรทั้งสอง จนกระทั่งก่อให้เกิดสงครามอังกฤษ-พม่าครั้งที่ 1 (The First Anglo-Burmese War) ใน ค.ศ. 1824 จนในที่สุดพื้นที่พม่าตอนล่างโดยเฉพาะเมืองท่าอยู่ภายใต้การยึดครองของอังกฤษใน ค.ศ. 1826³ เกิดนโยบายมุ่งสู่ยูนนานขึ้นซึ่งเป็นนโยบายทางการค้าที่รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พมามุ่งหวังทำการค้ากับยูนนานผ่านเส้นทางจากพม่าตอนล่างไปยังยูนนาน

อย่างไรก็ตาม อังกฤษได้ขยายอำนาจทางการเมืองไปยังพม่าตอนกลางและยูนนานไม่ได้สิ้นสุดลงแต่กลับมากยิ่งขึ้นตั้งแต่ ค.ศ. 1850 เป็นต้นมา ช่วงเวลานี้ได้เกิดเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญคือสงครามอังกฤษ-พม่าครั้งที่ 2 (The Second Anglo-Burmese War) ทำให้พื้นที่ในตอนกลางของพม่าอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษใน ค.ศ. 1852 นับจากนี้ไปจะเห็นปรากฏการณ์ที่รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียสนใจในการค้ากับยูนนานอย่างมาก ดังปรากฏกิจกรรมการสำรวจเส้นทางการค้าทางบกและทางน้ำ อิทธิพลของอังกฤษได้ขยายมากขึ้น ในขณะเดียวกัน รัฐบาลอาณานิคมฝรั่งเศสที่อินโดจีนมีความสนใจในการค้ากับยูนนานเช่นเดียวกับอังกฤษที่พม่าสนใจ ในการดำเนินนโยบายขยายอิทธิพลสู่จีนตั้งแต่ ค.ศ. 1866 เป็นต้นมาในขณะเดียวกันที่รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พมามุ่งสู่พม่าตอนเหนือและจีน กิจกรรมการเมืองและการค้าของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษได้ขยายไปในช่วงเวลาใกล้เคียงกันดังปรากฏปลายในศตวรรษที่ 19 รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าได้ขยายอิทธิพลทางการเมืองไปจนครอบคลุมพม่าตอนบนปรากฏใน ค.ศ. 1886 ได้เกิดสงครามอังกฤษ-พม่าครั้งที่ 3 (The Third Anglo-Burmese War) ทำให้พม่าตอนบนอยู่ภายใต้การควบคุม

³ จากหนังสือเรื่อง *The imperial gazetteer of India the Indian Empire Vol. IV administrative* p. 29 ได้อธิบายถึงคำว่าอังกฤษที่พม่า (British Burma) ว่าใน ค.ศ. 1826 เป็นต้นมา อังกฤษมองว่าพม่าตอนล่างกลายเป็นจังหวัดหนึ่งของอินเดีย จนกระทั่งหลังสงครามอังกฤษพม่าครั้งที่ 2 พม่าตอนกลางถูกยึดครองเป็นอังกฤษ ตั้งแต่ ค.ศ. 1862-1947 เป็นต้นมาพื้นที่พม่าตอนล่างและพม่าตอนกลางถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดีย และมีการเรียกว่าอังกฤษที่พม่า (British Burma) ใน ค.ศ. 1886 เป็นต้นมา พม่าตอนบนถูกยึดครองได้ทั้งหมดโดยอังกฤษ ในเวลาใกล้เคียงกันนี้อังกฤษได้ยึดครองอินเดียเป็นอาณานิคมใน ค.ศ. 1858 จนถึง ค.ศ. 1947 เรียกว่าอังกฤษที่อินเดีย British Raj/British India

ของอังกฤษและอยู่ในฐานะอาณานิคมอังกฤษ ช่วงเวลานี้กิจกรรมการค้าของรัฐบาลอังกฤษที่มุ่งสู่ยูนนานนั้นปรากฏชัดเจนผ่านการทำสนธิสัญญาการค้า กิจกรรมการพัฒนาเส้นทาง และการสร้างเส้นทางรถไฟ

จากปรากฏการณ์ข้างต้นพบงานศึกษาที่มุ่งเน้นประเด็นการดำเนินนโยบายของทั้งรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษกับการค้าไปสู่อินโดจีนนั้นสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการขยายอิทธิพลทางการค้าของรัฐบาลอาณานิคมฝรั่งเศสในอินโดจีนดังจะเห็นได้จากงานของแจ็กเจ็ต ลาลลี (Jagjeet Lally) ได้อธิบายว่าอังกฤษมีการขยายอิทธิพลการค้าและการเมืองจากพม่าตอนล่างขึ้นไปยังพม่าตอนบนและเข้าสู่ยูนนาน (Lally, 2021, p. 1054) ในขณะเดียวกัน เอมิลี วีเวลล์ (Emily Whewell) มองว่ารัฐบาลอังกฤษดำเนินนโยบายทางการค้าไปยูนนานอันเนื่องมาจากการแข่งขันกับฝรั่งเศสในอินโดจีนโดยใช้ดินแดนอาณานิคมเป็นเส้นทางสำคัญทางการค้ากับยูนนาน (Whewell, 2019, p. 6) ในขณะที่ ราฟ ซี. โครซีเย (Ralph C. Crozier) อธิบายว่าภูมิศาสตร์ของพม่าที่เป็นแหล่งรวมเส้นทางการค้าหลากหลายนำไปสู่การขยายอิทธิพลการค้าทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษขยายอำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจไปยังจีนโดยอาศัยเส้นทางพม่าตอนบน นอกจากนี้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษมุ่งพัฒนาเส้นทางรถไฟจากพม่าไปยังจีนเพื่อพัฒนาการค้าในช่วงเดียวกับที่รัฐบาลอาณานิคมฝรั่งเศสที่อินโดจีนมุ่งพัฒนาเส้นทางการค้าผ่านทางแม่น้ำโขงทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษเร่งพัฒนาการสร้างเส้นทางรถไฟและเส้นทางเรือรวมถึงเส้นทางการค้าทางบก (Crozier, 1962, p. 2) แต่ในเอกสาร Foreign Office [F.O.] 422/15 และ 32⁴ ชี้ให้เห็นข้อมูลสำคัญที่นอกเหนือจากข้อเสนอของเอมิลี และลาลลี เอกสารดังกล่าวนี้ชี้ข้อมูลให้เห็นถึงปัจจัยการดำเนินนโยบายมุ่งสู่จีนของอังกฤษโดยเน้นเรื่องการค้ามาจากสาเหตุที่สำคัญได้แก่ การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับยูนนานในด้านความมั่งคั่งทางการค้า ทรัพยากร และเครือข่ายเส้นทางการค้ากับนานาชาติ นอกจากนี้เอกสารดังกล่าวยังชี้ให้เห็นถึงการขยายอิทธิพลของฝรั่งเศสในพม่าอันเป็นแรงกระตุ้นสำคัญให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษในพม่าดำเนินนโยบายมุ่งสู่ยูนนานดังจะเห็นได้จากความพยายามในการสำรวจและสร้างเส้นทางรถไฟจากย่างกุ้งสู่เมืองชายแดนที่สำคัญคือเมืองลาเลียว (Lashio) และเมืองบามอ (Bhamo) อีกทั้งเอกสารชุดนี้ได้ชี้ให้เห็นว่าอิทธิพลของฝรั่งเศสไม่ได้เห็นจากโคชินจีนเท่านั้น แต่เอกสารชุดนี้ยังชี้มุมมองว่าอิทธิพลทางการค้าของฝรั่งเศสในพม่าส่งผลให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษเร่งทำการสำรวจเส้นทาง และขยายอิทธิพลการเมืองการค้าไปยังพม่าตอนบนและพรมแดนที่ติดต่อกับจีนตอนใต้ อีกทั้งรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษยังดำเนินการทางการทูตต่าง ๆ เพื่อเข้าสู่จีน ในเวลาเดียวกันนี้ นับตั้งแต่ ค.ศ. 1895-1902 จากความเป็นมาข้างต้นจึงนำมาสู่คำถามที่สำคัญว่าพัฒนาการของนโยบายมุ่งสู่ยูนนานในศตวรรษที่ 19

⁴ งานวิจัยชิ้นนี้ต้องการนำเสนอให้เห็นถึงสถานการณ์การเจรจา เหตุการณ์ทางการทูต การค้า ที่รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษยูนนาน ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงใช้เอกสารของอังกฤษ เอกสารดังกล่าวคือ *The National Archives of the UK (TNA) F.O. (Foreign Office) and the British Library, London (BL)* ชุดหมายเลข 422/15 และ 32 เป็นเอกสารที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอังกฤษ ยูนนาน ฝรั่งเศส ผ่านการเจรจา การทูต และการค้า นอกจากนี้เอกสารได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการทางการทูตของอังกฤษกับยูนนาน การเจรจาทางการค้า รวมถึงมุมมองของอังกฤษที่มีต่อพม่าและยูนนานตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา นอกจากนี้ยังปรากฏข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มคน ภูมิภาค ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้รวบรวมข้อมูลที่สำคัญโดยเฉพาะเส้นทาง ระยะทาง หมู่บ้านต่าง ๆ ที่อยู่บนเส้นทางสำรวจเขตแดน รวมถึงได้ระบุข้อมูลเกี่ยวกับหมู่บ้านต่าง ๆ อย่างย่อ ๆ ไว้ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเขียนอธิบายเรื่องหมู่บ้าน และเครือข่ายเส้นทางสำรวจเขตแดน

ว่ามีความเป็นมาอย่างไร นอกจากนี้ ปัจจัยที่ทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่ามีนโยบายมุ่งสู่ยูนนานในศตวรรษที่ 19 และผลที่เกิดจากนโยบายมุ่งสู่ยูนนานที่มีต่อพม่าเป็นอย่างไรบ้างในศตวรรษที่ 19

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาพัฒนาการนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าช่วงศตวรรษที่ 19
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าช่วงศตวรรษที่ 19
- 2.3 เพื่อศึกษาผลจากนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าช่วงศตวรรษที่ 19

3. สมมติฐาน

3.1 พัฒนาการของนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษนั้นปรากฏให้เห็นชัดเจนนับตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา เชื่อมโยงกับการเมือง 3 ครั้ง (The first Anglo-Burmese War (ค.ศ. 1824-1826), The second Anglo-Burmese War (ค.ศ. 1852), Third Anglo-Burmese War (ค.ศ. 1886)) หลังจากเสร็จสิ้นสงครามครั้งนี้ได้ปรากฏความตั้งใจของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษในการค้าสู่ยูนนาน พบว่าเกิดการสำรวจเพื่อพัฒนาเส้นทางและสร้างเส้นทางรถไฟไปยังยูนนาน

3.2 ปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าดำเนินนโยบายมุ่งสู่ยูนนานที่เป็นนโยบายการค้าและการเมืองมีอยู่ 2 ประการด้วยกัน คือ 1) มายาคติเรื่องความมั่งคั่งของยูนนาน และ 2) การขยายการค้าของฝรั่งเศสในพม่าตอนบน สะท้อนการแข่งขันทางการค้าระหว่างอังกฤษ และฝรั่งเศส ในขณะที่พม่าใช้การเปิดสัมปทานให้กับฝรั่งเศสเพื่อจำกัดอำนาจของอังกฤษ

3.3 ผลจากนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าคือ 1) การขยายเส้นทางทางการค้า การทูตและการสำรวจเส้นทางพม่ายูนนานตั้งแต่ ค.ศ. 1824-1900 และ 2) การสร้างเส้นทางรถไฟและการเดินเรือสู่พม่าตอนบน ในช่วง ค.ศ. 1895-1902 อังกฤษและฝรั่งเศสต่างเร่งทำการสำรวจเส้นทางและดำเนินการเจรจากับจีนเพื่อทำข้อตกลงในเรื่องการสร้างทางรถไฟเข้าสู่จีน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของรัฐในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สมัยใหม่โดยเฉพาะพม่าในศตวรรษที่ 19 มีงานศึกษาที่สำคัญประกอบไปด้วยงานที่ศึกษาพื้นที่พม่าตอนบนและพรมแดน งานที่ศึกษาญานและพม่าตอนบนในฐานะเมืองต่าง ๆ บนเส้นทางการค้า และงานกลุ่มที่ศึกษาพม่าตอนบนและยูนนานในฐานะเส้นทางเมืองชายแดน

4.1 งานที่ศึกษาพื้นที่พม่าตอนบนและพรมแดน

พม่าตอนบนเป็นพื้นที่สำคัญในการค้าและการเมืองในยุคโบราณอันทำให้มีงานจำนวนมากไม่น้อยที่สนใจศึกษาการค้า รวมถึงเครือข่ายของเมืองในพม่าตอนบนที่เชื่อมโยงกับกลุ่มเมืองหรือรัฐในดินแดนตอนในของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และจีน ดังปรากฏในกลุ่มงานที่ศึกษาดินแดนหรือรัฐดินแดนทางตอนใน งานศึกษา

สำคัญที่ศึกษาได้แก่งานของ วิลเลียม แวน แชนเดล (William Van Schendel) ที่ชื่อว่า *Geographies of knowing, geographies of ignorance: Jumping scal in Southeast Asia* ใน ค.ศ. 2002 (Van Schendel, 2002, pp. 647-668) แชนเดลได้เสนอว่าการศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ผ่านการขยายขอบเขตการศึกษาไปยังพื้นที่ภูเขาสูงห่างไกลจากอำนาจการปกครองจากรัฐมหาอำนาจ ดินแดนภูเขาสูงนี้เป็นดินแดนที่ค่อนข้างจะอยู่ห่างไกลจากศูนย์กลางอำนาจของรัฐ ดังนั้น แชนเดลเรียกพื้นที่เหล่านี้ว่าโซเมีย (Van Schendel, 2002, p. 653)

แนวคิดเรื่องโซเมียได้ถูกขยายขอบเขตการศึกษาเกี่ยวกับการเป็นพื้นที่ที่ห่างไกลจากอิทธิพลการเมืองของศูนย์กลางอำนาจผ่านงานของ James C. Scott (เจมส์ ซี สก็อต) ที่เน้นการศึกษาพม่าตอนบนที่เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายรัฐดินแดนทางตอนใน เจมส์ ซี สก็อตได้เขียนงานชิ้นสำคัญเรื่อง *The Art of Not Being Governed* ซึ่งเสนอแนวทางการศึกษาภูมิศาสตร์การเมืองแบบใหม่ที่มองว่าดินแดนหรือรัฐบริเวณเทือกเขาซึ่งเป็นพื้นที่ที่ห่างไกลจากศูนย์กลางการปกครองของรัฐในพื้นที่ราบ พื้นที่ดังกล่าวถูกเรียกขานโดยสก็อตว่า “โซเมีย” โซเมียหมายถึงบริเวณพื้นที่สูงในบริเวณเทือกเขาห่างไกลจากการปกครองของศูนย์กลางการเมือง พื้นที่เหล่านี้กินอาณาเขตตั้งแต่ดินแดนตอนในของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตอนบนของประเทศเมียนมา เวียดนาม อินเดีย บังกลาเทศ รวมถึงตะวันตกเฉียงใต้ของจีน (Scott, 2009, pp. IX, XV, 13, 18) สก็อตมองว่าพื้นที่เหล่านี้ต่างมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม พื้นที่ลาดชันตามไหล่เขาจึงไม่ใช่พื้นที่ที่มีลักษณะเหมาะสมต่อการสถาปนารัฐสมัยใหม่นัก พื้นที่ที่รัฐเข้าไม่ถึงเหล่านี้จึงกลายเป็นพื้นที่ที่ผู้คนเลือกจะออกจากอำนาจรัฐส่วนกลาง (พื้นที่ราบ) ที่พยายามเข้ามาควบคุมชีวิตของผู้คนผ่านระบบการจัดเก็บภาษี การควบคุมสินค้าและการค้า การเกณฑ์ไพร่พลเพื่อการทหาร การเผยแพร่ศาสนาโดยเฉพาะศาสนาพุทธ (จักรกริช สังขมณี, 2561, น. 80)

อย่างไรก็ตาม งานชิ้นนี้ของสก็อตเองถูกวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องของการใช้หลักฐานและการอธิบายสถานการณ์ในพื้นที่ต่าง ๆ ที่ค่อนข้างเป็นภาพกว้างเกินไป ทำให้ไม่สามารถชี้เฉพาะกรณีของแต่ละพื้นที่ได้อย่างละเอียดและแม่นยำได้เนื่องมาจากการนิยามพื้นที่โซเมียที่กว้างขวางเกินไปทำให้ไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ในแต่ละพื้นที่แต่ละรัฐได้ ประเด็นต่อมาคือสก็อตนิยามว่าผู้คนและพื้นที่โซเมียต่างมีความเป็นเอกเทศปราศจากอิทธิพลหรือการแทรกแซงจากศูนย์กลางการปกครองจากพื้นที่ราบซึ่งไม่สามารถพูดแบบนี้ได้ทั้งหมดเพราะอาณาจักรในพื้นที่สูงต่างมีการสร้างอำนาจการปกครองของรัฐตนเองรวมถึงขยายการปกครองไปยังกลุ่มรัฐในพื้นที่สูง ดังนั้นจึงไม่สามารถกล่าวได้อย่างชัดเจนว่าดินแดนพื้นที่สูงอย่างโซเมียจะปราศจากอิทธิพลการเมืองจากพื้นที่ราบ

จักรกริช สังขมณี ได้ศึกษาประเด็นพรมแดนและได้เสนอคำอธิบายที่สำคัญในงานชื่อ *พรมแดนศึกษาและมานุษยวิทยาชายแดน: การเปิดพื้นที่ สร้างเขตแดน และการข้ามพรมแดนของความรู้* (จักรกริช สังขมณี, 2561, น. 209-266) เขาได้อธิบายว่าแนวทางการศึกษาพรมแดนศึกษาตั้งแต่ยุคเริ่มจนถึงปัจจุบันประกอบด้วย 2 แนวทาง แนวทางแรกคือ ช่วงแรกของศตวรรษที่ 20 เป็นแนวการศึกษาที่สนใจพรมแดนทางธรรมชาติและพรมแดนที่มนุษย์สร้างขึ้น แนวทางที่สองคือหลังศตวรรษที่ 20 ได้เกิดแนวการศึกษาพรมแดนอีกกระแสหนึ่ง

แนวการศึกษาดังกล่าวเน้นหนักไปที่พื้นที่ชายแดน ทั้งนี้มองว่าพรมแดนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างชาตินักวิชาการศึกษาในกระแสนี้มุ่งตั้งคำถามประเด็นต่อไปนี้ พยายามค้นหานิยามของพรมแดนเพื่อเรียกพื้นที่พรมแดนทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ (จักรกริช สังขมณี, 2561, น. 215) แต่แนวการศึกษาในช่วงที่สองนี้ยังละเลยการตั้งคำถามเกี่ยวกับอำนาจของพรมแดนและธรรมชาติของพรมแดนในกรอบของสังคมภายใต้รัฐชาติ รวมถึงละเลยการตั้งคำถามเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นต่อผู้คนในบริเวณชายแดน (จักรกริช สังขมณี, 2561, น. 215) จักรกริชยังได้อธิบายว่าแนวการศึกษาพื้นที่ชายแดนที่สำคัญคือความเป็นพื้นที่ชายแดนเป็นพรมแดนที่ถูกสร้างขึ้นมาบนพื้นที่ทางสังคม และพื้นที่ทางความคิดของปัจเจกชนและกลุ่มคนในหลากหลายรูปแบบอาจจะกล่าวได้ว่าพื้นที่ชายแดนทางกายภาพดังกล่าวจึงเป็นเสมือนอาณาบริเวณพิเศษที่เอื้อให้พรมแดนทางสังคมชีวิตและความคิดต่าง ๆ ดำรงอยู่ท่ามกลางสถานการณ์ที่มีความคับข้อง บีบคั้น ดิ้นรน และแสวงหา นอกจากนี้ยังมีการศึกษาที่คำนึงถึงผู้ลี้ภัยมาเป็นส่วนหนึ่งของชายแดนในการศึกษานโยบายการรวมกลุ่ม เพื่อให้เห็นถึงกระบวนการยั่วยุของผู้อื่นที่ยึดโยงกับพื้นที่พรมแดน ในทางตรงกันข้ามการยึดเยียดความเป็นพรมแดนให้กับกลุ่มคนชายขอบซึ่งงานพรมแดนศึกษาในกลุ่มแม่น้ำโขงในระยะหลังนี้ก็กำลังสะท้อนแนวทางดังกล่าว (จักรกริช สังขมณี, 2561, น. 221, 242)

4.2 งานที่พม่าตอนบนในฐานะเมืองบนเส้นทางการค้า

ความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่และผู้คนในบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปโดยเฉพาะบริเวณพรมแดนพม่า พรมแดนประเทศไทยนั้น มีงานที่ศึกษาที่น่าสนใจคืองานของวิกเตอร์ บี ลิเบอร์แมน (Victor B. Liberman) ได้อธิบายภูมิศาสตร์การเมืองของพม่าเชื่อมโยงกับเครือข่ายของเส้นทางและเมืองที่อยู่บนเส้นทางจากพม่า-ยูนนาน การค้าฝ้ายและอัญมณีเป็นสินค้าที่สำคัญที่พม่าผ่านเส้นทางการค้าขนาดใหญ่ ทำให้พม่าเชื่อมโยงกับเครือข่ายการค้านานาชาติในช่วงศตวรรษที่ 15 และ 17 ทั้งนี้ การค้าดังกล่าวอาศัยกลุ่มคนท้องถิ่นซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มรัฐฉาน มีทำเลที่ตั้งอยู่บริเวณทางตอนเหนือของพม่า นอกจากนี้ยังกระจายไปอยู่ในแถบตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันตกเฉียงเหนือของที่ราบลุ่มแม่น้ำอิรวดี จากกลุ่มรัฐและผู้คนในกลุ่มที่ 1 อันเป็นกลุ่มรัฐที่มีบริเวณเชื่อมต่อกับภาคเหนือของสยาม 2) กลุ่มรัฐพม่าทางตอนบนและตอนกลาง ซึ่งอยู่ตลอดชายฝั่งแม่น้ำอิรวดี 3) กลุ่มรัฐอาระกัน มีทำเลที่ตั้งอยู่บริเวณตะวันตกของที่ราบลุ่มแม่น้ำอิรวดี และ 4) กลุ่มรัฐพม่าทางตอนล่าง บริเวณปากแม่น้ำอิรวดี และเมืองรอบอ่าวมะตะมะ (Liberman, 2003, pp. 123-131)

งานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการของเส้นทางระหว่างพม่า-จีนที่อยู่ในยุคอาณานิคมอังกฤษถึงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 งานเขียนของนิติยาภรณ์ พรหมปัญญา ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างถนนและการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากถนนพม่าที่มีต่อเมืองบามอในช่วงค.ศ. 1937-1949 ซึ่งมีข้อเสนอว่าถนนพม่าได้ส่งผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงต่อเมืองในด้านโครงสร้างทางกายภาพของเมือง สังคม และเศรษฐกิจของคนในเมืองตามเส้นทางดังกล่าว ดังนั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาประเด็นของประวัติศาสตร์สงครามที่สะท้อนให้เห็นภาพของการเปลี่ยนแปลงของเมืองวิถีชีวิต และเศรษฐกิจของเมืองในดินแดนตอนในโดยยึดเอา

เมืองบามอ (Bhamo) เป็นกรณีศึกษา (นิตยาภรณ์ พรหมปัญญา, 2547) นอกจากนี้ งานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเส้นทางการค้าและการสร้างเส้นทางรถไฟบนพรมแดนพม่า-จีนอีกงานที่สำคัญคือบทความของราฟ ซี. โครซีเย (Ralph C. Crozier) ซึ่งชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลอาณานิคมอังกฤษมีความพยายามอย่างมากในการขยายอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองไปยังพม่าตอนบนและเชื่อมการค้าไปจีนด้วยการพัฒนาเส้นทางการค้าทางบกจากพม่าตอนบน-เมืองบามอ-ยูนนาน และพัฒนาเส้นทางรถไฟจากพม่าไปยังจีน รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียให้ความสำคัญกับภูมิศาสตร์ของพม่าซึ่งแวดล้อมไปด้วยเส้นทางการค้าที่เชื่อมโยงกับเส้นทางการค้าที่หลากหลาย การขยายอิทธิพลการค้าของรัฐบาลอาณานิคมฝรั่งเศสที่อินโดจีนมุ่งพัฒนาเส้นทางการค้าผ่านทางแม่น้ำโขง ทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษเร่งพัฒนาการสร้างเส้นทางรถไฟและเส้นทางเรือรวมถึงเส้นทางการค้าทางบก (Crozier, 1962, p. 2) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานเขียนของนิตยาภรณ์ พรหมปัญญา ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างถนนและการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากถนนพม่าที่มีต่อเมืองบามอในช่วง ค.ศ. 1937-1949 นิตยาภรณ์ มีข้อเสนอว่าถนนพม่า (Burma Road) ได้ส่งผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงต่อเมืองในด้านโครงสร้างทางกายภาพของเมือง สังคม และเศรษฐกิจของคนในเมืองตามเส้นทางดังกล่าว ดังนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาประเด็นของประวัติศาสตร์สงครามที่สะท้อนให้เห็นภาพของการเปลี่ยนแปลงของเมืองวิถีชีวิต และเศรษฐกิจของเมืองในดินแดนตอนในโดยยึดเอาเมืองบามอ (Bhamo) เป็นกรณีศึกษา (นิตยาภรณ์ พรหมปัญญา, 2547)

อย่างไรก็ดี งานที่ศึกษาเรื่องพรมแดนระหว่างยูนนานและพม่าโดยเน้นเรื่องนโยบายการทูตที่สำคัญคืองานของเอมิลี วีเวลล์ (Emily Whewell) ชื่อ *Legal Mediators: British consuls in Tengyue (western Yunnan) and the Burma-China frontier region, 1899-1931* (Whewell, 2019) เอ มิ ลี วีเวลล์ มองว่ายูนนานเป็นดินแดนที่เน้นพื้นที่ชายแดนระหว่างพม่าและจีนซึ่งในช่วงสมัยราชวงศ์ชิง รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียส่งคณะทูตมายังพม่าเพื่อไปยังยูนนานในช่วงค.ศ. 1842-1943 คณะทูตเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการเจรจาเมืองและการค้ากับยูนนาน การสนับสนุนงานด้านกงสุลอังกฤษในจีนพร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทของข้าราชการอาณานิคมอังกฤษที่พม่าให้ดำเนินงานราบรื่นด้วยเช่นกัน การสำรวจสำมะโนประชากร และมีบทบาทในการสำรวจปักปันเขตแดนเพื่อยืนยันสิทธิ์ของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษเหนือดินแดนและทรัพยากรตามพรมแดนพม่าและจีน บทบาทของคณะทูตอังกฤษเหล่านี้ทำให้รัฐบาลชิงของจีนต้องหันมาตระหนักกับประเด็นเรื่องของกฎหมาย การค้าพาณิชย์ และสถานะพิเศษของชาวอังกฤษและสถานะความหลากหลายของชาวต่างชาติในจีนนับตั้งแต่ 1842 เป็นต้นมา (Whewell, 2019, p. 2) นอกจากนี้ เอมิลี ยังชี้ให้เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลอาณานิคมฝรั่งเศสที่อินโดจีนในการสำรวจเส้นทางแม่น้ำโขงเพื่อใช้เป็นเส้นทางไปยังยูนนาน การกระทำเช่นนี้มีส่วนกระตุ้นให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษเร่งเจรจา สำรวจ และพัฒนาเส้นทางภายในพม่าเพื่อมุ่งสู่ยูนนาน (Whewell, 2019, p. 6)

อย่างไรก็ตาม ในเอกสาร Foreign Office [F.O.] 422/15 และ 32 ได้ชี้ให้เห็นประเด็นที่แตกต่างจากงานของเอมิลีข้างต้นในประเด็นบทบาทของฝรั่งเศส เอกสารดังกล่าวนี้เสนอว่าบทบาทของบริษัทการค้าของฝรั่งเศสในพม่าที่ดำเนินการค้ากับราชสำนักพม่าตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมามีความสำคัญทั้งในด้าน

การเมืองและเศรษฐกิจของราชสำนักพม่า ฝรั่งเศสได้ส่งบริษัทการค้าไม้ บริษัทเดินเรือ และบริษัทสร้างทางรถไฟมายังพม่าเพื่อขอทำสัมปทานการค้าดังกล่าว โดยเฉพาะสัมปทานการค้าไม้สัก สัมปทานเรือเดินทางที่แม่น้ำอิรวดี การให้สัมปทานการค้าบนเส้นทางคมนาคมทางบกและทางเรือกับบริษัทฝรั่งเศสทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียตระหนักถึงการขยายอิทธิพลของฝรั่งเศสในพม่าเพื่อเข้าสู่ยูนนานซึ่งเป็นข้อเสนอหลักในบทความวิจัยฉบับนี้

นอกจากนี้ งานที่ศึกษาประเด็นความสัมพันธ์ของอังกฤษ พม่า และจีน รวมถึงยูนนานปรากฏในงานของแจ๊คจิ้นท์ ลาลลี่ (Jagjeet Lally) เรื่อง *Salt, Smuggling, and Sovereignty: The Burma- China Borderland, c. 1880–1935* (Lally, 2021) ลาลลี่ได้นำเสนอว่ายูนนานนั้นเป็นดินแดนที่สำคัญต่อจีนและพม่าเป็นอย่างมากเนื่องจากทรัพยากรที่หลากหลายรวมถึงเส้นทางการค้าหลายเส้นทางเชื่อมกับเส้นทางการค้านานาชาติ เส้นทางที่ถูกศึกษาในงานนี้คือเส้นทางพม่าตอนบน-เมืองบามอ (Bhamo) เส้นทางนี้เชื่อมกับเมืองสำคัญของยูนนานคือเมืองเตียงยู (Tengyueh) (Lally, 2021, p. 1053) อย่างไรก็ตาม ลาลลี่ได้ชี้ให้เห็นว่าพรมแดนแบบรัฐโบราณของพม่าได้เปลี่ยนแปลงเป็นพรมแดนภายใต้รัฐสมัยใหม่ในปลายศตวรรษที่ 19 อันเป็นรัฐที่มีการปักปันเขตแดนชัดเจน มีแผนที่ประกอบ มีการระบุประชากรพลเมือง และมีการอ้างสิทธิเหนือดินแดนเป็นต้น พรมแดนสมัยใหม่นี้มีผลต่อการสร้างความสัมพันธ์กับราชสำนักจีน จนทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษลงนามในข้อตกลงนานาชาติกับราชวงศ์ชิง 3 ครั้งด้วยกันคือใน ค.ศ. 1886 ค.ศ. 1894 และ ค.ศ. 1897 สนธิสัญญาเหล่านี้มีการพูดคุยกันถึงประเด็นการค้าบริเวณพรมแดนแบบใหม่ ในทัศนะของลาลลี่มองว่าเกลือเป็นสินค้าที่สำคัญในบริเวณยูนนานและเป็นเครื่องมือต่อรองทางการค้าเช่นเดียวกัน (Lally, 2021, pp. 1053-1054, 1057) แม้ว่าการนำเสนอภาพรวมความเป็นมาของการค้าและความสัมพันธ์ระหว่างพม่าและยูนนานซึ่งเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐผ่านกรณีศึกษาที่สำคัญคือเกลือ แต่งานของลาลลี่ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องปัจจัยของรัฐบาลอาณานิคมว่าปัจจัยอะไรที่ทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษถึงสนใจยูนนานจนทำให้มีนโยบายมุ่งสู่ยูนนานขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 19 ดังนั้น บทความวิจัยฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาปัจจัยของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าในการดำเนินนโยบายมุ่งสู่ยูนนาน และผลที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินนโยบายดังกล่าวในพม่าช่วงศตวรรษที่ 19 โดยผ่านเอกสารหลักในการวิจัยครั้งนี้คือ *The National Archives of the UK (TNA) F.O. (Foreign Office) and the British Library, London (BL)* ชุดหมายเลข 422/15 และ 32

5. ผลการวิจัย

5.1 พัฒนาการของนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอังกฤษที่พม่าช่วงศตวรรษที่ 19

พัฒนาการของนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พมานั้นเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป และต่อเนื่องนับตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา ซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในพม่า 3 ครั้งด้วยกันคือสงครามอังกฤษ-พม่าครั้งที่ 1 (The first Anglo-Burmese War (ค.ศ. 1824-1826)) สงครามอังกฤษ-พม่าครั้งที่ 2 (The second Anglo-Burmese War (ค.ศ. 1852)) และสงครามอังกฤษ-พม่าครั้งที่ 3

(The Third Anglo-Burmese War (ค.ศ. 1886)) ในช่วงเวลาของสงครามทั้ง 3 ครั้งนี้จะพบกิจกรรมการสำรวจเส้นทาง การพัฒนาเส้นทางการค้า และเส้นทางรถไฟจากพม่า-ยูนนานตามลำดับ

ภูมิศาสตร์ของพม่าประกอบไปด้วย 3 เส้นทาง ทั้งนี้ จะมีเส้นทางย่อย ได้แก่ ยูนนาน-ภาคเหนือของสยาม ภาคเหนือของสยาม-พม่าทางทิศตะวันตก และภาคเหนือของสยาม-ล้านช้างทางทิศตะวันออก ส่งผลให้รัฐบาลอังกฤษที่ลอนดอนดำเนินการค้าผ่านบริษัทอีส อินเดีย คอมพานี (East India Company) ซึ่งได้รับสัมปทานจากรัฐบาลอังกฤษที่ลอนดอนเพื่อทำการค้าขายในดินแดนอาณานิคมต่าง ๆ ของอังกฤษ ตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 ถึงกลางศตวรรษที่ 19 (Hooker, 1969, p. 1) บริษัทการค้าดังกล่าวมีอิทธิพลอย่างมากในระบบการค้าที่อินเดียและยังคงอิทธิพลการค้าแบบผูกขาดในจีนอยู่เช่นเดียวกัน (Chaudhuri, 1966, p. 346) นอกจากนี้ยังปรากฏบริษัทบอร์เนียวและบริษัทบอมเบย์เบอร์มาห์ บริษัทซึ่งเข้ามาดำเนินการทำธุรกิจค้าไม้ในดินแดนมอญของพม่าตอนล่างใน ค.ศ. 1824 เป็นต้นมา (House of Commons Parliamentary Paper, 1874, p. 30) ในช่วงเวลานี้เกิดการทำสงครามภายในพม่าเองในแคว้นมณีปุระและอัสสัมในอินเดีย ทำให้เกิดการรุกรานข้ามเขตแดนของอังกฤษที่อินเดียจนทำให้อังกฤษรู้สึกว่าคุณค่าและความทะเยอทะยานเปิดฉากการรุกโต้ตอบใน ค.ศ. 1824 บริษัทอินเดียตะวันออกได้ประกาศทำสงครามกับพม่า และเป็นสงครามอังกฤษ-พม่าครั้งที่ 1 (The First Anglo-Burmese War) สงครามครั้งนี้ยุติลงเนื่องจากอังกฤษขับไล่กองทัพพม่าออกจากแคว้นมณีปุระและอัสสัม และกองทัพอังกฤษภายใต้การนำของอาร์ชีบิลด์ แคมป์เบลล์เข้าสู่พม่าตอนล่างในที่สุด ใน ค.ศ. 1826 รัฐบาลอังกฤษที่อินเดียและพม่าได้ลงนามสัญญาอันดาโบ ในช่วง ค.ศ. 1824-1826 อังกฤษได้ส่งคณะบุคคลออกเดินทางสำรวจเส้นทางพม่าตอนบนสู่ยูนนาน ราฟ โครซีย (Ralph C. Croizier) กล่าวถึงข้าราชการอาณานิคมอังกฤษกัปตันแฮนนาย (Captain Hannay) ได้เดินทางจากอ่าวเบงกอลโดยอาศัยเส้นทางน้ำผ่านแม่น้ำอิรวดีไปสู่เมืองบามอได้ในเดือนวันที่ 21 ธันวาคม ปี ค.ศ. 1835 (นิตยาภรณ์ พรหมปัญญา, 2547, น. 13; Christian, 1940, p. 176; Blackmore, 1946, p. 180)

ต่อมาใน ค.ศ. 1850 สถานการณ์การเมืองระหว่างรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียและราชสำนักพม่าย่ำแย่ลงเนื่องมาจากผู้ว่าการกรุงย่างกุ้งลงโทษกัปตันอังกฤษสองคนทำให้ผู้ว่าการรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียทำการตอบโต้ราชสำนักพม่าโดยการเรียกร้องค่าชดเชย รัฐบาลอังกฤษที่อินเดียมองว่าราชสำนักพม่าดำเนินการตัดสินโทษคนของอังกฤษไม่เป็นไปตามข้อตกลง จนนำมาสู่สงครามอังกฤษ-พม่าครั้งที่ 2 (The Second Anglo-Burmese War) ขึ้น จนกระทั่งใน ค.ศ. 1852 พม่าตอนกลางตกอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดีย อย่างไรก็ตาม กิจกรรมการค้าและการเดินทางสำรวจเส้นทางเพื่อการค้ากับยูนนานก็ปรากฏขึ้นอย่างคึกคักในช่วงเวลานี้ เอกสาร *The British and China Railway from Her Majesty's port of Rangoon, in the bay of Bengal through Regue and Burma to the Yunnan province of China* ให้ข้อมูลว่ารัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียมีความสนใจพม่าตอนบน โดยเฉพาะรัฐฉานและเมืองพรมแดนที่ติดกับยูนนานเป็นอย่างมากเพราะเส้นทางบกที่สำคัญที่สามารถเข้าสู่ยูนนานได้นั้นอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวทั้งสิ้น รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียมองว่าเส้นทางจากพม่าเป็นเส้นทางที่สั้นร่นระยะเวลาในการเดินทางจากพม่าตอนล่างหรือจากอินเดียได้ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลอังกฤษที่อินเดียจึงพุดคุยในรัฐบาลอาณานิคม

ที่อินเดียถึงสถานการณ์ทั้งทางการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับราชสำนักพม่าในช่วงเวลาดังกล่าวว่าเป็นอย่างไร เพื่อจะใช้เป็นข้อมูลในการเจรจาเรื่องการค้าขึ้น (Sprye, 1858, pp. 4-5) ใน ค.ศ. 1862 เป็นต้นมาพื้นที่พม่าตอนล่างและพม่าตอนกลางถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียและมีการเรียกว่าอังกฤษที่พม่า (British Burma)

ความสัมพันธ์ทางการเมืองของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียและราชสำนักพม่าเปลี่ยนแปลงอย่างมากใน ค.ศ. 1885 เป็นต้นมา เนื่องจากสงครามอังกฤษ-พม่าครั้งที่ 3 (The Third Anglo-Burmese War) โดยสาเหตุที่ก่อให้เกิดสงครามดังกล่าวขึ้นสืบเนื่องจากรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียทราบถึงแผนการซื้อของราชสำนักพม่าจากฝรั่งเศสทำให้กองทหารอังกฤษยกทัพเข้าสู่มณฑลอะเลย์ซึ่งตั้งอยู่ทางพม่าตอนบนจนในที่สุดกษัตริย์ของราชวงศ์คองบองสละราชสมบัติและถูกเนรเทศไปยังอินเดียเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน ค.ศ. 1885 ทำให้ใน ค.ศ. 1886 รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษจึงได้ยึดครองพม่าตอนบนได้ทั้งหมด แนวทางการค้ากับขุนนางของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษถูกสานต่อขึ้นอีกครั้งหลังจากนี้เป็นต้นมาดังปรากฏทัศนคติของข้าราชการอาณานิคมอังกฤษที่มีต่อพม่าตอนบน ลอร์ด ลามิงตัน (Lord Lamington) ลามิงตันได้อธิบายสภาพภูมิศาสตร์และพื้นที่ของสาละวินหรือบริเวณรัฐฉานในงานของเขาไว้ดังนี้ “รัฐฉานในช่วงหลังจากสงครามพม่าครั้งสุดท้ายอยู่ภายใต้การคุ้มครองของรัฐบาลอินเดีย [ใน ค.ศ. 1885] อยู่ทางตะวันตกของพม่าซึ่งมีรัฐสาขาทางตอนเหนือของเชียงใหม่ น่าน และหลวงพระบางอยู่ทางใต้ เชื่อมโยงกับเมืองตั้งเคียงของฝรั่งเศสจะมาถึงยูนนาน ซึ่งเป็นมณฑลสำคัญของจีนซึ่งมีพรมแดนทางทิศเหนือของบริเวณสาละวิน” (Lamington, 1891, pp. 701-722)

ตั้งแต่ ค.ศ. 1886 เป็นต้นมา พม่าตกอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองแบบรัฐสมัยใหม่ที่อิงกับความชัดเจนของเขตแดนและอำนาจอธิปไตย ซึ่งทำให้ความสัมพันธ์กับบรรดาอำนาจรอบข้างพม่าต้องปรับเปลี่ยนไป อังกฤษจำเป็นต้องจัดการการค้าภายในพม่าภายใต้อำนาจของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษแบบใหม่และต้องจัดการเรื่องพรมแดนและการค้าให้ชัดเจนกับราชสำนักจีนทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าดำเนินการเจรจาเรื่องการจัดการพรมแดนใหม่ เอกสารการทูตของอังกฤษ Foreign Office [F.O.] 422/15 รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าพยายามที่สร้างความสัมพันธ์กับจีนในการจัดการอำนาจบริเวณชายแดนในพม่าตอนบนโดยการส่งจดหมายพูดคุยกับ Tsung-Li Yamên⁵ ผ่านข้อมูลประวัติศาสตร์การเมืองระหว่างราชสำนักพม่าและราชสำนักจีนถึงระบบบรรณาการที่พม่าต้องส่งให้กับราชสำนักจีนทุก 10 ปี (เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีของราชสำนักพม่าที่มีต่อราชสำนักจีน) ด้วยเหตุนี้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าจึงขอเจรจาและพิจารณาถึงประเด็นการจัดการความสัมพันธ์กับราชสำนักจีนและเขตแดนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (Hart, 1885a, p. 2)

ความพยายามของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าที่จะจัดการเรื่องเขตแดนกับจีนนั้นเป็นประเด็นที่สำคัญในหมู่ข้าราชการอาณานิคมอังกฤษจนทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าเสนอให้มีการทำหนังสือเพื่ออธิบายประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างราชสำนักพม่ากับราชสำนักจีนในยุคโบราณ ข้าราชการอาณานิคม

⁵ ถูกเรียกอีกชื่อว่า the Zongli Yamen อันเป็นหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการจัดการการต่างประเทศต่าง ๆ ของราชสำนักจีนในสมัยราชวงศ์ชิง

ได้กล่าวว่าหนังสือเหล่านี้ทำให้ข้าราชการการทูตของอังกฤษเข้าใจสถานการณ์การเมืองพรมแดนที่พม่าตอนบนกับยูนนานมากยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่นงานเรื่อง Embassy of Ava, Sketch of Chinese History, Report on the Expedition to Western Yunnan via Bhamô, Gazetteer of India และ History of China (Hart, 1885b, p. 51) รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าพยายามที่จะเข้าใจในสภาพความสัมพันธ์ตามพรมแดนพม่าตอนบนและจีนตะวันตกเพื่อใช้ในการเจรจาต่อรองเรื่องพรมแดน การปักปันเขตแดนกับจีนในดินแดนตะวันตกของจีนโดยเฉพาะยูนนาน นอกจากนี้แล้ว สิ่งที่น่าสนใจถึงความตื่นตัวของข้าราชการอังกฤษที่ดูแลเรื่องจีนนั้นคือการพยายามมองถึงความเป็นไปได้ของความสัมพันธไมตรีระหว่างอังกฤษ จีน และพม่าหากจะยังอยู่ในระบบบรรณาการจีน (Hart, 1885c, p. 55)

อย่างไรก็ดี การเจรจาเรื่องพรมแดนและอำนาจอธิปไตยของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าเริ่มคืบหน้ามากขึ้นโดยมีข้อกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนเพื่อให้ทำการค้าระหว่างกันได้อย่างราบรื่น ดังปรากฏในเอกสารของ เซอร์ พี. คิวรี (Sir P. Currie ข้าราชการทูตอังกฤษ) เขาได้ส่งข้อคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่ากับราชสำนักจีนบนพรมแดนพม่าตอนบนว่า “มันอาจจะเป็นเรื่องที่มีประสิทธิภาพหากจะมีการตกลงกันในประเด็นเรื่องสิทธิ [ในการเรื่องพรมแดน] ... และดำเนินการให้เป็นแนวปฏิบัติ ... การพิจารณาเรื่องการค้าตามพรมแดนพม่าตอนบนและจีนตะวันตก (ตามที่เซอร์ เอช. แม็คคาที (Sir H. Macarthey) ได้เพิ่มเติม และ ความเห็นของมาควิส ตาง (Marquis Tsêng) ทูตจีน) นั้น การค้าตามพรมแดนควรจะถูกขยายไปยังเมืองบามอ (Bhamo) อันเป็นเมือง [ในพม่าตอนบน] ที่เหมาะสมกับการค้ากับจีนตะวันตกเฉียงใต้ [ยูนนาน]” (Currie, 1885, pp. 80-81) จากข้อความข้างต้นได้ชี้ให้เห็นความพยายามของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษในพม่าที่จะเจรจาต่อรองเรื่องการค้าและการเปิดเส้นทางการค้าที่พม่าตอนบนโดยใช้เมืองบามอเป็นเมืองที่จะเข้าไปยังยูนนาน

5.2 ปัจจัยการเกิดนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่า

งานวิจัยก่อนหน้านี้เสนอว่าการขยายการค้าของอาณานิคมอังกฤษไปสู่ยูนนานนั้นมาจากการค้าพรมแดน และการขยายอิทธิพลของรัฐบาลอาณานิคมฝรั่งเศสที่อินโดจีน ข้อเสนอของเอมิลี วีเวลล์ (Emily Whewell) ที่เน้นงานที่ศึกษาเกี่ยวกับการขยายอิทธิพลของอาณานิคมอังกฤษไปยังยูนนานก็คืออิทธิพลการค้าของรัฐบาลอาณานิคมฝรั่งเศสที่อินโดจีน แต่บทความวิจัยฉบับนี้เสนอว่าปัจจัยที่กระตุ้นให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่ามุ่งสู่ยูนนานประกอบไปด้วย 2 ปัจจัย คือ 5.2.1) มายาคติเกี่ยวกับยูนนาน และ 5.2.2) การขยายการค้าของฝรั่งเศสในพม่าซึ่งเน้นถึงบริษัทการค้าของฝรั่งเศสในพม่า ทั้งนี้อาจจะกล่าวได้ว่าอิทธิพลทางการค้าของฝรั่งเศสในพม่าส่งผลให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษพัฒนาเส้นทางบกและเส้นทางรถไฟด้วยเหตุนี้จึงขออธิบายตามลำดับดังต่อไปนี้

5.2.1 มายาคติเกี่ยวกับยูนนาน : เครือข่ายเส้นทางการค้า และทรัพยากรในต้นศตวรรษที่ 19

มายาคติเกี่ยวกับยูนนานของเจ้าอาณานิคมอย่างรัฐบาลอังกฤษที่ลอนดอนเกิดขึ้นอย่างชัดเจนดังจะเห็นได้จากกิจกรรมการแสวงหาเส้นทาง การเดินทางสำรวจเส้นทาง และการเจรจาต่อรองการค้ากับราชสำนัก

จีนตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 19 เป็นต้น พม่าเป็นพื้นที่สำคัญเนื่องจากเครือข่ายเส้นทางการค้าและการเดินทางของเส้นทางพม่า-ยูนนาน รวมถึงเป็นแหล่งทรัพยากรที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวซึ่งเป็นเส้นทางการค้าโบราณซึ่งมีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 8 แผนที่ดังกล่าวได้ช่วยแสดงภาพของเส้นทางต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงอินเดีย-พม่า-จีน ทำให้เห็นภาพของเครือข่ายเส้นทางอินเดีย-พม่า-จีนที่แยกออกไป (Prasertkul, 1989, p. 11)

นอกจากนี้เส้นทางบามอ-ยูนนานเป็นทางที่สำคัญในมุมมองของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าอันเป็นเส้นทางโบราณและถูกใช้เป็นเส้นทางทางการทูตของอังกฤษไปยังยูนนาน ดังปรากฏในงานของนิติยาภรณ์ พรหมปัญญาที่กล่าวว่าเส้นทางที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุดคือเส้นทางจากเมืองบามอไปสู่จีน โดยเฉพาะเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างเมืองบามอกับยูนนาน (บางครั้งก็ถูกเรียกว่า “Bhamo Route” หรือ “Ambassador Route”⁶) (นิติยาภรณ์ พรหมปัญญา, 2547, น. 12) นอกจากนี้ในงานศึกษาของราฟ ซี. โคซีเยร์ (Ralph C. Croizier) อธิบายว่าต่างกล่าวถึงเส้นทางบามอ-ยูนนานว่าเป็นเส้นทางการค้าที่มีมานาน โดยกล่าวว่าเป็นเส้นทางที่ใช้มาตั้งแต่ศตวรรษที่ 8 และถึงศตวรรษที่ 19 ยังถูกใช้เรื่อยมา เส้นทางบามอ-ยูนนานเป็นเส้นทางที่ผ่านภูเขาสูงและที่ราบระหว่างหุบเขา ขณะที่บางส่วนสามารถเชื่อมกับเส้นทางแม่น้ำสาละวินและแม่น้ำโขงขณะเดียวกัน เส้นทางดังกล่าวนี้ยังเชื่อมกับเส้นทางภายในพม่า จนทำให้เกิดเป็นเครือข่ายเส้นทางการค้าและการสงครามระหว่างพม่ากับจีน (Croizier, 1962, p. 3; นิติยาภรณ์ พรหมปัญญา, 2547, น. 12)

ในบรรดานักเดินทางสำรวจดินแดนชาวอังกฤษที่สนใจดินแดนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปคนสำคัญคือ อาซิเบลต โรส โคฮูล์น (Archibald Ross Colquhoun, 1848-1914) เขาได้เขียนอธิบายดินแดนพม่าตอนบนและจีนตอนใต้โดยเฉพาะยูนนานในงานของเขาที่ชื่อ *Across Chrysê: being the narrative of a journey of exploration through the south China border lands from Canton to Mandalay* (Colquhoun, 1883) โคฮูล์นได้อธิบายยูนนานว่า “ทางตะวันออกของยูนนานเป็นพื้นที่แห้งแล้งและเป็นภูเขา โดยมีหุบเขาไม่กี่แห่ง เต็มไปด้วยผู้คนกลุ่มเล็ก ๆ อาศัยกระจ่ายตัวออกไปแต่มีชีวิตที่ขาดแคลน นอกจากนี้พื้นที่ดังกล่าวมีความมั่งคั่งของแร่ต่าง ๆ แต่รัฐบาลจีนไม่ได้พยายามที่จะพัฒนาเหมืองแร่ดังกล่าว” (Colquhoun, 1883, p. 46) แม้ว่าโคฮูล์นจะเขียนบรรยายว่ายูนนานเป็นดินแดนที่ค่อนข้างจะแห้งแล้งแต่ในความคิดเห็นของเขายังเห็นว่ายูนนานเป็นดินแดนที่มีความมั่งคั่งของทรัพยากรอย่างมากซึ่งยังไม่ได้ถูกพัฒนาแต่อย่างใด อีกทั้งงานของวาร์เรน บี. เวลส์ (Warren B. Walsh) อธิบายมุมมองของเขาต่อยูนนานที่สอดคล้องกับโคฮูล์นว่ามีความมั่งคั่งทางด้านทรัพยากรต่าง ๆ ดังปรากฏในข้อเขียนของเขาว่ายูนนานเป็นดินแดนที่ร่ำรวยและเป็นดินแดนที่ได้รับความนิยมมากที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัดทางตอนใต้ [ของจีน] ในจังหวัดต่าง ๆ ของยูนนานมีการส่งออกฝิ่น เหล็ก และทองแดง ในขณะเดียวกันมีการนำเข้าสินค้าจำพวกฝ้าย และสินค้าเล็ก ๆ น้อย ๆ จากอังกฤษ อีกทั้งเขายังมองว่ายูนนานเต็มไปด้วยเครือข่ายทางการค้าและเครือข่ายเส้นทางโบราณพม่า-ยูนนาน เหมาะสมในการค้าและลงทุนจากอังกฤษ (Walsh, 1943, pp. 273-274) ข้อเน้นย้ำดังกล่าวนี้อาจจะมีผลไม่น้อยที่ทำให้นักลงทุนของอังกฤษมุ่งความสนใจที่จะไปทำการค้ายังยูนนาน หนังสือของโคฮูล์นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งใน

⁶ “Ambassador Route” เป็นเส้นทางที่คณะทูตของอังกฤษใช้เดินทางเข้าสู่ยูนนานของจีนเพื่อติดต่อเจรจาทางการค้า

การกระตุ้นให้บรรดาพ่อค้าและนักลงทุนในลอนดอนอังกฤษมีมุมมองต่อยูนนานว่าเป็นพื้นที่สำคัญในการแสวงหาความมั่งคั่ง

จนในเวลาต่อมาเกิดงานเขียนที่กล่าวถึงยูนนานโดยเฉพาะคือ “ตำนานยูนนานในอังกฤษ” (The Yunnan Myth in Great Britain) ได้รับการสนับสนุนการตีพิมพ์จากสภาหอการค้าแห่งกลาสโกว์ (The Glasgow Chamber of Commerce) (Walsh, 1943, p. 278) ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร และเครือข่ายเส้นทางการค้าในพม่าตอนบนกับยูนนานนั้นเป็นที่สนใจของฝรั่งเศสเช่นเดียวกัน ดังจะเห็นได้จากการที่บริษัทการค้าของฝรั่งเศสในปลายศตวรรษที่ 19 ได้ให้ความสนใจยูนนานเช่นเดียวกันกับรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่า ดังจะเห็นได้จากข้อเขียนของโคลฮูว์นที่มีต่อบริษัทการค้าของฝรั่งเศสว่า “ผู้บุกเบิกการค้าทั้งหลายต่างเฝ้ามองหาพื้นที่เปิดกว้างเข้าไปยังยูนนานตะวันตกและตอนกลาง เข้าไปยังรัฐฉานของพม่า และสยาม ซึ่งฝรั่งเศสต้องการเข้าไปยังพื้นที่ดังกล่าวเพื่อการค้าทั้งนี้อาศัยดินแดนอารักขาของตนในตังเกี๋ย (Tonquin)” (Colquhoun, 1883, p. 46) นอกจากนี้ นักเขียนชาวฝรั่งเศสคนสำคัญได้อธิบายว่ายูนนานเป็นตลาดที่สำคัญของสินค้า ได้แก่ ฝ้าย ผืน หม้อเบญจรงค์ ไม้ต่าง ๆ เป็นต้น ดังนั้นฝรั่งเศสจึงต้องการพัฒนาเส้นทางการค้าจากตังเกี๋ยไปยูนนาน (Walsh, 1943, p. 278) ข้อความเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจที่ตรงกันระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศส

5.2.2 การขยายการค้าของฝรั่งเศสในพม่าตอนบนช่วงกลางศตวรรษที่ 19-ปลายศตวรรษที่ 19

ปัจจัยที่สำคัญอีกประเด็นคือเสนอให้เห็นอิทธิพลของฝรั่งเศสในพม่าที่แผ่ขยายในพม่าดังปรากฏในเอกสารการทูตอังกฤษ Foreign Office [F.O.] 422/15 สะท้อนข้อมูลที่สำคัญของการขยายอิทธิพลทางการค้าของฝรั่งเศสในพม่า ฝรั่งเศสได้เข้ามาทำการค้ากับราชสำนักพม่าโดยการขอสัมปทานการค้ารวมถึงการทุ่มงบประมาณในการสำรวจเส้นทางการค้าทางน้ำและสร้างเส้นทางรถไฟส่งผลให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียจึงต้องแข่งขันทางการค้าและจำกัดอิทธิพลของฝรั่งเศสในพม่าสะท้อนผ่านมุมมองของอังกฤษที่มีต่อฝรั่งเศส 3 ประการคือ

- 1) อังกฤษรับรู้ที่ฝรั่งเศสเองมุ่งหวังที่จะเข้าไปยังจีนตอนใต้หรือยูนนานเช่นเดียวกับที่อังกฤษต้องการ
- 2) อังกฤษรับรู้ถึงการที่ฝรั่งเศสได้พยายามขยายอิทธิพลการเมืองและการค้าไปยังยูนนานผ่านอาณานิคมของฝรั่งเศสเอง

- 3) นโยบายของทั้งอังกฤษและฝรั่งเศสในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 คือการมุ่งสู่ยูนนาน

ดังนั้นรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าจึงส่งข้อเสนอให้กับราชสำนักจีนดังปรากฏในเอกสารทางการทูตอังกฤษ Foreign Office [F.O.] 422/15 ดังนี้ “... ข้อ 2. ในบางที่ จีนควรจะให้อังกฤษดำเนินการในพื้นที่ [พม่าตอนบน] ตามที่อังกฤษต้องการ และให้พม่ายังคงส่งของขวัญ [บรรณาการ] ให้กับราชสำนักจีนทุก 10 ปี ... หากอังกฤษดำเนินการขยายอิทธิพลของตนเองไป [ยูนนาน?] ราชสำนักจีนก็จะขยายอิทธิพลไปยังพม่าตอนบนโดยผ่านทางยูนนาน ผลที่จะเกิดขึ้นคือ ราชสำนักจีนก็จะเกลียดอังกฤษมากกว่าที่จีนเกลียดฝรั่งเศส” (Hart, 1885d, p. 2) จากข้อความข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลอาณานิคมอังกฤษในพม่ามองว่าฝรั่งเศสได้รับความสนใจจากเจ้าเมืองท้องถิ่นของพม่าและราชสำนักจีน ทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าจึงไม่ต้องการให้ฝรั่งเศสเข้ามามีอำนาจทางเศรษฐกิจในอาณานิคมของอังกฤษเองซึ่งอังกฤษมองว่าหากรัฐบาล

ฝรั่งเศสเข้ามายึดครองพม่าตอนบนได้จะส่งผลเสียหายให้กับการค้าของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าตั้งแต่ ค.ศ. 1886 เป็นต้นมา (Bernard, 1885, p. 14) ดังนั้นในเวลาต่อมาจึงเกิดการพูดคุยในประเด็นการค้าขายของบริษัทต่าง ๆ ของฝรั่งเศสในพื้นที่พม่าตอนบนด้วยความคาดหวังว่ารัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าจะสามารถควบคุมเส้นทางการค้าทางบก ทางน้ำ และเส้นทางรถไฟที่เข้ามายังพม่าตอนบน (Bernard, 1885, pp. 14-15) ในกลางศตวรรษที่ 19 ฝรั่งเศสได้เข้ามาลงทุนเส้นทางคมนาคมโดยเฉพาะรถไฟทั้งนี้บริษัทก่อสร้างเส้นทางรถไฟของฝรั่งเศสได้ทำข้อตกลงกับราชสำนักพม่าไว้ นอกจากนี้แล้ว ฝรั่งเศสได้ทุ่มสรรพกำลังทางการลงทุนไปยังพม่าตอนบนเพื่อลงทุนด้านการค้าไม้เช่นเดียวกันกับที่อังกฤษกำลังดำเนินการอยู่ (Bernard, 1885, pp. 13-14) การค้าไม้สัก (Timber Company) เป็นอีกกรณีหนึ่งที่สะท้อนการขยายอิทธิพลทางการค้าของฝรั่งเศสไปยังพม่าตอนบนเพื่อแข่งขันการค้ากับอังกฤษที่พม่า และอังกฤษต้องดำเนินการจำกัดอำนาจการค้าของฝรั่งเศสในราชวงศ์อังวะของพม่า ดังจะเห็นได้จากข้อเขียนของข้าราชการอาณานิคมอังกฤษ (Bernard, 1885, pp. 13-14) แม้ว่าหลังจากที่พม่าตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ใน ค.ศ. 1886 แล้วนั้นยังพบว่าเจ้าท้องถิ่นและข้าราชการที่ยังคงมีอำนาจยังไม่ยอมจำนนต่ออังกฤษพร้อมทั้งยังต่อต้านรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่า ฝรั่งเศสและกลุ่มคนเหล่านี้ได้พยายามพูดคุยกับราชสำนักจีนในการขอความร่วมมือในการต่อต้านรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าส่งผลให้เกิดการต่อต้านบริษัทการค้าไม้สักของอังกฤษที่ทำการค้ากับจีนในยูนนานขึ้น จนในที่สุดราชสำนักจีนและรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าดำเนินการพูดคุยในประเด็นดังกล่าวขึ้น ดังปรากฏในเอกสารการทูตอังกฤษที่ว่าราชสำนักจีนได้ขอโทษถึงความเข้าใจผิดเรื่องบริษัทค้าไม้สักดังกล่าว (Churchill, 1885, p. 11) รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษมองว่าเจ้าท้องถิ่นของพม่าและข้าราชการบางกลุ่มเอื้อประโยชน์ทางการค้าการลงทุนและการคมนาคมเส้นทางรถไฟให้กับชาวฝรั่งเศสมากเกินไป หากรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าไม่ดำเนินการใด ๆ จะทำให้บทบาทของฝรั่งเศสในพม่ามีมากขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทำให้เห็นว่าเหตุการณ์ดังกล่าวนี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้อังกฤษขยายอำนาจทางการเมืองการค้าของตนเองไปยังพม่าตอนบนผ่านกิจกรรมการสำรวจและสร้างเส้นทางรถไฟพร้อมทั้งเจรจาข้อตกลงทางการค้า (ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 3) อย่างไรก็ตาม อังกฤษได้เตือนให้รัฐบาลท้องถิ่นพม่าช่วยปกป้องการค้าขายของอังกฤษและคุ้มครองการค้าขายของอังกฤษด้วยเช่นเดียวกัน และไม่ให้มีการค้าขายกับฝรั่งเศส หากดำเนินการเช่นนี้ได้การค้าขายของฝรั่งเศสในพม่าก็จะถูกหลอมรวมเข้ามาอยู่ในมือของอังกฤษ อาจจะกล่าวได้ว่า สถานการณ์เช่นนี้ได้ทำให้เกิดการแข่งขันทางการค้าและการเมืองระหว่างประเทศจากพม่ามุ่งสู่ยูนนาน

นอกจากนี้ ฝรั่งเศสยังเสนอว่ารัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าและราชสำนักจีนควรเจรจาในประเด็นการกำหนดเขตแดนในบริเวณรัฐฉานและเมืองต่าง ๆ ตามแม่น้ำสาละวินและแม่น้ำโขงเพื่อให้เกิดความชัดเจน (Jeshurun, 1967, p. 2) ในขณะเดียวกันฝรั่งเศสดำเนินการกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนเช่นกันในบริเวณแม่น้ำโขง ส่งผลให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของฝรั่งเศสได้ยืนยันข้อเสนอของฝรั่งเศสข้างต้นกับสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 26 ตุลาคม ค.ศ. 1891 ว่าพื้นที่ในบริเวณแม่น้ำโขงตอนบนนั้นสมควรที่จะกำหนดเขตอิทธิพลของอังกฤษและฝรั่งเศสให้ชัดเจนและในอนาคตข้อเจรจาระหว่างอังกฤษและจีน (The Anglo-

Chinese negotiation)⁷ ต้องไม่แทรกแซงดินแดนที่ตั้งอยู่ตามเขตตะวันออกของแม่น้ำโขง (Jeshurun, 1967, p. 2) ใน ค.ศ. 1895 ได้เกิดการลงนามระหว่างฝรั่งเศสกับจีนในการค้าซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจของฝรั่งเศสที่มีต่อยูนนานเป็นอย่างมาก โดยมีสภาหอการค้าลิออน (The Lyons Chamber of Commerce) ได้สำรวจความเป็นไปได้ทางการค้าและการลงทุน รวมถึงสำรวจแหล่งทรัพยากรตามอินโดจีนและพื้นที่รอบ ๆ จีน ตอนใต้ ในเวลาต่อมาได้มีหอการค้าและคณะสำรวจแหล่งทรัพยากรพยายามที่จะเชิญชวนให้กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงอาณานิคมมาร่วมดำเนินการสำรวจยูนนานดังกล่าว (Walsh, 1943, p. 278)

เอกสารการทูต F.O. 422/15, 32 ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าดำเนินนโยบายมุ่งสู่ยูนนานนั้นมาจาก 2 ปัจจัยคือ 1) มายาคติเกี่ยวกับยูนนานที่เน้นเรื่องความมั่งคั่งของทรัพยากร แร่ เหมืองแร่ และเครือข่ายเส้นทางการค้านานาชาติ และ 2) การขยายอิทธิพลการค้าของฝรั่งเศสในพม่า สองปัจจัยข้างต้นนี้ทำให้เห็นถึงการแข่งขันอำนาจทางการขยายการค้าระหว่างรัฐบาลอังกฤษที่พม่าและฝรั่งเศสในนามบริษัทการค้า

6. ผลของนโยบายมุ่งสู่ยูนนานที่มีต่อรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่า : การค้า การสำรวจเส้นทาง และการสร้างเส้นทางรถไฟ

6.1 การขยายเส้นทางการค้า การทูต และการสำรวจเส้นทางพม่า-ยูนนานตั้งแต่ ค.ศ. 1824-1900

ในช่วง ค.ศ. 1700 ถึง 1824 ชาวอังกฤษได้เข้ามาในพม่าเพื่อการค้าผ่านบริษัทอีส อินเดีย คอมพานี (East India Company) การค้าของบริษัทอีส อินเดีย คอมพานี นั้น จำต้องอยู่ภายใต้ระบบการค้าของราชสำนักพม่าตลอดช่วงศตวรรษที่ 18 ถึงต้นศตวรรษที่ 19 บริษัทดังกล่าวนี้ได้บุกเบิกเส้นทางการค้าที่พม่าตอนบนอันมีเมืองบามอเป็นศูนย์กลางของการค้าทางบกบริเวณพรมแดนพม่า-ยูนนาน อังกฤษที่อินเดียมุ่งหวังกับการใช้เส้นทางดังกล่าวนี้เพื่อเพิ่มการค้ากับยูนนาน ซึ่งสินค้าที่สำคัญบนเส้นทางดังกล่าวคือฝ้ายโดย Michael Symes, 1885, p. 212; Christian, 1940, p. 175) รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียมองว่าพม่าตอนล่างและพม่าตอนบนมีศักยภาพการเป็นเมืองท่าสำคัญทางการค้าทั้งทางทะเลและทางบก รวมถึงเป็นดินแดนที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายโดยเฉพาะไม้สักและหยก อีกทั้งรัฐบาลอังกฤษที่อินเดียมองว่าพม่าเป็นดินแดนที่มีเส้นทางการค้าที่หลากหลายซึ่งสามารถเชื่อมต่อกับเส้นทางที่อินเดียและเชื่อมโยงไปถึงทางยูนนาน (ดังปรากฏในหัวข้อที่ 5.2.1) ทำให้บริษัทอีส อินเดีย คอมพานีและรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียพยายามที่จะเจรจากับราชสำนักพม่าตลอดช่วงระยะเวลาศตวรรษที่ 18 ถึง 19 เพื่อค้าขายและส่งสินค้าเข้าไปยังจีนตะวันตกได้แก่ยูนนาน ดังปรากฏในข้อคิดเห็นของ ออกัสตัส เรย์มอนด์ มาร์การี (Augustus Raymond Margary, กงสุลอังกฤษที่เชียงไฮ้) ดังจะเห็นได้จากข้อความดังนี้ “รัฐบาลอังกฤษที่อินเดียมีความปรารถนาที่จะ

⁷ ข้อเจรจาระหว่างอังกฤษและจีน (The Anglo-Chinese negotiation) เกิดขึ้นในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1892 เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับอังกฤษในการควบคุมดินแดนทางตอนเหนือของแม่น้ำอิรวดี ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ในรัฐฉาน โดยเฉพาะเมืองเลม และเชียงสูง (ซึ่งดินแดนเหล่านี้ถูกยึดโดยจีนว่าเป็นของพม่า) (Jeshurun, 1967, p. 3)

ส่งคณะของข้าราชการอาณานิคมอังกฤษอินเดียเข้าไปยังเมืองยูนนาน (Yunnan) ซึ่งการเดินทางจำเป็นต้องใช้หนังสือเดินทางหรือเรียกว่า passport ซึ่งถูกอนุมัติให้มีการใช้ได้ในช่วงปลายฤดูร้อนที่ผ่านมาทั้งนี้ อิงกับข้อกำหนดระหว่างอังกฤษกับรัฐบาลจีนที่ได้ทำกันไว้ (the British Legation from the Chinese Government) ในข้อกำหนดนี้เป็นการเปิดให้มีการเดินทางของเจ้าหน้าที่รวมถึงผู้ติดตามในการข้ามพรมแดนไปยังจีนผ่านพรมแดนพม่า”(Margary, 1875, Introduction)

ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างอังกฤษที่อินเดียและราชสำนักพม่าตลอดช่วงศตวรรษที่ 18 ถึงต้นศตวรรษที่ 19 ที่อิงกับระบบการค้าผูกขาดของราชสำนักพม่าได้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากสงครามอังกฤษ-พม่าครั้งที่ 1 (ดังที่กล่าวในข้อที่ 4 ข้างต้น) ใน ค.ศ. 1824 ผลของสงครามก่อให้เกิดรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียนามสนธิสัญญาอันดาโบเรื่องพรมแดนในบริเวณพม่าตอนล่างได้แก่ ทะละหมะและตะนาวศรี รวมถึงเรื่องการค้าใน ค.ศ. 1826 จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียขยายอิทธิพลทางการเมืองไปพร้อม ๆ กับความสนใจที่จะทำการค้ากับจีนตะวันตกคือยูนนานไปในขณะเดียวกัน กิจกรรมการค้าและการสำรวจเส้นทางเพื่อไปยังยูนนานมีเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน หลักฐานที่ชี้ให้เห็นปรากฏการณ์ดังกล่าวคือ การที่ข้าราชการอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียเดินทางสำรวจเส้นทางหลากหลายจากอินเดียมายังเมืองมะละหมั่ง (Moulmein) อันเป็นเมืองท่าของพม่าตอนล่างไปจีนเพื่อการค้า ใน ค.ศ. 1826 บริษัทการค้าและข้าราชการอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียและพม่าได้สำรวจเส้นทางจากพม่า สยาม และอินโดจีน สิ้นสุดที่แม่น้ำโขง ทั้งนี้เพื่อแสวงหาเครือข่ายเชื่อมเส้นทางจากพม่าไปยังจีน ในบันทึกจอห์น ครอฟอร์ด (John Crawford) ได้กล่าวถึงรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียมีนโยบายการค้าโดยอาศัยเส้นทางพม่าบนเส้นทางสาละวิน-ยูนนาน รวมถึงการเจรจาการค้ารวมทั้งทำสนธิสัญญาการค้ากับราชสำนักจีนใน ค.ศ. 1835 ดังจะเห็นจากกัปตัน เฮนรี่ (Captain Hanney) ได้ดำเนินการค้าบนเส้นทางการค้าจากมะละหมั่งไปยังชายแดนยูนนานทำให้เฮนรี่ถือเป็นชาวอังกฤษคนแรกที่ได้เดินทางจากพม่าไปยังพรมแดนติดกับยูนนานบนเส้นทางดังกล่าว (Christian, 1940, p. 176) ต่อมาในปี ค.ศ. 1836-1837 ข้าราชการอาณานิคมชื่อนายพลแม็กกลอด (McLeod) ได้ประสบความสำเร็จในการเดินทางไปถึงเขตแดนจีน อันเป็นการเดินทางตามเส้นทางจากเมืองท่าพม่าตอนล่างเข้าสู่ยูนนาน ซึ่งข้อมูลรายละเอียดเรื่องเส้นทางเส้นนี้ได้มาจากการเก็บข้อมูลจากพ่อค้ากองเกวียนที่ค้าขายบนเส้นทางระหว่างพม่ากับยูนนานตะวันตกมาประเมินและเดินทางสำรวจเส้นทางดังกล่าว (Christian, 1940, p. 176; Croizier, 1962, p. 2)

จากการสำรวจเส้นทางดังกล่าวข้างต้น เครือข่ายเส้นทางและเครือข่ายเมืองบนเส้นทางดังกล่าวนี้จูงใจให้อังกฤษพัฒนาเส้นทางเหล่านี้เป็นเส้นทางเศรษฐกิจการค้าที่สำคัญทำให้เกิดกิจกรรมการสำรวจเส้นทางไปพร้อมกับการดำเนินการทางการค้า ด้วยความสำคัญดังกล่าวนี้ทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียต่างพยายามในการเจรจาการค้าและขณะเดียวกันก็ดำเนินการทางการทูตเพื่อเจรจาทั้งการเมืองและการค้า (Sprye, 1858, p. 4)

การเปิดการเจรจาทางการค้าพร้อมกับการเปิดเส้นทางการค้าจีนปรากฏให้เห็นตั้งแต่ ค.ศ. 1850 ดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียได้เปิดเส้นทางการค้าสิ่งทอจากอินเดียมายังมะละหมั่ง

หรือเมาะล่ำเล็ง (Moulmein) และเข้าไปยังจีน (Christian, 1940, p. 177) เส้นทางดังกล่าวนี้ถือได้ว่าเป็นเส้นทางที่อันตรายเนื่องจากการสู้รบระหว่างกลุ่มกะเหรี่ยงกับกลุ่มคนในเชียงใหม่ของสยามอยู่บ่อยครั้ง (Schendel, 2003, p. 211) ด้วยเหตุนี้อังกฤษจึงหันมาใช้เส้นทางจากแคว้นอัสสัมมายังเมืองมิดจินา (Myitkyina) เข้าสู่เมืองบามอ จากนั้นจึงเข้าสู่ยูนนานของจีนและอีกเส้นทางหนึ่งจากอัสสัมมายังเมืองดักคา (Dacca)-เมืองคะชา (Cachar)-เมืองมณีปุระ (Manipur) และเข้าสู่เมืองบามอ-ยูนนานที่เมืองบามอ ในขณะที่ลอร์ด ซาลิสบูรี (Lord Salisbury) รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดีย รัฐบาลจีนได้ทำการเจรจาเพื่อให้มีการเปิดเส้นทางการค้าระหว่างอินเดียบกับจีนขึ้น โดยอาศัยเส้นทางจากพม่าคือเส้นทางบามอ-ยูนนาน เป็นเส้นทางเชื่อมกับอินเดีย (Christian, 1940, p. 182; นิติยาภรณ์ พรหมปัญญา, 2547, น. 12-14) นับจากนี้เป็นต้นไปรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียเริ่มดำเนินนโยบายขยายการค้าไปยังยูนนานมากยิ่งขึ้นเนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์และประชากรดังกล่าวได้ทำให้เมืองในที่ราบหุบเขาระหว่างพรมแดนพม่าตอนบนกับยูนนาน โดยหน้าที่หลัก ๆ ของเมืองบามอปรากฏชัดเจนคือเป็นเมืองบนเส้นทางการค้าระหว่างยูนนานและพม่ารวมถึงอินเดีย หลังจากที่ยกอังกฤษได้ยึดครองพม่าตอนบนรวมเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิอังกฤษ (British Empire) ดังจะเห็นจากการขยายตัวของการสร้างเส้นทางรถไฟ รวมถึงขยายการเดินทางในแม่น้ำอิรวดี นับตั้งแต่ ค.ศ. 1877-1886 เป็นต้นมาจะพบกิจกรรมการสำรวจเส้นทางเดินเรือและเส้นทางรถไฟจากพม่าตอนล่าง-พม่าตอนเหนือของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียเปลี่ยนแปลงวิธีการที่เน้นการสำรวจและเจรจาต่อรองกับราชสำนักพม่าและรัฐบาลจีน ตั้งแต่ทศวรรษ 1890 เป็นต้นมารัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียให้ความสนใจที่จะดำเนินนโยบายมุ่งสู่จีนอย่างต่อเนื่องซึ่งมุ่งเน้นการเจรจากับรัฐบาลของจีนเป็นหลัก ใน ค.ศ. 1886 การเจรจากับราชสำนักพม่ายุติลงเมื่อพม่าตอนบนตกอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลอังกฤษที่พม่าอย่างสมบูรณ์ทำให้รัฐบาลอังกฤษที่พม่าไม่จำเป็นต้องเจรจากับราชสำนักพม่าอีกต่อไป ดังจะเห็นได้จากรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียมีคำสั่งให้ข้าหลวงใหญ่พม่าจัดตั้งคณะสำรวจพรมแดนพม่าตอนบนติดกับจีน ในวันที่ 19 พฤศจิกายน ค.ศ. 1890 คณะสำรวจดังกล่าวประกอบด้วยนายดับเบิลยู วอร์รี และร้อยโท ที.เอฟ.บี. เรนนี่-ไทลอร์ อาร์.อี (The Government of India, 1890, pp. 3-4) ตั้งแต่ ค.ศ. 1894 เป็นต้นมาได้ปรากฏความพยายามในการเจรจากับรัฐบาลจีนเรื่องการค้าบนเส้นทางบกจากพม่าตอนบนมายังยูนนานสำเร็จในที่สุด ใน ค.ศ. 1900 ได้มีการลงนามทำสนธิสัญญาการค้าระหว่างรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียบกับจีนบนเส้นทางการค้าทางบก (Christian, 1940, p. 185)

6.2 การสร้างเส้นทางรถไฟและการเดินเรือสู่พม่าตอนบน ในช่วง ค.ศ. 1895-1902

รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียได้ดำเนินนโยบายมุ่งสู่ยูนนานนับตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา ดังจะเห็นได้จากกิจกรรมทางการค้า การทูต และการสำรวจเส้นทางอันสัมพันธ์กับการเมืองภายในพม่า ความพยายามของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่ดำเนินการเจรจาทางการทูตให้มีการเปิดเส้นทางการค้าและเส้นทางรถไฟจากพม่าไปยังยูนนานซึ่งปรากฏชัดเจนใน ค.ศ. 1850 เป็นต้นมา หลังจากที่ยกสงครามอังกฤษ-พม่า

ครั้งที่ 2 (The second Anglo-Burmese War) ระหว่างรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษและราชสำนักพม่าเสร็จสิ้นลงใน ค.ศ. 1852 ได้พบกิจกรรมทางการค้าของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียกับจีนตะวันตก (ยูนนาน) โดยอาศัยบนเส้นทางอิรวดี-เมืองบามอ (Irrawaddy-Bhamo) รวมทั้งมีการใช้เส้นทางแม่น้ำสาละวิน-เมืองซูเมียว (Ssumao) อันทำให้เกิดความสนใจที่จะใช้เส้นทางดังกล่าวข้างต้นเพื่อใช้พัฒนาเป็นเส้นทางที่ใช้ในการค้าทางบกและเส้นทางรถไฟขึ้น ดังปรากฏในกิจกรรมการสำรวจเส้นทางของกัปตัน วัตสัน และ มิสเตอร์เฟดเด็น (Captain Watson และ Mr. Fedden) ทั้งสองคนนี้สนใจเส้นทางอิรวดี-เมืองบามอ (Irrawaddy-Bhamo) และเส้นทางแม่น้ำสาละวิน-เมืองซูเมียว (Ssumao) เป็นอย่างมากและคาดหวังว่าจะนำเสนอให้เป็นเส้นทางรถไฟ (Sprye, 1858, p. 4; Christian, 1940, p. 177; Croizier, 1962, p. 3)

หลังจากนั้นใน ค.ศ. 1862⁸ รัฐบาลอังกฤษที่อินเดียได้ดำเนินการลงนามในสนธิสัญญาการค้าโดยในเนื้อหาของสนธิสัญญาดังกล่าวนั้นได้มีประเด็นของการเปิดเส้นทางการค้าระหว่างพม่ากับจีน (Croizier, 1962, p. 2) จากการลงนามสนธิสัญญาดังกล่าวทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษสามารถดำเนินนโยบายมุ่งสู่ยูนนาน เน้นการสำรวจเส้นทางเพื่อพัฒนาเส้นทางทางการค้าทางบกไปยังยูนนาน และพัฒนามาสู่แผนสร้างเส้นทางรถไฟเพื่อการค้า การขนส่ง และการติดต่อการเดินทางจากพม่าไปยังยูนนาน อย่างไรก็ตาม การดำเนินนโยบายมุ่งสู่ยูนนานที่เน้นการสร้างเส้นทางรถไฟนี้เป็นไปอย่างไม่ราบรื่นนักเนื่องจากราชสำนักพม่ายังคงมีอำนาจในการปกครองพม่าตอนบนอยู่จึงทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียต้องเจรจากับราชสำนักพม่าเพื่อการค้ากับยูนนาน นอกจากนี้ รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียต้องเจรจาเรื่องการสำรวจเส้นทางและการสร้างเส้นทางรถไฟ ทั้งนี้การเจรจาต่อรองเรื่องเส้นทางรถไฟเกิดขึ้นอีกครั้งใน ค.ศ. 1863 โดยผู้หมวดสโคนและกัปตันวัตสัน (Lieutenants Sconce และ Captian Watson) ซึ่งเป็นข้าราชการอาณานิคมอังกฤษทั้งสองคนมองว่าเส้นทางจากแม่น้ำอิรวดี-แม่น้ำสาละวิน-เมืองซูเมียว (Ssumao) เหมาะสมที่จะใช้เป็นเส้นทางรถไฟ อีกทั้งเส้นทางดังกล่าวนี้ใช้คู่ขนานกันเส้นทางเดินเรือจากแม่น้ำอิรวดีและแม่น้ำสาละวินได้ (Christian, 1940, p. 177; Croizier, 1962, p. 3)

การเจรจาระหว่างรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียและรัฐบาลของจีนเกี่ยวกับเรื่องเส้นทางการค้าจากพม่าตอนกลาง-พม่าตอนบน-เมืองบามอ-ยูนนาน (หรือเรียกอีกอย่างว่าเส้นทางอิรวดี-บามอ) เข้มข้นมากขึ้น โดยที่รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียได้ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศของตน (ซึ่งในขณะนั้นคือ ลอร์ดแครนโบร์น Lord Cranborne) เดินทางเพื่อมาเจรจาเรื่องเส้นทางการค้าบนเส้นทางดังกล่าวข้างต้น แครนโบร์นได้ส่งข้อมูลให้กับรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดียให้ทำการสำรวจตามเส้นทางอิรวดี-บามอ ประเมินความคุ้มค่าและค่าใช้จ่ายในการพัฒนาเส้นทางดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การเจรจานี้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ค.ศ. 1866-1867 แต่ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องมาจากราชสำนักพม่าไม่อนุญาตให้ข้าราชการอาณานิคมอังกฤษเข้าพื้นที่พม่าตอนบนได้ (Croizier, 1962, p. 6)

⁸ ตั้งแต่ ค.ศ. 1862-1947 เป็นต้นมา พื้นที่พม่าตอนล่างและพม่าตอนกลางถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่อินเดีย และมีการเรียกว่า อังกฤษที่พม่า (British Burma)

ความพยายามของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษในการดำเนินนโยบายมุ่งสู่ยูนนานโดยการเปิดเส้นทาง การค้าอิรวดี-บามอและพัฒนาเส้นทางดังกล่าวเป็นเส้นทางรถไฟนั้นไม่ได้ยุติลงไปแต่อย่างใด ใน ค.ศ. 1868 กิจกรรมการพัฒนาเส้นทางรถไฟเพื่อดำเนินตามนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษนั้นปรากฏ ขึ้นอีกครั้ง รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษดำเนินแผนขยายการสำรวจและพัฒนาเส้นทางบามอขึ้น เส้นทางบามอ กลายเป็นเป้าหมายหลักของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่จะใช้เป็นเส้นทางหลักทั้งเปิดเป็นเส้นทางการค้าทางบก และเปิดเป็นเส้นทางรถไฟไปยังยูนนาน (Croizier, 1962, p. 7) ดังจะเห็นได้จากรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษ สำรวจเส้นทางเพื่อทำถนนรวมถึงทำเส้นทางรถไฟไปด้วยกันบนเส้นทางจากพม่าตอนบน-เมืองบามอ-ยูนนาน ในขณะที่เดียวกันก็พัฒนาเส้นทางไปยังยูนนานผ่านเส้นทางน้ำโดยนายพลอัลเบิร์ต ฟิชเช และ กัปตันสโตฟ (Major General Albert Fytche and Captain Stover) (Christian, 1940, pp. 178-179) อย่างไรก็ตาม การสำรวจเส้นทางดังกล่าวได้หยุดชะงักลงไปเนื่องจากสองเหตุการณ์ที่สำคัญคือ การเกิดกบฏยูนนานมุสลิม ใน ค.ศ. 1852 (The Pathay Rebellion) และเหตุการณ์นี้ได้มีการขยายขอบเขตการสู้รบจนกระทั่งยุติลง ใน ค.ศ. 1873 เหตุการณ์นี้ทำให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษตระหนักถึงกลุ่มท้องถิ่นที่ดำเนินกิจกรรมการค้า และการเมืองบนเส้นทางยูนนานดังกล่าว (Croizier, 1962, p. 7) นอกจากเส้นทางแม่น้ำอิรวดีแล้วเส้นทาง คมนาคมทางบกภายในพม่าที่สำคัญอีกเส้นทางหนึ่งในช่วงก่อนสร้างถนนพม่าคือ เส้นทางรถไฟซึ่งมีต้นทาง อยู่ที่เมืองย่างกุ้ง เส้นทางรถไฟเป็นเส้นทางที่ช่วยลดระยะเวลาในการเดินทาง เอื้อประโยชน์ต่อการค้าและต่อ การขยายอิทธิพลทางการเมืองของอังกฤษ ทั้งนี้เส้นทางรถไฟภายในของพม่าได้ทำการเปิดเส้นทางสายแรก ในพม่าตอนล่างในระหว่างปี ค.ศ. 1877-1886 รวมระยะทาง 333 ไมล์ ในช่วง ค.ศ. 1894-1900 รัฐบาลอาณานิคม อังกฤษได้ลงนามทำสนธิสัญญาการค้ากับจีนบนเส้นทางการค้าทางบกเมืองย่างกุ้ง-เมืองลาเฉียว เมืองซูเหมียว (Ssumao) โดย เมเยอร์เดวิส เพื่อสำรวจเส้นทางรถไฟ (Crozier, 1962, p. 6)

ขณะที่ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่กระตุ้นให้อังกฤษทำการสำรวจเส้นทาง และพยายามเปิด เส้นทางการค้าระหว่างพม่ากับจีนคือ ในช่วงเวลาเดียวกันนั้นฝรั่งเศสได้เข้ามาสำรวจเส้นทางจากอินโดจีน เข้าสู่คุนหมิง ด้วยเหตุนี้ในช่วงปี ค.ศ. 1895-1902 อังกฤษและฝรั่งเศสต่างเร่งทำการสำรวจเส้นทาง และ ดำเนินการเจรจากับจีน เพื่อหาทางทำข้อตกลงในเรื่องการสร้างทางรถไฟเข้าสู่จีน⁹ ข้อมูลเหล่านี้สอดคล้องกับ ข้อเสนอของบทความวิจัยฉบับนี้คือการสำรวจเส้นทางรถไฟเหล่านี้เป็นผลมาจากมายาคติของรัฐบาล อาณานิคมอังกฤษต่อความอุดมสมบูรณ์ของยูนนานและความมั่งคั่งของสินค้า ผู้คน และเครือข่ายเส้นทางที่ เชื่อมโยงกับยูนนานและพม่าตอนบน อีกทั้งกิจกรรมทางการค้าของฝรั่งเศสในการเข้ามาสัมปทานทำเส้นทาง รถไฟในพม่าดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 5.2.2

⁹ เส้นทางรถไฟที่อังกฤษปรารถนาจะให้มุ่งเข้าสู่จีนนั้นคือเส้นทางจากเมืองบามอ-เมืองโมเมียน-เมืองตาลี-เมืองคุนหมิง-เมืองปูอัน (Pu-an)-หุอัน (Hunan)

7. สรุปผลการวิจัย

พัฒนาการของนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าดำเนินอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมาดังปรากฏให้เห็นจากการขยายทางการค้าจากพม่าตอนล่างไปยังยูนนาน รวมทั้งกิจกรรมการสำรวจเส้นทางและการทูตของข้าราชการอาณานิคมอังกฤษ กิจกรรมเหล่านี้เกี่ยวข้องสัมพันธ์อย่างมากกับการเมืองภายในของพม่าทั้ง 3 ครั้ง (The First Anglo-Burmese War (1824), The Second Anglo-Burmese War (1852) and The Third Anglo-Burmese War (1885)) ดังนั้น รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าและราชสำนักจีนต้องการคลี่คลายประเด็นดังกล่าวร่วมกันเพื่อจะรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างอังกฤษและจีน ข้อเจรจาเป็นการเน้นการเจรจาต่อรองระหว่างตัวแทนของระบบรัฐสมัยใหม่แบบตะวันตกอย่างรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่ากับระบบบรรณาการของอาณาจักรจีนอันเป็นตัวแทนของระบบการเมืองการค้าและการทูตแบบตะวันออก

ปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่าดำเนินนโยบายมุ่งสู่ยูนนานมีอยู่ 2 ประการด้วยกัน คือ

1) มายาคติเกี่ยวกับยูนนาน ในพม่านั้น รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษอินเดียได้ดำเนินการสำรวจเส้นทาง การทำรถไฟ และการเดินเรือเพื่อทำการค้าขายภายในพม่าจากเมืองย่างกุ้งสู่มนัทะเลย์ และพม่าตอนบนเมือง พรหมแดนติดต่อกับยูนนาน ในเวลาเดียวกันนี้เองได้เกิดความสนใจยูนนาน (จินตอนใต้) ในหมู่เจ้าอาณานิคม อย่างอังกฤษและฝรั่งเศสผ่านงานเขียนของเหล่านักสำรวจต่าง ๆ ซึ่งตีพิมพ์อย่างแพร่หลายในช่วงเวลานั้น จนทำให้เกิดการสร้างภาพของยูนนานในฐานะที่เป็นแหล่งความมั่งคั่งทางทรัพยากรและสินค้าต่าง ๆ

2) การขยายการค้าของฝรั่งเศสในพม่าตอนบน ฝรั่งเศสได้เข้ามาลงทุนเส้นทางคมนาคมโดยเฉพาะ รถไฟ ทั้งนี้ บริษัทก่อสร้างเส้นทางรถไฟของฝรั่งเศสได้ทำข้อตกลงกับราชสำนักพม่าไว้ นอกจากนี้แล้ว ฝรั่งเศส ได้ทุ่มสรรพกำลังทางการลงทุนไปยังพม่าตอนบนเพื่อลงทุนด้านการค้าไม้เช่นเดียวกันกับที่อังกฤษกำลัง ดำเนินการนั้นได้ถูกนำมาพิจารณาเมื่อรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษยึดครองพม่าได้โดยการเตือนให้รัฐบาลท้องถิ่น พม่าปกป้องการค้าขายของอังกฤษและคุ้มครองการค้าขายของอังกฤษด้วยเช่นเดียวกัน และไม่ให้มีการค้าขาย กับฝรั่งเศส หากดำเนินการเช่นนี้ได้การค้าขายของฝรั่งเศสในพม่าก็จะถูกหลอมรวมเข้ามาอยู่ในมือของอังกฤษ อาจจะกล่าวได้ว่า สถานการณ์เช่นนี้ได้ทำให้เห็นการแข่งขันทางการค้าและการเมืองระหว่างประเทศระหว่าง อังกฤษที่พม่าตอนบน ฝรั่งเศส และรัฐพม่า

จากปัจจัยทั้ง 2 ประเด็นข้างต้นนั้นผลจากนโยบายมุ่งสู่ยูนนานของรัฐบาลอาณานิคมอังกฤษที่พม่า ได้ขยายตัวของการสร้างเส้นทางรถไฟ รวมถึงขยายการเดินเรือในแม่น้ำอิรวดี นับตั้งแต่ ค.ศ. 1877-1886 จากกิจกรรมการสำรวจเส้นทางเดินเรือ และเส้นทางรถไฟจากพม่าตอนล่าง ตอนกลาง และตอนเหนือของ รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษอย่างต่อเนื่อง อังกฤษพยายามดำเนินการเจรจาทางการทูตให้มีการเปิดเส้นทาง การค้าระหว่างพม่ากับยูนนาน ขณะที่ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่กระตุ้นให้อังกฤษทำการสำรวจเส้นทาง และพยายามเปิดเส้นทางทางการค้าระหว่างพม่ากับจีนคือ ในช่วงเวลาเดียวกันนั้นฝรั่งเศสได้เข้ามาสำรวจ เส้นทางจากอินโดจีนเข้าสู่คุนหมิง ด้วยเหตุนี้ในช่วงปี ค.ศ. 1895-1902 อังกฤษและฝรั่งเศสต่างเร่งทำ

การสำรวจเส้นทาง และดำเนินการเจรจากับจีน เพื่อหาทางทำข้อตกลงในเรื่องการสร้างทางรถไฟเข้าสู่จีน อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอของบทความฉบับนี้ผ่านการวิเคราะห์เอกสารชั้นต้นซึ่งเป็นเอกสารการทูตอังกฤษซึ่งก่อประโยชน์ให้กับผู้ที่สนใจศึกษาประเด็นความสัมพันธ์ของรัฐในดินแดนตอนในและเมืองพรมแดนผ่านข้อมูลการสำรวจ การทูตและภูมิศาสตร์เส้นทางและเครือข่ายของเมืองในดินแดนตอนในซึ่งเป็นงานประวัติศาสตร์ที่ใช้ข้อมูลทางภูมิศาสตร์และกิจกรรมทางการค้าเชื่อมกับการเมืองภายในและระหว่างประเทศ

รายการอ้างอิง

- จักรกริช สังขมณี. (2561). *Limology: ชายแดนศึกษากับเขต-ชั้นวิทยาของพื้นที่/ระหว่าง*. สยามปริทัศน์.
- นิตยาภรณ์ พรหมปัญญา. (2547). *ถนนพม่ากับการเปลี่ยนแปลงของดินแดนตอนใน (1937-1949) กรณีศึกษา เมืองบามอ [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]*.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Bernard. (1885, August 11). *Letter from Mr. Bernard to Mr. Durand (422/15)*. Foreign Office, The National Archives of the UK (TNA), United Kingdom.
- Blackmore, Thaung. (1964). British quest for China trade by the routes across Burma (1826-1876). In W. Eberhard (Chair), *Symposium on historical archeological and linguistic studies on Southern China, South-East Asia and the Hong Kong region* [Symposium]. The Golden Jubilee Congress of the University of Hong Kong, University of Hong Kong, Hong Kong.
- Chaudhuri, K. N. (1966). India's Foreign Trade and the Cessation of the East India Company's Trading Activities, 1828-40. *The Economic History Review*, 19(2), 345–363.
<https://doi.org/10.2307/2592256>
- Christian, J. L. (1940). Trans-Burma Trade Routes to China. *Pacific Affairs*, 13(2), 173–191.
<https://doi.org/10.2307/2751052>
- Colquhoun, A. R. (1883). *Across Chrysê: being the narrative of a journey of exploration through the south china border lands from canton to mandalay*. Sampson Low, Marston, Searle & Rivington.
- Crawford, J. (1829). *Journal of an Embassy from the Governor-General of India to the Court of Ava*. Henry Colburn.
- Croizier, R. C. (1962). Antecedents of the Burma Road: British Plans for a Burma-China Railway in the Nineteenth Century. *Journal of Southeast Asian History*, 3(2), 1–18.
<http://www.jstor.org/stable/20067386>
- Currie, P. Sir. (1885, December 9). *Letter from Sir P. Currie to Mr. Godley (422/15)*. Foreign Office, The National Archives of the UK (TNA), United Kingdom.
- Hart, R. Sir. (1885a, November 1). *Letter from Sir R. Hart to Mr. Campbell (422/15)*. Foreign Office, The National Archives of the UK (TNA), United Kingdom.
- Hart, R. Sir. (1885b, November 21). *Letter from Sir R. Hart to Mr. Campbell, Peking (422/15)*. Foreign Office, The National Archives of the UK (TNA), United Kingdom.

- Hart, R. Sir. (1885c, November 23). *Letter from Sir R. Hart to Mr. Campbell (422/15)*. Foreign Office, The National Archives of the UK (TNA), United Kingdom.
- Hart, R. Sir. (1885d, November 2). *Letter from Sir R. Hart to Mr. Campbell (422/15)*. Foreign Office, The National Archives of the UK (TNA), United Kingdom.
- Hooker, M. B. (1969). The East India Company and the crown 1773-1858. *Malaya Law Review*, 11(1), 1–37. <http://www.jstor.org/stable/24863503>
- Jeshurun, C. M. (1967). *Anglo-French Tensions on the Upper Mekong River 1892-1902* [Unpublished doctoral dissertation]. University of London.
- Lally, J. (2021). Salt, Smuggling, and Sovereignty: The Burma-China Borderland, c. 1880–1935. *The Journal of Imperial and Commonwealth History*, 49(6), 1047–1081. <https://doi.org/10.1080/03086534.2021.1985216>
- Lamington, Lord. (1891). Journey Through the Trans-Salwin Shan States to Tong-King. *Proceedings of the Royal Geographical Society and Monthly Record of Geography*, 13(12), 701–722. <https://doi.org/10.2307/1801300>
- Lieberman, Victor. (2003). *Strange parallels volume 1: Integration on the Mainland Southeast Asia in Global Context, c. 800-1830*. Cambridge University Press.
- Margary, A. R. (1875). *Note of a journey from hankow to ta-li fu*. F. & C. Walsh.
- Prasertkul, C. (1989). *Yunnan trade in the nineteenth century: southeast china's cross-boundaries functional system*. Institute of Asian Studies, Chulalongkorn University.
- Schendel, J. A. (2003). *The Mandalay economy: upper Burma's external trade, c. 1850 – 90* [Unpublished doctoral dissertation]. Uni Heidelberg.
- Scott, J. C. (2009). *The Art of Not Being Governed: An Anarchist History of Upland Southeast Asia*. Yale University Press.
- Shimada, R. (2019). Southeast Asia and International Trade: Continuity and Change in Historical Perspective. In K. Otsuka & K. Sugihara (Eds.), *Paths to the Emerging State in Asia and Africa, Emerging-Economy State and International Policy Studies* (pp. 55-71). Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-13-3131-2_3
- Sprye, Richard. (1858). *The British and China railway: from her Majesty's port of Rangoon, in the Bay of Bengal, through Pegue & Burmah, to the Yunnan province of China: with loop-lines to Siam & Cambogia, Tonquin & Cochinchina*. Her Majesty Secretary of state for foreign affairs. London.
- Symes, Michael. (1885, September 24). *Letter from Mr. Symes to Mr. Durand (422/15)*. Foreign Office, The National Archives of the UK (TNA), United Kingdom.

- The Government of India. (1890, December 31), *The Government of India to Chief Commissioner, Burmah* (422/32). The National Archives of the UK (TNA), United Kingdom.
- Van Schendel, W. (2002). Geographies of Knowing, Geographies of Ignorance: Jumping Scale in Southeast Asia. *Environment and Planning D: Society and Space*, 20(6), 647-668.
<https://doi.org/10.1068/d16s>
- Walsh, W. B. (1943). The Yunnan Myth. *The Far Eastern Quarterly*, 2(3), 272–285.
<https://doi.org/10.2307/2049213>
- Whewell, E. (2019). Legal Mediators: British consuls in Tengyue (western Yunnan) and the Burma-China frontier region, 1899–1931. *Modern Asian Studies*, 54(1), 1–28.
[doi:10.1017/S0026749X1800001X](https://doi.org/10.1017/S0026749X1800001X)

Faith and rights in the smart city: Preserving the significance of the Chao Mae Tuptim shrine amidst gentrification of the Sam Yan neighborhood of Bangkok

Xi Tang¹

Gil Turingan²

¹ Thai Studies Center, Faculty of Arts, Chulalongkorn University

² Faculty of History, University of Warsaw

Corresponding Author:

Gil Turingan

Faculty of History, University of Warsaw

Krakowskie Przedmiescie 26/28, Warsaw 00-927, Poland

E-mail: g.turingan@uw.edu.pl

Received: July 14, 2024

Revised: October 18, 2024

Accepted: November 15, 2024

Faith and rights in the smart city: Preserving the significance of the Chao Mae Tuptim shrine amidst gentrification of the Sam Yan neighborhood of Bangkok

Abstract

The Chao Mae Tuptim shrine in the Sam Yan neighborhood of Bangkok has profound spiritual and symbolic significance for Thai Chinese people and the Sam Yan community. It is at risk of being demolished as part of the Sam Yan Smart City project by the Property Management of Chulalongkorn University (PMCU). PMCU plans to use the land to build a retail mall and a 1,800-unit residential building for university staff and student dormitories under a mixed-use project, Block 33. This qualitative case study highlights the spiritual and symbolic significance of the Chao Mae Tuptim shrine. It addresses the impact of gentrification on the shrine's Thai Chinese cultural and spiritual aspects. The study emphasizes the role of the Sam Yan community in preserving the shrine's cultural, spiritual, and symbolic significance in the face of gentrification. Data is gathered from news articles, online interviews, and observations of the extant and new Chao Tuptim Mae shrine installations. Data is analysed thematically in the context of Henri Lefebvre's Right to the City concept to underline the community's ongoing faith and commitment to safeguarding the shrine despite the advancing Smart City project.

Keywords: Chao Mae Tuptim shrine, right to the city, gentrification, Sam Yan, smart city

1. Introduction

The Sam Yan Smart City project, one of the 15 smart cities launched by the Thai government in 2021, is a crucial driver of the gentrification process in Sam Yan, Bangkok. With the support of the private and public sectors, the government envisions developing smart cities anchored to its Thailand 4.0 strategy, which aims to reduce inequality and create prosperity, security, and sustainability. The Sam Yan Smart City, in particular, seeks to combine the historical charm of the Suan Luang and Sam Yan neighborhoods with innovations and technologies. However, this vision has constructed significant implications for the cultural and spiritual heritage of the place (Nation Thailand, 2021; Property Management of Chulalongkorn University, 2024).

Sam Yan is located in the Bang Rak District of Bangkok, adjacent to the Sathorn and Samphanthawong districts. It comprises commercial land, high-quality large-size buildings, and leading educational institutions like Chulalongkorn University. Its accessibility to the train systems, such as MRT and BTS, and its location near the Rama IV Road make this area efficient and economical for the people. The Sam Yan area houses a variety of local food stores along Banthat Thong Road, making it one of Bangkok's popular gastronomic destinations (Lempoolsub, 2018, pp. 1-2). This strategic and conducive location of Sam Yan explains why this area is palatable for gentrification and commercial and development projects.

The concept of gentrification, coined by sociologist Ruth Glass in 1964, pertains to the transformation process happening in a neighborhood. Gentrification occurs when affluent residents and investments move into a neighborhood and the low-income population moves out. It changes the urban landscape of a particular area for the benefit of new middle- and upper-income residents, as well as the developers and investors of the project. This concept emphasizes the displacement of low-income households in the area in exchange for urban development (Yeom & Mikelbank, 2013, pp. 79-80).

Gentrification is a global concern, not just in Thailand. However, it is important to note that despite the transformation of certain areas due to gentrification, there are cases where the spiritual and cultural symbols have been carefully preserved. Even as these locations transition into commercial spaces, spiritual and cultural symbols such as temples and shrines remain untouched and integral to urbanization.

In China, pagodas were traditionally considered containers of Buddhist relics, ubiquitous in Shanghai's landscape. Even at the beginning of the 21st century, pagodas are

the omnipresence of globalized Shanghai's architectural landscape. As the city entered a phase of gentrification, communities around the Jing An Temple moved out. They resettled in the places designated by the government. Nowadays, the Jing An Temple's spiritual and symbolic significance remains. Its dazzling facade is adorned with shops, a vast shopping mall dwarfs the main hall, and makeshift shops are set up in front of it, selling everything. Under the temple lies a large subway station with a complex network of subway lines (Tarocco, 2015, p. 38).

Kyoto, Japan, is also an example of how a city can be resilient to gentrification through the partnership of the government, the civic society, and the private sector. Its temples and shrines have been preserved amidst urban development and through sustainable tourism. Instead of the conventional approach, Kyoto designed a comprehensive development system that included the participation and cooperation of its households (World Bank Group, 2018, pp. 1-2). Unfortunately, these two cases differ from Sam Yan, Bangkok, and the Chao Mae Tub Tim Shrine.

The Sam Yan Smart City project, operated by the Property Management of Chulalongkorn University (PMCU), manifests gentrification. The rapid commercial and building development in Suan Luang and Sam Yan has transformed these neighborhoods into numerous development projects, resulting in the eviction of their residents and communities. However, amidst this rapid transformation, the Sam Yan community has shown remarkable resilience and resistance to the Chao Mae Tub Tim Shrine's demolition, thereby asserting their right to the city (Lempoolsub, 2018, pp. 2-3). This rapid transformation has profoundly impacted the shrine, posing a severe threat to its existence and the symbolic and spiritual significance it represents.

Since 1941, Sam Yan has been the home of Chinese immigrants with timber houses. Later, investors rented some areas of Sam Yan, but when the fire broke out around Soi Chula 15, it destroyed the timber houses and forced the people to move out. Soi Chula 16 continued to thrive due to the restaurants and stores built in this area. The Suan Luang and Sam Yan communities turned into a place for different auto parts manufacturers and drew attraction from various investors to start their businesses in these areas. To pay respect to the prosperity that they gained within the place, the Thai Chinese community formed in this area constructed the Chao Mae Tub Tim Shrine (see Figure 1), a testament to their deep-rooted cultural and spiritual traditions based on the Chinese influence (Lempoolsub, 2018, pp. 2-3).

Figure 1 The Chao Mae Tub Tim Shrine in Sam Yan.

Source: Author

Chao Mae Tub Tim, as a sea deity, was initially worshipped by early Chinese immigrants from the southeastern coast of China, especially Hokkiens and Hainanese. The Hokkiens worshipped Ma Zu, also known as Tian Hou Sheng Mu (Holy Mother and Empress of Heaven), while the Hainanese worshipped Shui Wei Sheng Niang (Goddess of the Lower Stream). When they reached Thailand, the people adopted the same Thai name, Chao Mae Tub Tim, referring to Ma Zu and Shui Wei Sheng Niang. Current literature cannot explain why people named Ma Zu and Shui Wei Sheng Niang as Chao Mae Tub Tim. It could be a result of the re-negotiated ethnic identity of the Hokkiens and Hainanese in Thailand and the modification of deity features brought by localization. The localized names of Ma Zu and Shui Wei Sheng Niang only prove the close relation between the immigrant identity of the Chinese and the influence of Siam (Tarkulwaranont et al., 2001, pp. 266-267).

The Chao Mae Tub Tim Shrine is situated at 325, Soi Chula 30, Wang Mai Sub-district, Pathum Wan District, Bangkok. Initially, the small structure of the shrine was erected in the 1880s and rebuilt around 1970. An altar for Tian Di Fu Mu (Heaven and Earth) and a pagoda-shaped paper-burning stove can be found in the compound of the shrine building, which is currently surrounded by barriers from the ongoing construction of condominiums (see Figure 2).

Figure 2 The Chao Mae Tub Tim Shrine in the middle of ongoing construction.

Source: Author

The shrine's main building was built from a reinforced concrete cluster, which replicated the wood structure of the Teochiu architectural style. A circular relief on each side of the gate depicts the legend of the Ba Xian (Eight Immortals). Plaques and couplets convey auspicious meanings in Chinese calligraphy. The Chao Mae Tub Tim is enshrined and dedicated on the main altar and sandwiched by Hok Tek Ye (Teochiu Land Guardian) on the left altar and Qing Long Ye (Emerald Dragon) on the right altar. Ba Xian, Hok Tek Ye, and Qing Long Ye are worshipped by Teochius and Hakkas in South China. These features, including architectural style, deity dedication, offerings, and activities in the shrine, symbolize the Chineseness erected on Thai soil.

Due to commercial development, houses were slowly removed in this area. Chulalongkorn University, which owns the land, built shophouses for rent and conducted tenure agreements with renters in 1990. However, the university ended the said contracts in 2013 to gain back the land and redevelop the area, which forced the local markets, such as the Sam Yan Market, Suan Luang Market, and Saphan Lueang Market, to move out (Lempoolsub, 2018, p. 3). The plan, unveiled as early as 2007 by PMCU, aimed to turn the areas of Soi Chula 26-32 into commercial and residential space (Boonlert, 2023).

Moreover, the PMCU planned to demolish the Chao Mae Tub Tim Shrine and use the land to build a retail mall and a 1,800-unit residential building for university staff and students' dormitories

under the mixed-use project Block 33. Community residents gradually moved out in 2015, then on May 27, 2020, PMCU issued a final eviction notice to Khun Nok or Penprapa Ployseesuay, the caretaker of the Chao Mae Tub Tim Shrine (Kongrut, 2020; Rojanaphruk, 2020; Boonlert, 2023). In 2022, the property management office of the university built a replica Chao Mae Tub Tim Shrine at the corner of Chulalongkorn University Centenary Park to replace the existing shrine (see Figure 3) (Khaosod English, 2020; Boonlert, 2023; Crosbie-Jones, 2023).

As of this writing, the construction of the building continues. The demolition of the shrine has been delayed due to opposition from the community and student sectors. The shrine community is currently facing a legal battle against PMCU. As they resist the eviction, the property arm of the university is seeking to evict the shrine's caretaker for 25 years, asking for damages worth 122 million Baht. They are still waiting for the court ruling, supposedly due last August 31, 2023 (Ratcliffe, 2023).

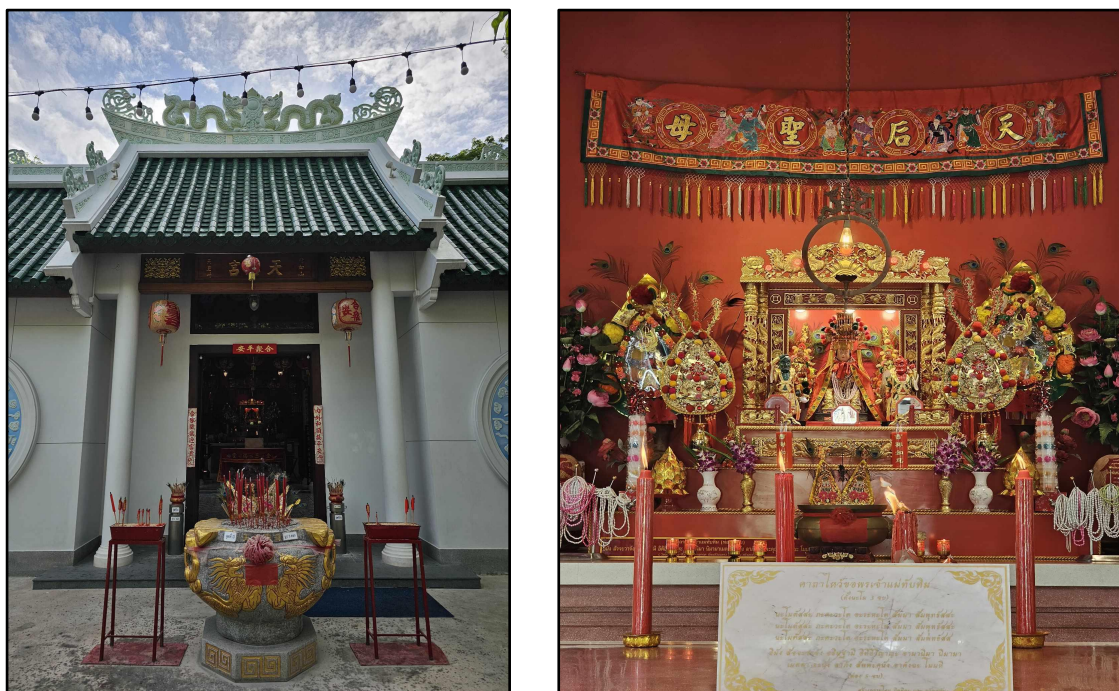

Figure 3 The new Chao Mae Tub Tim Shrine.

Source: Author

2. Research Objectives and Questions

Based on the points mentioned above, this paper discusses the role of the Sam Yan community in keeping the spiritual and symbolic significance of the Chao Mae Tub Tim Shrine despite the gentrification of the place. It also examines the impact of gentrification on

the shrine's Thai Chinese cultural and spiritual aspects. This paper seeks to answer the following questions: 1) What is the spiritual and symbolic significance of the Chao Mae Tub Tim Shrine for the Thai Chinese people and the Sam Yan community? and 2) How does the gentrification of Sam Yan affect the Chao Mae Tub Tim Shrine's significance? By answering these questions, this study unlocks the importance of Chao Mae Tub Tim Shrine for the Thai Chinese cultural and spiritual heritage and the people of the Sam Yan community.

3. Research Methods

This paper is a qualitative case study that uses written works, multiple news articles, public interviews available online, and personal observations of the existing and new Chao Mae Tub Tim shrines to explain the community's importance in keeping the spiritual and symbolic significance of the shrine amidst the gentrification of Sam Yan.

The authors employ thematic analysis to analyze the collected data and explain the community's role and the effects of gentrification on the spiritual and symbolic significance of the Chao Mae Tub Tim Shrine. In addition to gentrification, this study uses Henri Lefebvre's "The Right to the City" concept to explain the community's role in keeping the shrine's significance.

4. Theoretical Framework

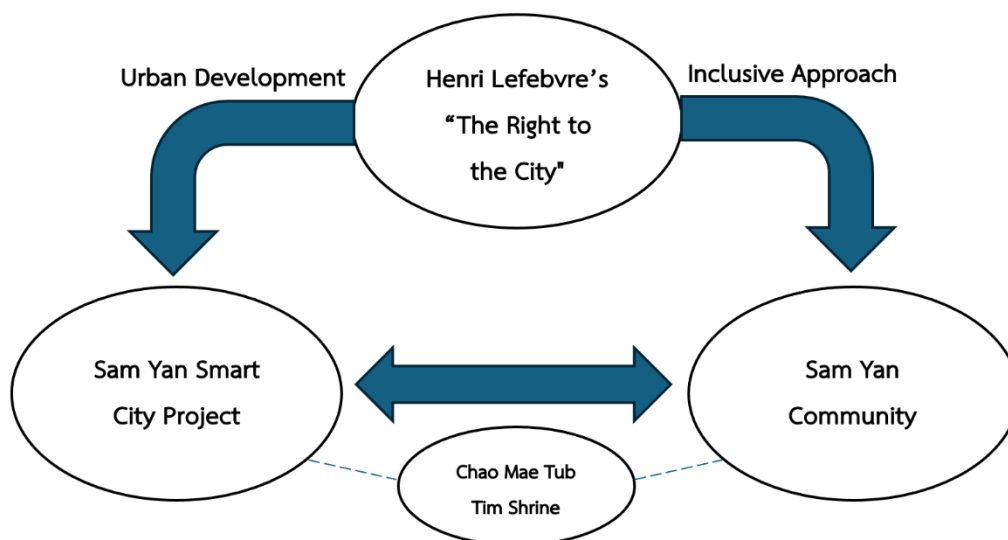

Figure 4 Theoretical Framework

Source: Author

Based on the concept of “The Right to the City” (see Figure 4), Henri Lefebvre emphasizes the need for people to participate in urban spaces, whether in planning or development, because capitalist interests manipulate people’s needs and desires to live in the city or their “right to urban life.” In understanding the urban environment, property developers, planners, and architects must go beyond traditional planning and not disregard urban life’s social, cultural, and symbolic dimensions alongside functionalism, formalism, and structuralism ideologies. Lefebvre points out that urban structures and cities are mainly designed based on functionality, visual form or aesthetics, and economic and social structures and often neglect urban life’s social and cultural aspects. Thus, he argues the importance of having an inclusive approach to living in the cities or what he coined as the “Right to the City” (Lefebvre, 1996).

With the construction of the Sam Yan Smart City and the demolition plan of the Chao Mae Tub Tim Shrine, the community and student sectors assert the social and cultural aspects of urban life, particularly the shrine’s spiritual and symbolic significance to the Thai Chinese people and Sam Yan community. They argue the importance of an inclusive approach and their right to the Smart City, significantly affecting the people living nearby and the students studying at Chulalongkorn University. These points from Lefebvre’s concept are evident and valuable in understanding the Sam Yan Smart City project’s case and its impact on the Chao Mae Tub Tim Shrine.

5. Result and Discussion

The Chao Mae Tub Tim Shrine, more than just a place of worship, is a living museum that vividly demonstrates the Thai Chinese’s rich history and spiritual culture. It serves as a testament to the Chinese migration to Bangkok and the warm embrace and assimilation by the Thai people, particularly those in Sam Yan.

Chao Mae Tub Tim, a figure of immense historical and spiritual significance, was a patron of the Chinese who immigrated to Siam (the former name of Bangkok) via sailing. She later became a protector of the Sam Yan community. Her syncretism of Tian Hou Sheng Mu and Shui Wei Sheng Niang, two deities closely connected by rivers, sea, and sailing, further underscores her unique role. Initially, she was worshipped by sea traders, boatmen, boat builders, and overseas immigrants, a role that sets her apart in the history of Chinese migration and cultural assimilation and makes her an intriguing figure in the cultural history of Bangkok.

Tian Hou Sheng Mu, also known as Mazu, is a prominent figure in Chinese history. According to belief, she was the sixth daughter of Lin Yuan, the inspector of Hokkien Province during the Five Dynasties period (907-979). The Hokkiens and Hakkas considered her the seventh family member and called her Chi Sia Ma (Seventh Holy Mother). In Bangkok, Chi Sia Ma Shrine, also known as Chao Mae Tub Tim Shrine, is located at 448 Maitri Chit Road, Pom Prap Sub-district, Pom Prap Sattru Phai District. Legends surrounding Mazu's birth include miraculous events, such as the ground turning purple, the appearance of holy light in the sky, and a spreading fragrance, all signifying her destined extraordinary life. As a child, she demonstrated a precocious understanding of religious scriptures, the ability to predict the future, and healing skills. As she grew, she performed daring rescues, such as floating on a straw mat in rapids to save people. She passed away at around thirty, transcended to a deity, and flew to the sea. Initially a local folk belief, the emperors incorporated Mazu into the national memorial ceremony, elevating her from a local to a national patron.

On the other hand, Shui Wei Sheng Niang is a deity in Hainanese spiritual traditions. She was worshipped by most Hainanese Sea traders, boatmen, and boat builders. The Hainanese people have this legend about a fisherman from Wenchang County, Hainan Island, who went fishing in the sea. He cast nets but failed to catch a fish. However, there was a piece of wood in the fishing net. He threw the piece of timber upstream. The next day, he pulled the net, and the wood was still in the net; he threw the piece of timber downstream, pulled the net, and the wood was in the net again. The fisherman felt strange and secretly prayed: "Wood, if you have supernatural powers, please bless me to catch a full net of fish and a full boat of fish. I will carve you into an image to worship." After praying, the fisherman cast several nets, and countless fish were in the net. After that, the fisherman fulfilled his promise and asked the engraver to carve this piece of wood into an image and build a shrine to enshrine and dedicate her.

When the Chinese settled in Bangkok, the Thai people began using the name Chao Mae to refer to these Chinese female deities. The Chinese deity Shui Wei Sheng Niang was given the Thai name Chao Mae Tub Tim, which is the same as Ma Zu. Some older-generation Hainanese people believed that the first image of Shui Wei Sheng Niang was made from red stone in Bangkok. As a result, residents started calling her Chao Mae Tub Tim, which means Ruby Deity. In addition, Tub Tim refers to pomegranate trees. Therefore, it is the firm belief of the worshippers that the name Chao Mae Tub Tim originated from people who have an affinity

for pomegranate trees. In Chinese culture, pomegranate trees are seen as auspicious and blessed (Tarkulwaranont et al., 2001, pp. 266-267).

Interestingly, Shui Wei Sheng Niang has a similar and localized version in Thailand. A Sam Yan resident collected a feminine deity image floating on the Bang Rak Canal more than a hundred years ago. The Sam Yan community built a simple altar to dedicate the image and further developed it for the Chao Mae Tub Tim Shrine (The People Co. Official, 2020). From the Wenchang River in Hainan to the Bang Rak Canal in Bangkok, the influence of Chao Mae Tub Tim extended. Chao Mae Tub Tim's localization highlights the syncretic elements of Chinese and Thai Buddhism that greatly benefit the spread of her influence to the Thai people. As a result, the Sam Yan residents started to venerate Chao Mae Tub Tim and share the blessings they received from her.

The legendary stories from Hainan and Sam Yan above legitimized the shrine establishment and Chinese people's settlement in the area. Chao Mae Tub Tim inspired the establishment of the shrine in Sam Yan because of the person who picked up the Chinese deity image in the port near Sam Yan. At that time, Yaowarat, or Chinatown, was already full of Chinese, and some Chinese and new immigrants had to re-settle. They chose Sam Yan and justified their right to reside in the area because, as a protector of the Chinese, Chao Mae Tub Tim appeared in a canal near Sam Yan.

At first, Chao Mae Tub Tim was a protector of sea shippers and responsible for safe sailing. Then, after the Second World War, the plague swept through the Sam Yan, killing many poultry. However, the ducks kept in the shrine did not get infected. People believed it was attributed to Chao Mae Tub Tim's power. Since then, the residents have started worshipping her for health reasons. Now, she blesses the businesses in the Sam Yan marketplace for prosperity, a testament to her enduring influence and the hope and inspiration she brings to the community (The People Co. Official, 2020).

The Chao Mae Tub Tim Shrine is a space for the Sam Yan community to worship ancestors, celebrate Chinese festivals, and hold religious activities, thereby strengthening community members' relationships. The shrine's role in commemorating Chinese festivals is particularly significant, underscoring the community's cultural diversity. The *Thanks to Chao Mae Ritual* and *Chinese Ghost Festival* celebrations, along with Teochiu opera performances, all ignite worshippers' enthusiasm. Believers prepare offerings, decorate the shrine, raise funds, and invite Teochiu opera troupes. These rituals and activities foster a sense of unity among

the people of Sam Yan, who, through their faith in Chao Mae Tub Tim, act together and become more aware of each other's actions and feelings (Tang, 2024, p. 10).

The rituals and activities at the Chao Mae Tub Tim Shrine have stood the test of time, maintaining their consistency over the years. This unchanging nature is evident in the procedures of offerings, regular festival celebrations, and temple fairs. It is a testament to the shrine's historical continuity and its role as the spiritual space of the Sam Yan community, which has also remained unchanged.

Aside from being a historic, sacred, and spiritual space, the Chao Mae Tub Tim Shrine symbolizes different facets of the Sam Yan community. The government's Fine Arts Department does not consider the shrine of historical value and the community ancient because they are less than the arbitrary age of a century. The shrine was only rebuilt to replace an older structure that was burnt down. However, for the people in the community, the Chao Mae Tub Tim Shrine is a nostalgic space for the Sam Yan community, and tearing this down destroys the stories in the sacred structure. It contains materials with sentimental value and memories of the community. For example, the censer boasting King Chulalongkorn's royal cipher, which King Vajiravudh gave to the guardian family after his father's funeral in 1911, can be found in the shrine. Aside from the censer, a sought-after talisman is attached to its wall. This talisman was from Sian Pae Rong Si, a merchant who became well-versed in ritual and *feng shui* (Boonlert, 2023; Cornwel-Smith, 2023).

The Chao Mae Tub Tim Shrine was a haven for the Teochiu communities that once lived in the Sam Yan district. However, due to the high rent costs in the area, most have moved out or been evicted (Chotiphathaisai, 2020). Aside from being the haven of the Teochiu communities, the shrine features the vanishing craft of Thai artisans with Teochiu Chinese heritage, such as its fine calligraphy, murals, and bas-reliefs in every corner (Suchaya 2020; Crosbie-Jones, 2023; Whispering Incense, 2024).

The Chao Mae Tub Time Shrine serves as a space to preserve Thai Chinese traditions and pass them on to future generations through its architecture and structure. It symbolizes the Chineseness of the Sam Yan community and reflects strong ethnic customs from Chinese culture through its architectural style, calligraphy, decorations, and offerings. The shrine features unique Teochiu opera figures sculpted on the eaves, and the overhanging eaves are adorned with two dragons playing with pearl sculptures, distinguishing it from other Teochiu shrines in Bangkok. The preservation of this shrine is critical as it represents an architectural

legacy, Chinese history, and Chinese memory incorporated into the Sam Yan community. The shrine holds the community's shared history and memory, linking the past Chinese history and present-day Bangkok. Using the work of Lefebvre (1991, p. 37), it applies that the Chao Mae Tub Tim shrine is a place of transition between past and present Bangkok semantics.

The shrine in the Sam Yan area is a symbol of community and a communal space. In the 1970s, the shrine survived a fire, and the community came together to raise funds and rebuild it (Boonlert, 2023). People visit the shrine for religious worship, reflection, and to get food. It also serves as a place where impoverished people line up for food and other essentials (Boonlert, 2023; Whispering Incense, 2024). During the Second World War, the shrine provided shelter for the people. The surrounding area was traditionally a center for the Chinese community and was known for its mechanic shops and food (Ratcliffe, 2023).

The abovementioned points only illustrate that the Chao Mae Tub Tim Shrine is more than just a place of worship. It also symbolizes the Thai Chinese's rich history and spiritual culture. However, due to urban development and changes in the Sam Yan community, it has become apparent that the once vibrant and historically rich Sam Yan community has diminished its significance. This transformation, in line with Henri Lefebvre's "The Right to the City," demonstrates how the Sam Yan Smart City project has turned the Sam Yan community into commodities for consumption and aesthetic pleasure, especially in the Chao Mae Tub Tim Shrine case. The intention of the Property Management of Chulalongkorn University (PMCU) to demolish the Chao Mae Tub Tim Shrine to make way for a retail mall and residential building aligns with Lefebvre's assertion that planners prioritizing consumption, commerce, and profit often overlook the historical, spiritual, and symbolic significance of urban spaces like the Chao Mae Tub Tim Shrine and the Sam Yan community.

Alongside the re-emergence of Thai student activism in 2020, the Chao Mae Tub Tim Shrine became a symbol of protest against the gentrification of Sam Yan. The shrine, which had been a haven for the Thai Chinese communities for generations and a communal space for the people, was now under threat. It turned into a site for the students to uphold their right to the city. The young people, whom the adults always scolded for not being interested in religion and the local culture, rallied together to stop the shrine's destruction (Chotiphatphaisal, 2020).

For the student activists, the shrine is more than a sacred place. It is a poignant symbol of the community's life and their struggle against capitalists and gentrification (Whispering

Incense, 2024). Surrounded by construction sites, tower blocks, and metal panels earmarked for commercial and residential use, the shrine stands as an ideological symbol against the gentrification of Sam Yan (Crosbie-Jones, 2023). It represents the community's fading past and ethnic heritage in the face of gentrification. As the 2023 documentary titled "The Last Breath of Sam Yan" eloquently states, the Chao Mae Tub Tim Shrine is the last gasp of the Sam Yan community.

The Chao Mae Tub Tim Shrine, a place of worship and blessings for believers and visitors, has become a symbol of unity in the face of controversy. The threat of its demolition has sparked widespread attention from all sectors of Thai society. Chao Mae Tub Tim's worship has expanded its reach and woven into the tapestry of popular religion, attracting university students and the young generation.

The Sam Yan Smart City case is a stark reminder that development and economic progress can come at a cost. Despite the potential benefits, such projects can disrupt communities and threaten cultural and spiritual significance spaces, such as the Chao Mae Tub Tim Shrine. However, in the face of this threat, the community and student sectors have emerged as crucial players. Their actions are not just about preserving a physical structure but about safeguarding spiritual traditions, preserving history and culture, and passing it on to future generations.

Due to the demolition plan and final eviction notice of the Chao Mae Tub Tim Shrine, the community, specifically the Chulalongkorn University students, served as the people's voice regarding the negative impacts of gentrification. They conducted a series of protests, emphasizing their right to the Smart City and the significance of history and spiritual traditions.

On June 15, 2020, current and former students of Chulalongkorn University, residents of Saphan Lueang, and other Thai and foreign believers of Chao Mae expressed their objections against the demolition of the shrine. Banners with words opposing the demolition were placed in front of the shrine. The protesters offered proposals to the PMCU, such as the coexistence of the shrine with the new buildings they were planning to construct. Moreover, they requested that the people living in the area and Chulalongkorn University students participate in the shrine's relocation. They suggested forming a panel of representatives from various groups, including Chinese architecture and history experts, to participate in the project (Kongrut, 2020).

On August 31, 2020, a group of about two dozen students from Chulalongkorn University, united by their determination, formed a human chain in front of the shrine. This symbolic act was a testament to their unwavering commitment to protect the sea deity from demolition. They then marched to the PMCU office, and their voices raised in protest against the plan to dismantle the shrine (Marukatrat, 2020).

When the news broke out about the final eviction notice, people actively engaged and campaigned on social media to support the sea goddess. Various posts and messages containing the *#save san chao mae tub tim* (save Chao Mae Tub Tim Shrine) surfaced online, particularly on Twitter, currently known as X, and Facebook. This hashtag resurfaced online when the new shrine was built entirely in 2022 (Itthipongmaetee, 2022).

On January 5, 2022, the student activists from Chulalongkorn University protested during the dedication ceremony of the new shrine built near the CU Centenary Park. Led by the university student president, Netiwit Chotiphatphaisal, they raised placards to protest the demolition of the old shrine, but the few security guards manning the shrine did not welcome them at the ceremony (Itthipongmaetee, 2022).

The defenders of the Chao Mae employed artistic activism. In August 2020, a photo exhibition at the shrine was held to protest the relocation plan. Thai artists also gathered and conducted an art exhibition from August 20 to 26, 2023, to protest PMCU's plan and rally support for protecting the Chao Mae Tub Tim Shrine. Organized by artists such as Wasitpon Tunsatapornpan and Pitchapa Wangprasertkul, the exhibition, titled "*Exile-bition: sratttha lae kantotan* (Faith and Resistance)," included different artists like Hefei, Lukso Jiang, and Glazmenzoo Collective. These artists joined hands to raise public awareness and protect the historical value of the shrine (Marukatrat, 2020; Wangprasertkul, 2023; Boonlert, 2023).

The students who helped campaign for the shrine also created a documentary titled "The Last Breath of Sam Yan." To help raise awareness of the problem of gentrification in Thai society and to show their struggles in campaigning for the shrine, this documentary shown in 2023 was directed by Prempapat Plittapolkranpim and produced by youth activists, Netiwit Chotiphatphaisal and Settanant Thanakitkoses (Ratcliffe, 2023). Recently, this documentary won the prestigious Suphannahong National Film Award for Best Documentary in 2023 despite its low budget (Nattanicha, 2024). This recognition underscores the significance of its story and the youth movement's stance against gentrification.

Even in the face of potential censorship from Chulalongkorn University, the students did not waver in their advocacy for the Chao Mae Tub Tim Shrine. This was evident during the famous football match between Chulalongkorn University and Thammasat University students on March 31, 2024, when Thammasat University students creatively presented the issue of the shrine's demolition (Chotiphatphaisal, 2024).

The actions and response of the Sam Yan community, particularly the students, towards the relocation of the shrine only show how they asserted their right to the Smart City project and inclusion in this PMCU plan. Chulalongkorn University students will significantly benefit from this construction plan because the condominium units and stores cater to their needs. Yet, noticing how they thought of this project's negative impact on the shrine and Sam Yan community is admirable. This activism continuously shown by the students emphasizes Lefebvre's concept of the right to the city, especially having an inclusive approach to urban development. Despite being part of the young generation, it is commendable to see how they keep fighting for the shrine's historical and spiritual significance and guarding Chao Mae Tub Tim against gentrification.

The Chulalongkorn University students' initiative to champion the causes of the Sam Yan community amidst gentrification, especially the Chao Mae Tub Tim Shrine case, reflects Lefebvre's argument about the essential role of the working class in daily urban life and urban development. While representing the masses, the university students continuously emphasize the concept of "Right to the City" by asserting their rights beyond simply preserving the traditional landscape of the community or reclaiming urban spaces. They strongly stress the importance of involving the working class through proper democratic consultation in shaping the Sam Yan community due to their deep understanding of daily urban life.

Chao Mae Tub Tim Shrine carries the fear of demolition in the Sam Yan community through its ghosts. The *Real Ghosts*, a TV program, produced an episode about the many ghosts and spirits found in the shrine (The Real Ghosts, 2020). Ghosts exist in the shrine as a way to express urban anxiety. The decline of the formal religious spheres brought by the gentrification as the sole location of the unearthly has led to the release of ghosts into the realm of everyday life (Dolar, 1991, p. 7). With the demolition of the residences in the Sam Yan community, the ghosts, which are also interpreted as fear, are released into the area. This urban legend resonates with people's anxiety about losing their homes due to gentrification. Chao Mae Tub Tim, a sea deity, is now endowed with the meaning of being

the land protector of the Sam Yan people amidst the Smart City project, and the shrine serves as the last spiritual and symbolic pillar for neighbors, students, and community worshippers.

The worship of Chao Mae Tub Tim at Sam Yan's Chao Mae Tub Tim Shrine is becoming more prevalent in Thai popular religions due to gentrification. Chinese deities are closely associated with capitalism. Bangkok's Chinatown, the earliest settlement of Chinese people in Thailand, features various goods and densely populated shophouses that house Chinese deities. However, the worship of Chinese deities is overlooked in Thai popular religions among the younger generations. The gentrification of the area and the student protests have made the Chao Mae Tub Tim Shrine at Sam Yan more appealing for people to worship, particularly among the younger generation due to the issue and intriguing popularity.

The gentrification narratives and the active engagement of the Chulalongkorn University students on social media promote Chao Mae Tub Tim worship and turn the shrine into a sacred place where *sai mu*, a Thai belief among young people, is being observed. It pertains to worshipping sacred things and believing in supernatural powers to grant their wishes, particularly in money. In the post-pandemic era, the demolition plan of the shrine in Sam Yan, the worsening economic situation, and the increasing unemployment attract more worshippers from the community and university students. It is also related to Thai people's belief that political and economic issues involve spiritual and supernatural signs (Johnson, 2013, p. 305). Thus, it explains why most people who worship and go to the Chao Mae Tub Tim Shrine ask for blessings of wealth, business prosperity, and academic achievement.

In his concept of "The Right to the City," Lefebvre (1996, p. 64) argues that the pseudo-right perceives this as a cry and demand due to their assertion of the right to nature, allowing them to exploit the area for commercial and industrial purposes, consequently undermining the people's right to the city. This mirrors the situation with the Sam Yan Smart City project, where the Property Management of Chulalongkorn University (PMCU) holds complete discretion over the land, granting them the authority to utilize it as they deem appropriate. Critiques would argue that these social realities, as presented by the Chao Mae Tub Tim Shrine case, make "The Right to the City" concept too idealistic, utopian, and complicated to achieve in the context of capitalist societies.

Several scholars have further developed Lefebvre's concept of "The Right to the City". For instance, David Harvey, a Marxist geographer, placed more emphasis on collective rights rather than individual rights. He highlighted that collective power can influence and shape

urbanization, which is often associated with capitalism and neoliberalism. According to Harvey (2008, pp. 23-25), through collective action, democratic control, and the assertion of “The Right to the City,” cities can be both made and re-made or constructed and reconstructed. This was exemplified by the student movement led by Chulalongkorn University students in 2020, who persistently campaigned against the demolition of the Chao Mae Tub Tim Shrine.

The students’ collective action and public involvement ultimately saved the shrine for now and sparked unprecedented and widespread attention. The media has flocked to the shrine, reporting on its historical background, role, and significance to the community. Searches related to the shrine have been trending on social media. Students and activists have displayed banners and chanted slogans to defend the shrine’s survival.

This collective action not only garnered public attention but kept the faith of the community residents and believers and contributed to popular religion. This can be seen in their frequent visits to the old shrine out of fear of demolition. Despite the shrine’s relocation and being overshadowed by the construction, the people have maintained their faith in its original location. But despite the new shrine’s existence, the people still visit the old shrine. The new shrine near the CU Centenary Park also attracts worshippers. However, it is also important to note that in Thai culture, it is customary to pay respects at any sacred site encountered. This clarifies why the recently constructed shrine also has drawn worshippers despite its controversies.

In addition, it must be pointed out that whether a new shrine is built to replace the old one, the collective action shown by the youth movement and their emphasis on the “Right to the City” highlighted the crucial role of the Sam Yan community in preserving and defending the shrine’s cultural, spiritual, and symbolic significance in the face of gentrification.

The depth of one’s faith is influenced by both physical presence and emotional connections. The Chao Mae Tub Tim Shrine is a space experienced through people’s authentic presence and social interactions (Lefebvre, 1991, p. 33, pp. 38-40). The shrine carries the history and memories of Chinese immigrants, which is evident in its architecture, deity housing, decorations, and symbolic items. Additionally, the community residents’ bodily behaviors and social interactions manifest in various Chinese performances, celebrations of Chinese festivals, and practices of deity and ancestral worship foster unity among community members. This unity leads to heightened awareness of each other’s actions and emotions as they come together based on shared beliefs and act in harmony (Tang, 2024, p. 10), maintaining

the faith of everyone in Chao Mae Tub Tim, keeping the spiritual and symbolic significance of the Chao Mae Tub Tim Shrine, and fighting for their rights to the city.

6. Conclusion and Recommendation

The Chao Mae Tub Tim Shrine holds an immense spiritual and symbolic significance as it signifies the rich Thai Chinese history, religion, and culture. Originally the patron of Chinese immigrants to Siam, Chao Mae Tub Tim has evolved to become a protector of the Sam Yan community. The shrine is where the community venerates their ancestors, celebrates Chinese festivals, conducts religious rituals, and passes down spiritual traditions to future generations. It is where believers and visitors can worship Chao Mae Tub Tim and seek her blessings, fostering a profound sense of connection and respect.

The shrine symbolizes different facets of the Sam Yan community. It serves as a nostalgic space for people through materials with sentimental value and memories attached to them. The shrine features the vanishing craft of Thai artisans with Teochiu heritage, marking the Thai Chineseness of the Sam Yan community. The shrine functioned as a haven for the Teochiu communities who once lived in the Sam Yan district and continues to function as a communal space for the community.

Drawing on Henri Lefebvre's "The Right to the City," it becomes evident that the once vibrant and historically rich Sam Yan community has diminished its significance. Implementing the Sam Yan Smart City project has turned the community into commodities for consumption and aesthetic pleasure, including the Chao Mae Tub Tim Shrine. The Property Management of Chulalongkorn University's (PMCU) intention to demolish the Chao Mae Tub Tim Shrine to construct a retail mall and residential building aligns with Lefebvre's assertion that planners prioritizing consumption, commerce, and profit often overlook the historical, spiritual, and symbolic significance of urban spaces like the Chao Mae Tub Tim Shrine and the Sam Yan community.

Alongside the re-emergence of Thai student activism in 2020, the Chao Mae Tub Tim Shrine became an ideological symbol against the gentrification of Sam Yan. The issue of the shrine's demolition and the gentrification of Sam Yan contributed to its popularity and made it attractive for university students and young generations to worship. The plan to tear it down to pave the way for the Sam Yan Smart City project will destroy the shrine's symbolic and spiritual significance, and gentrification will remove the last piece of the Sam Yan community's past and ethnic local heritage.

In response to the threat of the shrine's demolition, the community and student sectors emerged as crucial players in safeguarding the shrine and its historical, symbolic, and spiritual significance. The Chulalongkorn University students, in particular, served as the people's voice regarding the negative impacts of gentrification. Guided by Lefebvre's concept, they emphasized the importance of an inclusive approach and their right to the Smart City, significantly affecting the people living nearby and the students studying at the university. The student activists' efforts highlighted the importance of an inclusive approach. They demonstrated that even faith in Chao Mae Tub Tim has its right to the Sam Yan Smart City project, inspiring hope for the shrine's preservation.

The Chulalongkorn University students' initiative to advocate for the Sam Yan community underscores Lefebvre's argument about the significance of the working class in urban life. The "Right to the City" concept stresses that claiming rights extends beyond returning or preserving the traditional landscape. It involves the active participation of the working class in shaping urban spaces, as they possess a deep understanding of daily urban life. They are recognized as key players, requiring social support and political backing to be genuinely effective. In the case of the Chao Mae Tub Tim Shrine, this aspect needed to be more evident and should have been addressed as the planners constructed the Smart City project.

As Lefebvre (1996, p. 64) argues in his "The Right to the City" concept, the pseudo-right views this as a cry and demand because of their claim to the right to nature, which enables them to exploit the area for commercial and industrial purposes, thereby undermining the people's right to the city. This is reminiscent of the Sam Yan Smart City project situation, where the Property Management of Chulalongkorn University (PMCU) has complete discretion over the land, granting them the authority to use it as they see fit.

It is hoped that, despite this discretion, the new administration of Chulalongkorn University will reconsider the plans of the Sam Yan Smart City project and examine the practices of other sustainable cities that have successfully engaged residents and local neighborhoods in the development of urban communities and preservation of spiritual and cultural heritage.

This study can be further developed by examining the events that will occur once the shrine is demolished. Another continuation that can be done from this paper is studying the newly constructed shrine near Chulalongkorn University Centenary Park and how the demolition of the old shrine affects the Chao Mae Tub Tim worship and practices.

References

- Boonlert, T. (2023, August 23). Artists rally to save the Chao Mae Thap Thim Shrine. *Bangkok Post*. <https://www.bangkokpost.com/life/arts-and-entertainment/2634353/artists-rally-to-save-the-chao-mae-thap-thim-shrine>
- Boonlert, T. (2023, July 10). A vanishing heritage. *Bangkok Post*. <https://www.bangkokpost.com/life/travel/2609048/a-vanishing-heritage>
- Chotiphatphaisal, N. (2020, August 31). *Opinion: By destroying the Chao Mae Tuptim Shrine, Chulalongkorn University will be destroying the last traces of a community*. Thai Enquirer. <https://www.thaienquirer.com/17725/opinion-by-destroying-the-chao-mae-tub-tum-shrine-chulalongkorn-university-will-be-destroying-the-last-traces-of-a-community/>
- Chotiphatphaisal, N. [@NetiwitC]. (2024, March 31). ขอบคุณ กลุ่มอิสระลื้อการเมืองมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่กำลังพูดถึงจุฬาฯ พูดถึงศาลเจ้าแม่ทับทิม ซึ่งทางจุฬาฯ ไม่กล่าวพูด. [Tweet]. X. <https://x.com/NetiwitC/status/1774377299984720341?s=07>
- Cornwel-Smith, P. (2023, September 25). *Bangkok's Alamo: Samyan shrine defenders fight to save community*. Koktail Media. <https://www.koktailmagazine.com/content-detail/Samyan+shrine+>
- Crosbie-Jones, M. (2023, August 18). *The Fight for Sam Yan Shrine*. Design Anthology. Design Anthology. <https://design-anthology.com/story/the-fight-for-sam-yan-shrine>
- Crosbie-Jones, M. (2023, August 23). *How a Bangkok shrine became a gentrification battlefield*. Nikkei Asia. <https://asia.nikkei.com/Editor-s-Picks/Tea-Leaves/How-a-Bangkok-shrine-became-a-gentrification-battlefront>
- Dolar, M. (1991). "I Shall Be with You on Your Wedding-Night": Lacan and the Uncanny. *October*, 58, 5–23. <https://doi.org/10.2307/778795>
- Harvey, D. (2008, October). *The Right to the City*. New Left Review. <https://newleftreview.org/issues/ii53/articles/david-harvey-the-right-to-the-city>
- Itthipongmaetee, C. (2022, January 6). *Endangered Bangkok shrine's caretaker, supporters unimpressed by replacement*. Coconuts Bangkok. <https://coconuts.co/bangkok/features/endangered-bangkok-shrines-caretaker-supporters-unimpressed-by-replacement/>
- Johnson, A. A. (2013). Progress and its Ruins: Ghosts, Migrants, and the Uncanny in Thailand. *Cultural Anthropology*, 28(2), 299-319.

- Khaosod English. (2020, June 12). Chulalongkorn says relocated shrine will adhere to tradition, aesthetics.
<https://www.khaosodenglish.com/news/crimecourts calamity/2020/06/12/chulalongkorn-says-relocated-shrine-will-adhere-to-tradition-aesthetics/>
- Kongrut, A. (2020, June 15). Chula students rip shrine demolition. *Bangkok Post*.
<https://www.bangkokpost.com/thailand/general/1935228/chula-students-rip-shrine-demolition>
- Lefebvre, H. (1991). *The Production of Space* (D. Nicholson-Smith, Trans.). Blackwell.
- Lefebvre, H. (1996). *The Right to the City*. The Anarchist Library.
<https://theanarchistlibrary.org/library/henri-lefebvre-right-to-the-city>
- Lempoolsub, N. (2018). *Behavior and Perception of the Urban Redevelopment in Suanluang - Samyan Neighbourhood, Bangkok* [Thesis in Master of Urban Design, Faculty of Architectural and Planning]. Thammasat University.
https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:164275
- Marukatat, S. (2020, August 31). Chulalongkorn students struggle to save old shrine. *Bangkok Post*. <https://www.bangkokpost.com/thailand/general/1977579/chulalongkorn-students-struggle-to-save-old-shrine>
- Nation Thailand. (2021, December 26). *Thailands 15 smart cities unveiled*.
<https://www.nationthailand.com/business/40010424>
- Nattanicha, P. (2024, October 2). Low-budget student documentary wins Thailand's top prize. *The Nation*. www.nationthailand.com/life/entertainment/40042006
- Property Management of Chulalongkorn University. (2024). *Our City*. Samyan Smart City.
<https://www.samyansmartcity.com/en/about?tab=our-city>
- Ratcliffe, R. (2023, June 27). 'Here is the history, the life': the shrine holding out against the gentrification of Bangkok. *The Guardian*.
<https://www.theguardian.com/world/2023/jun/27/here-is-the-history-the-life-the-shrine-holding-out-against-the-gentrification-of-bangkok>
- Rojanaphruk, P. (2020, June 11). Historic shrine faces eviction by Chulalongkorn University. *Khaosod English*. <https://www.khaosodenglish.com/life/2020/06/11/historic-shrine-faces-eviction-by-chulalongkorn-university/>
- Suchaya, S. (2020, September 15). *คอนโดฯ มา อาม่าจร. วารสารเมืองโบราณ*.
<https://muangboranjournall.com/post/chao-mae-tub-tim-saphan-luang>

- Tang, X. (2024). The Sacred Place in Thai Urban Space: Chinese Shrines and Communities in Bangkok. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.4759970>
- Tarkulwaranont, P., Chan, K.-B., & Tong, C.-K. (2001). Wang Thong: Civic Identity and Ethnicity in a Thai Market Town. In C. K. Tong & K. B. Chan (Eds.), *Alternate Identities: The Chinese of Contemporary Thailand* (pp. 227-270). Times Academic Press.
- Tarocco, F. (2015). 2. The City and the Pagoda: Buddhist Spatial Tactics in Shanghai. In P. van der Veer (Ed.), *Handbook of Religion and the Asian City: Aspiration and Urbanization in the Twenty-First Century* (pp. 37-51). University of California Press. <https://doi.org/10.1525/9780520961081-004>
- The People Co. Official. (2020, June 13). ความศรัทธา ประวัติศาสตร์ ไม่อาจต้านความเปลี่ยนแปลง : สะพานเหลือง. The People. <https://www.thepeople.co/read/23926>
- The Real Ghosts. (2020, June 26). Episode 55, “ล่องผี Live EP.55 | ศาลเจ้าแม่ทับทิมสะพานเหลือง [Video]. YouTube. <https://youtu.be/ZZPNaLK1VBc>
- Wangprasertkul, P. (2023, August 3). Art Exhibition/Exile-bition: ศรัทธาและการต่อต้าน [Image attached] [Status update]. Facebook. https://www.facebook.com/story.php/?story_fbid=296974332841324&id=100075862782839&_rdr
- Whispering Incense. (2024, May 2). *Where Gentrification Comes For a Goddess*. This Is Southeast Asia. <https://www.thisissoutheastasia.com/chao-mae-thap-thim-shrine-student-gentrification-fight/>
- World Bank Group. (2018). *Cultural Heritage, Sustainable Tourism and Urban Regeneration: Capturing Lessons and Experience from Japan with a focus on Kyoto*. <https://documents1.worldbank.org/curated/ar/938741531140109250/pdf/128058-WP-Kyoto-CHSTUR-postTDD-final-PUBLIC.pdf>
- Yeom, M., & Mikelbank, B. (2013). Gentrification: An Introduction, Overview, and Application. In W. A. Kellogg & D. Swetkis (Eds.), *The 21st Century American City: Race Ethnicity and Multicultural Urban Life* (pp. 79-96). Kendall Hunt Publishing Company.

The dilemma of architectural conservation policy and practice versus sustainable tourism: The case of the Great Shangqinggong Temple in Jiangxi Province, People's Republic of China

Xin Liu

Faculty of Architecture, Silpakorn University

Corresponding Author:

Xin Liu

Faculty of Architecture, Silpakorn University

31 Na Phra Lan Rd., Phra Nakorn, Bangkok 10200, Thailand

E-mail :sutheelgates@163.com

Received: February 7, 2024

Revised: May 24, 2024

Accepted: August 14, 2024

The dilemma of architectural conservation policy and practice versus sustainable tourism: The case of the Great Shangqinggong Temple in Jiangxi Province, People's Republic of China

Abstract

This qualitative research addresses the dilemma of architectural conservation policy and practice versus sustainable tourism goals through a case study of the Great Shangqinggong Temple. The goal is to determine how local agencies manage heritage places such as archaeological ruins to fulfill the demands of sustainable tourism, retaining authenticity in architectural conservation policy while presenting heritage to attract tourist consumption. Whether to commercialize an archaeological site for tourist entertainment or focus on interpretation and education is a question central to site management. Data was gathered by a literature review of Chinese Taoist history and participant observation of the Great Shangqinggong Temple compared to the Xiandu Female Taoist Temple, Magu Mountain. The result was that an architectural conservation policy, practice, and sustainable tourism requires authenticity to maintain equilibrium.

Keywords: sustainable tourism, architectural conservation policy

1. Introduction

This paper aims to address the gaps in architectural conservation policy and practice versus sustainable tourism, utilising the ruins of the Great Shangqinggong temple as a case study. Authenticity is a part of architectural conservation policy; however, the practice of authenticity in the Chinese context has been compromised in general. The Great Shangqinggong temple ruins were found in 2014, and the excavation finished in 2017. The east side of the archaeological ruins of the central part, which includes Wenchang Hall, Tianhuang Hall, Wuyue Hall, and Sanguan Hall, were excavated, while the central west part, which includes Guansheng Hall, Ziwei Hall, Sidu Hall, and Sansheng Hall, was left unexcavated. The excavation of the archaeological ruins took place in half of the ruins, which are composed of Sanqing Hall, Houtu Hall, Yuhuang Hall, and Longhu Gate. March 2023 marks the completion of the current protection programme, which began in June 2019. However, it opened to the public on November 19, 2023 (Chinanews, 2023). Numerous interventions were used in the project's preservation, including the roofed structure parts that are reminiscent of ancient Chinese architecture, the addition of new ground (or building base) portions, and the creation of a new central west part. The preservation and protection aspects of this endeavour are overshadowing authenticity.

The paper reflects on this broader question of lost authenticity in architectural conservation in China through the example of a decidedly more complex case.

2. Purposes

This research aims to address the gaps in architectural conservation policy and practice versus sustainable tourism utilising the ruins of Shangqinggong Temple and the Xiandu Female Taoist Temple, Magu Mountain as case studies.

3. Literature review

3.1 Architectural conservation policy and practice

National economic and social development are very important to every country in the world. For this purpose, the Chinese government made it a national policy, naming Outline of the Five Year Plan for National Economic and Social Development of the People's Republic of China, or the Five-Year Plan in short. Yingtan City's Five Years Plan emphasises the need to strengthen and rely on the brand image of "Mount Longhu is unique", fully utilise the scenic

area of Longhu Mountain, deeply explores Taoism's cultural undertones and restoration and reconstruction of the Great Shangqinggong Temple. It also encourages that builds well-being tourism for aged people encircling Taoism culture, and establishes multiple exhibition bases for wellness and senior citizens care in Longhu Mountain (Yingtian Municipal Bureau of Culture, Radio, Television, Press, Publication and Tourism, Jiangxi Fuxin Ecological Engineering and Tourism Research Institute Co., Ltd., 2021, p. 58).

3.2 Sustainable tourism

Sustainable tourism could be divided into two parts: one is sustainable, and the other is tourism. Sustainable definition in Merriam-Webster Online Dictionary is 'of, relating to, or being a method of harvesting or using a resource so that the resource is not depleted or permanently damaged' (Merriam-Webster Online Dictionary, n.d.). In the Cambridge Online Dictionary is 'able to continue over a period of time'; and sustainable is also a specialized word in environment: 'causing, or made in a way that causes, little or no damage to the environment and therefore able to continue for a long time' (Cambridge Online Dictionary, n.d.). Collins Online Dictionary states 'You use sustainable to describe the use of natural resources when this use is kept at a steady level that is not likely to damage the environment' (Collins Online Dictionary, n.d.). Overall, with all definitions from above, we can see that sustainable is a specialised word that is used to describe the continuing state in nature. Later on, this word, or this environmental method, was applied to many fields; tourism is one of them. Apparently, sustainability describes the method of how we deal with resources.

Tourism especially mass tourism is a modern concept, it originated around the period of the Western Industrial Revolutionary. At this time, Thomas Cook was first launching the travel agency as the birth of a modern tourism business company (Hunter, 2004). Modern tourism is a new mode of people's lives, and why do people travel in modern times, what do people get from travel activities? Pearce and Lee (2005) said motivation can explain the reasons why we travel, especially in the way of psychological motivation, both physical needs and psychological needs (pp. 228-227). By combining Tourism and sustainability, Sustainable tourism could be explained as a destination place that could provide resources that satisfy the needs of tourists in terms of physical needs and psychological needs, and use these resources in an undestroyable way.

3.3 Preservation, restoration, reconstruction and adaptation

Four different approaches to heritage place protection were defined in the Australia ICOMOS Burra Charter: Preservation: keeping a place in its current condition and preventing future damage; Restoration: the process of restoring a location to a known previous state by clearing off accretions or putting existing components back together without adding any new ones; Reconstruction involves bringing a place back to its previous state, whereas reconstruction involves introducing new material if there is enough evidence for it; Repurposing a place to accommodate a new or intended function is called adaptation (p. 2). At the beginning stage of the work, the concept of choosing is a fundamental direction which decides the fate of the architectural building places.

Table 1 The conceptual framework of preservation, restoration, reconstruction and adaptation

Items	Preservation	Restoration	Reconstruction	Adaptation
The state of the place	maintaining	returning	returning	changing
Method purposes	Retarding further deterioration (p.2)	Removing accretions or reassembling existing elements without the introduction of new material (p.2)	to distinguish from restoration by the introduction of new material (p. 2)	To suit the existing use or a proposed use (p. 2)
Results	Original	Original + New assembly	New	Original + new intention or situation

Source: The information has changed from ICOMOS Australia, 2013A, p. 2.

4. Methodology

The case of the Great Shangqinggong Temple on Mount Longhu, China, is explored via a conceptual model to address the gaps in architectural conservation policy, practice, and sustainable tourism. Fieldwork is mainly based on participant observation.

The project was based on qualitative methods, with an initial review of literature on Chinese dynastic history and, more specifically, on the history of Taoism in China. Primary data were collected from participant observation as part of the author's active role concerning the Longhu Taoists Association and the comparable Xiandu Female Taoist Temple case. Discussions with other participants in the project yielded further information.

5. The conceptual framework of the paper

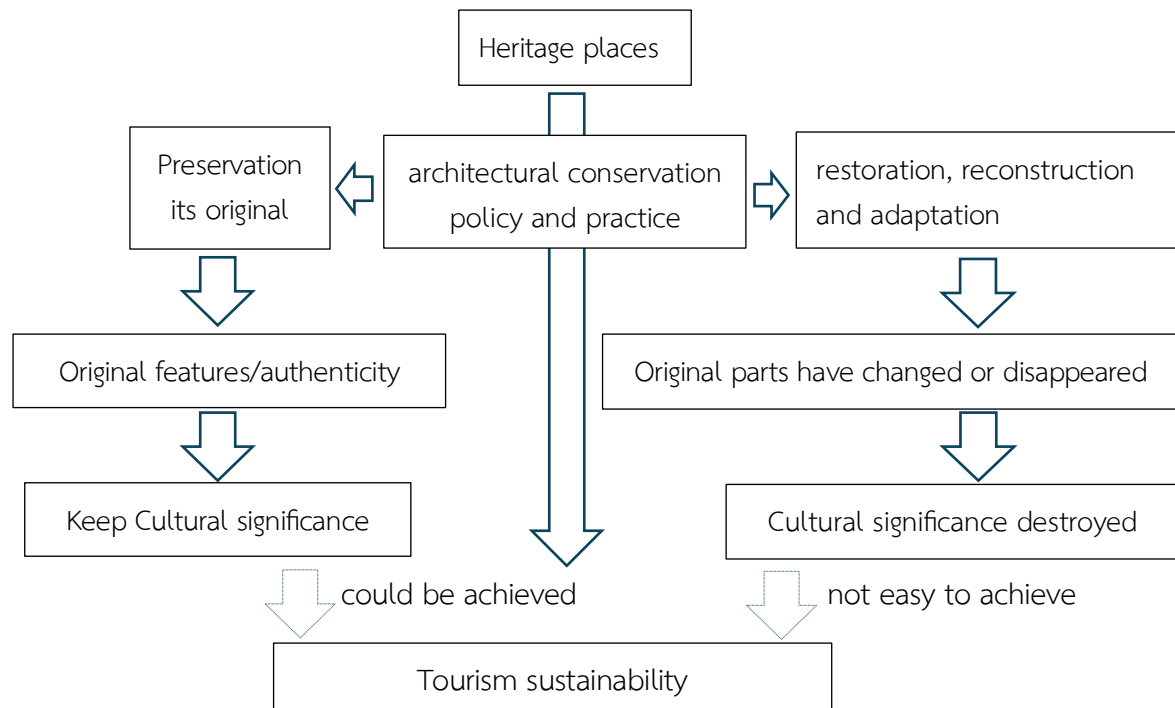

Figure 1 The conceptual framework of the paper

Source: Author

6. The comparable case of the Great Shangqinggong Temple ruins

Mountain Magu is located in the western part of Nancheng County, Jiangxi Province, with its main peak at an altitude of 1176 meters. It is named after the birthplace of Magu Fairy. According to the Taoist book of “Yun Ji Qi Jian”, Mountain Magu is the 28th of the 36 Cave Heavens and the 10th of the 72 Blessed Lands. For thousands of years, it has been famous for its beautiful natural landscapes and beautiful mythological legends. The scenic area has beautiful mountains, lush vegetation, and abundant resources. Mountain Magu has resources such as the ancient Xiandu Temple, the Longmen Bridge, the Shengong Spring, one of the six major springs in China, the Qing Dynasty ancient temple Bitao An, and the Shuanglong Lake. Since the Qin and Han dynasties, it has been a summer resort in south-eastern China.¹ (see Figure 2c).

¹ Information was extracted from the Mountain Magu introduction board.

Figure 2 Mountain Magu

Source: a). Google Maps, 2022; b). and c). Author

Magu Fairy is listed as a folk deity in Chinese Mythology, the purpose of worship is to bless and alleviate disasters and bring good luck.

Figure 3 Magu alter in Mountain Magu²

Source: Author

² The pictures were taken by the author on 17th December 2022.

According to the rebuilding information of the Xiandu Female Taoist Temple (see Figure. 4c), there is a Magu Altar in Nanchen County, and no one knows when it was founded. It is said that Magu passed away from here, so the people established a temple here. In AD 739 (Tang Dynasty), Taoist Deng Ziyang requested orders from the court, and Emperor Li Longji ordered the construction of the Magu Temple on this mountain.

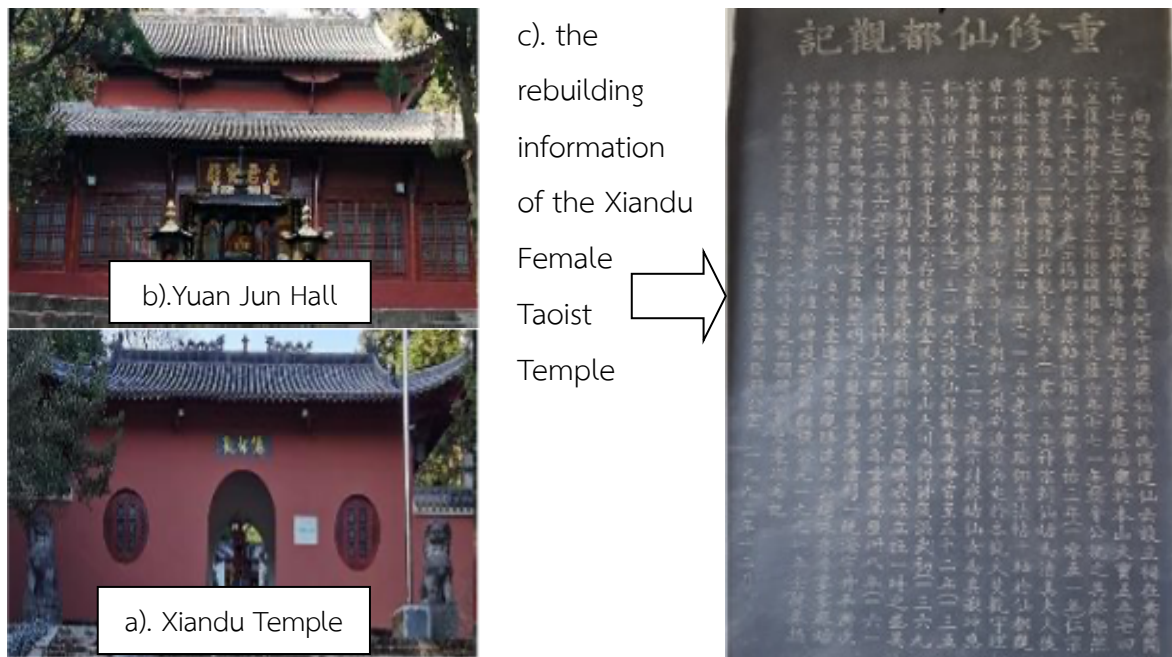

Figure 4 Xiandu Female Taoist Temple in Mountain Magu

Source: Author

In AD 646, the emperor Li Longji issued a decree to renovate the temple and erect various statues to showcase the temple. In AD 771, Duke Lanlu recorded that the temple was vivid. In AD 999 (Song Dynasty), Emperor Zhao Heng bestowed more than a hundred scrolls to the Magu temple and changed the name of it to Xiandu temple. In AD 1051 (Song Dynasty), Emperor Zhao Zhen bestowed calligraphy collections to the Xiandu Temple. In AD 1083, Emperor Zhao Xu conferred the Qing Zhen Fu Ren title to Magu.

In AD 1155 (Song Dynasty), Emperor Zhao Gou bestowed ten copybooks of calligraphy to Xiandu Temple. For over 400 years during the Tang and Song dynasties, the Xiandu Temple was a sacred site drawn to come to worship from the country. Emperor Zhao Gou crossed south, and the soldiers stationed in this temple. Fire Burns the Temple during the reign of Emperor Zhao Yun, the Taoist Chen Cigu of that dynasty organised fundraising to rebuild the temple. In AD 1237, Emperor Zhao Yun conferred the title of Magu as the Zhenji Chongying

Renyou Miaoji Yuanjun (Taoist title). In AD 1314, an edict was issued to change Xiandu Temple to Wanshougong. In AD 1352, the temple was destroyed by fire, and no tiles were left.

In AD 1369 (Ming Dynasty), Lei Zhenyuan was promoted as executive officer and supervisor Liu Biyuan by the emperor Zhu Yuanzhang and raised funds to build the Liaoyang Hall, while the main hall was added during the reign of Emperor Zhu Di. The buildings in the temple were extremely prosperous for a time. In AD 1569, the main hall was suddenly burned down and rebuilt the following year. In AD 1610, Governor Wu Minglei repaired the temple, and due to the chaos of the late Ming dynasty, the temple was reduced to ashes. In AD 1856 (Qing Dynasty), the temple was burned to ash again after being rebuilt in the Qing Dynasty. There are very few famous inscriptions on temple ruins that survived. The statue of the Magu deity enshrined in Bitao nunnery has been in use for over a hundred years. The broken stele of the Mugu Altar is abandoned. In AD 1991, the entire county raised over 500,000 Yuan to rebuild the Xiandu Temple here. (see Figure 4c) The present of the Xiandu Female Taoist Temple in Magu Mountain is the new construction.

In 2019, the county of Magu Mountain absorbed 5 billion Chinese Yuan to develop Mount Magu (Jiangxi Fuzhou City Tourism Development Commission, 2019). The present Mount Magu and Xiandu Temple are the new construction.

Based on the participant's observation of Xiandu Temple, it seems like a new tourist site; it is hard to see that the place in the past is a heritage place because almost everything is new without original features or authenticity. Mount Magu also focuses on ticket economy: 35 Chinese Yuan for the ticket and 22 Chinese Yuan for transportation to the mountain, but the transportation fee is exempted during my visit on December 21, 2022. The Great Shangqinggong Temple case is similar to the Xiandu Temple case; however, the Great Shangqinggong Temple reserved the ruins part, as the paper indicated in part 1: the east side of the archaeological ruins of the central part, which includes the ruins of Wenchang Hall, Tianhuang Hall, Wuyue Hall, and the Sanqing Hall in the central part. So, the visitors can see some parts of the original ruins from the past, contrasting with the Xindu temple, which hardly can find out the ruins on the temple site.

7. Discussion

A further significant source of information that provided an institutional context for the study was the local government's Master Plan for Cultural and Tourism Development; this was read against the data emerging from the conceptual framework (summarised above) to meet

three objectives: 1) to observe instances where the authenticity and integrity of archaeological sites are actually or potentially compromised; 2) to understand the tourism potential of the Shangqinggong complex; and 3) to assess the compatibility of goals of safeguarding authenticity with goals of sustainable tourism. For the present study, sustainable tourism is understood as having the potential to attract tourists in sufficient numbers to ensure a sustaining revenue stream but not in large numbers to threaten the integrity and authenticity of the complex's sites.

The 3.1 in the paper showed that the architectural conservation policy and practice of the Yingtan City Master Plan focus on rebuilding and restoring the Great Shangqinggong Temple Ruins in the Five-Years Plan (Yingtan Municipal Bureau of Culture, Radio, Television, Press, Publication and Tourism, Jiangxi Fuxin Ecological Engineering and Tourism Research Institute Co., Ltd., 2021, p. 54). The policy determined the practice of the protection project of the Great Shangqinggong Temple, as the conceptual framework showed in part 4 of the paper. The Great Shangqinggong Temple ruins case could represent a typical case in China, in which the government tried to revive the culture and tourism via the reconstruction of the heritage places but omitted the original features or authenticity of the site. The cultural significance might be destroyed easily after the reconstruction.

'Cultural significance means aesthetic, historical, scientific, social, or spiritual value for past, present, or future generations. Cultural significance is embodied in the place itself, its fabric, setting, use, associations, meanings, records, related places, and related objects. Places may have a range of values for different individuals or groups' (ICOMOS Australia, 2013A, p. 2). The protection project of the Great Shangqinggong Temple ruins destroyed the integrity and original features or authenticity, and the visitors could see only some parts of the ruins after the protection project because too much intervention on the site was the major interfering element to the visitors.

The assessments involved in this methodology are based on the conceptual plan for sustainable heritage management. Sustainable heritage management should consider the five avoidance rules in heritage analysis and make adjustments based on the analysis to apply in tourism and architectural heritage management. The five avoidance rules are *to avoid seeing heritage places as principally revenue generators, to avoid commercialisation compromising outstanding universal value (OUV), to avoid compromising authenticity, to avoid overbalancing where the two elements (authenticity, conservation) of sustainable tourism are easy to go to extremes and to avoid elitism* (Liu, 2024, pp. 19-25).

The Sanqing Hall and authenticity

The new protective project on the archaeological ruins is a case of *violation* of authenticity. In detail, the conservation of the Sanqing Hall, statues were added following conservation work; this will mislead the visitors that there are Sanqing Deities in this room, but the original hall has two floors, the Shengxiao Jiuchen (神霄九宸上帝) were venerated in the first floor, the 36 thunder gods were listed in the east and west. Sanqing Daozu the highest deities in Taoism (including the Yuqing Yuanshi Tianzun, the Shangqing Lingbao Tianzun, and the Taiqing Daode Tianzun) were venerated on the second floor. The question arises: why not respect the original ruins or leave only the original ruins with roofed covering?

It's unclear why this statue was added. The fact that the Lingbao, Daode, and Yuanshi deities are historically regarded as the trinity of Sanqing gods—the divine embodiment of ultimate truth—may not be just accidental. It would seem that statuary was absent from the ruins as excavated but was subsequently and inauthentically added, perhaps to claim a different but imaginary level of authenticity- or, perhaps, merely to impress the tourists.

Figure 5 After the statues were added to the archaeological ruins of the Great Shangqinggong Temple

Source: Author

The Dragon and Tiger Gate, the Yuhuang Hall, and authenticity

The Dragon and Tiger Gate, Yuhuang Hall, and Houtu Hall represent a more problematic example of inauthenticity. In these cases, the approach has not even satisfied the criteria of reconstruction (the Article 1, 1.8 definition in the Burra Charter, which is to *return a place to*

a known earlier state and is distinguished from restoration by the introduction of new material. (ICOMOS Australia. 2013A, p. 2.). The Dragon and Tiger Gate is a novel design that combines a roof covering in the manner of traditional Chinese architecture with a recently rebuilt ground plan.

Protecting the remains doesn't only mean putting roof coverings over them; in fact, the current project reuses the original ruins—which were not protected at all—into a new building.

The placement of god statues into the Sanqing Hall may have been motivated by a desire to educate the public about Taoist culture; similarly, the arrangement of the three halls may have been motivated by the same goal, as illustrated in the above figure. Of course, the goal is probably simpler: restored “historical” structures are probably more successful in drawing tourists, as shown by the fact that many Chinese towns and villages have made it a point to rebuild or restore a historic “old street” for visitors.

Figure 6 The new-build of Longhu Gate (Dragon-Tiger Gate)

Source: Author

8. Conclusion

The complex of the Great Shangqinggong Temple is the case mixed with the original relics and new buildings part. The objective facts show that no buildings or architecture could stand for such a long time without physical damage. However, what should be kept and what should be changed is a question, especially in the architectural conservation behaviour. Just like in 3.3 mentioned at the beginning stage of the work, the concept of choosing is a fundamental direction which decides the fate of the architectural building places and further influences tourism of the places in a sustainable way. The historical places or cultural places might bring spiritual values via their architectural buildings or relics to people including tourists.

The key problem is that the new buildings were everywhere and a little original relics or ruins could be found in the case of the Xiandu Female Taoist Temple, Magu Mountain. The only thing that remains might be the stories of the Magu in Magu Mountain. Thus, what people or tourists might get from the Xiandu Female Taoist Temple apart from spiritual values? What is the value of the Xiandu Female Taoist Temple?

For the cases in the paper, The complex of the Great Shangqinggong Temple and the Xiandu Female Taoist Temple both are related to Chinese Taoism culture, it is necessary to discuss the Taoism culture of Yingtan City to social, economic and environmental benefits.

Economic part: The GDP categories of Yingtan City from 2015 to 2019. The data indicates an apparent yearly trend for GDP growth; in terms of total tourism GDP, 2019 has the highest tourism figure on the chart, accounting for 61.5% of the city's GDP. All things considered, the tourism industry contributes significantly to Yingtan City's GDP. In comparison, 38.5% of the total in 2019 came from non-tourism. In Yingtan City, tourism has grown to become a vital sector. (the People's Government of Yingtan City, n.d.) Longhu Mountain is a famous Taoism place in China, Yingtan is also a brand name Chinese Taoism City. Taoism as a kind of cultural resource contributes a lot to Yingtan's economy.

Social part: Taoism teaches people a way of thinking. In Taoism, Taoists believe that each Gods respectively live in human entrails, and the heart is the leader of them. People can see their hearts by only doing good deeds, and the heart has a function that objects to people doing evil things. Once people can see their heart, they will master the secret of a long life, and achieve their goals easily. In contrast, if people cannot see their heart or do evil things, they will hard to reach achievements and not have a long life. (Yang, 2013, pp. 2256-2257). Positive thinking can bring about many advantages, yet negative thinking has the power to trick the soul.

Environmental part: Taoists stress on environment a lot, because they need to cultivate themselves, in other words, they need to care about the environment of their living place.

In the book *Tian Di Gong Fu Tu*, written by Si-ma Cheng-zhen during the Tang Dynasty, the Dongtian-Fudi system is described in terms of Taoism. The system of Dongtian and Fudi was illustrated in this book. A system of stone caves known as Dongtian consists of 10 caves and 36 smaller caves. The term "Fudi" refers to the 72 places where individuals can acquire benefits from the environment, not only for meditation but for cultivating both mental and physical (Si-ma, 1988).

In contrast, Dongtian and Fudi are accessible safe havens that people can inhabit because they are remote from natural disasters and have rich soil and enough natural water, the places satisfy the physical needs of human life. (Tao, 1988). This is explained in the book of Zhen Gao, what the livable places for humans are.

Taoism culture is one part of heritage value to people, and how to bring this value to the public? In the text above, how do we manage the conflict between architectural conservation policy and practice versus sustainable tourism? For the heritage places, there is no room for negotiation on matters that damage the value of the site itself. Conservation should minimize damage to the original object as much as possible. In the case of the Shangqinggong complex showing, the physical evidence presents the chronological sequence from the past until now. The overall sense of history could be reflected in the visitors' minds. Protecting the heritage places well is also to protect Taoism culture.

By contrast the case of the Xiandu Female Taoist Temple, Magu Mountain, little physical shreds of evidence left from the past or without highlight for the visitors, all the things are new. Tourists must spend an entrance ticket and scenic spot transportation ticket in Magu Mountain before touring, What can the tourists get from the places? Or what values can bring us? The scenic spots should not merely focus on revenue economics, the tourist experience should focus as well, whether they are educated, entertained, etc. The most important for the site manager is to try and keep the original features or authenticity of the site as the rule because the past heritages might be lost forever; the original features or authenticity of other cases should not be destroyed in the future as development policy and practice for the architectural heritage management, and further original features or authenticity will help tourism in the way of sustainable.

References

- Cambridge Online Dictionary. (n.d.). *Sustainable*. Retrieved May 24, 2024 from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/sustainable>
- Chinanews. (2023, November 19). 江西龙虎山大上清宫遗址正式开园集保护与陈列展览于一体 [*Jiangxi Longhushan Dashangqinggong Temple Complex ruins officially opened to integrate protection, display, and exhibition*]. Baidu. <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1782973892852914601&wfr=spider&for=pc>
- Collins Online Dictionary. (n.d.). *Sustainable*. Collins Dictionary.com. <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/sustainable>
- Google Maps. (2022, December 21). *Magu Mountain Location*. <https://www.google.com/maps/place/Magu+Mountain,+Nancheng+County,+Fuzhou,+Jiangxi,+China,+344799/@27.5344596,116.571181,13z/data=!4m6!3m5!1s0x343b8665130ffc29:0xe99bb626b634e79c!8m2!3d27.53446!4d116.571181!16s%2Fg%2F1tjv15q1>
- Hunter, F. R. (2004). Tourism and Empire: The Thomas Cook & Son Enterprise on the Nile, 1868–1914. *Middle Eastern Studies*, 40(5), 28–54. <https://doi.org/10.1080/0026320042000265666>
- ICOMOS Australia. (2013A). *The Burra Charter*. The Australia ICOMOS Charter for Places of Cultural Significance. ICOMOS Australia. <https://australia.icomos.org/wp-content/uploads/The-Burra-Charter-2013-Adopted-31.10.2013.pdf>
- Jiangxi Fuzhou City Tourism Development Commission. (2019). 南城麻姑山景区. https://www.jxfz.gov.cn/art/2019/2/1/art_7_1016427.html
- Liu, X. (2024). *Architectural heritage management and sustainable tourism - the case of the archaeological ruins of the Great Shangqinggong Temple Mount Longhu, China: Analysis, Interpretation, and sustainable development* [Unpublished doctoral Dissertation]. Silpakorn University.
- Merriam-Webster Online Dictionary. (n.d.). *sustainable*. Retrieved May 24, 2024 from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/sustainable>
- Pearce, P. L., & Lee, U. (2005). Developing the travel career approach to tourist motivation. *Journal of Travel Research*, 43(3), 226–237. <https://doi.org/10.1177/0047287504272020>

- Si-ma, C. Z. (1988). Tian Di Gong Fu Tu. In (Ming Dynasty) Yuchu, Zhang. (Ed.). *Daozang (photocopy version)*, volume 22. Wenwu Chubanshe, Shanghai Guji Chubanshe, Tianjin Guji Chubanshe.
- Tao, H. J. (1988). Zhen Gao. In (Ming Dynasty) Yuchu, Zhang. (Ed.). *Daozang (photocopy version)*, volume 20. Wenwu Chubanshe, Shanghai Guji Chubanshe, Tianjin Guji Chubanshe.
- The People's Government of Yingtan City. (n.d.). 鹰潭市数据介绍[*The introduction of the Yingtan City's Data(online)*]. Retrieved May 24, 2024 from <http://www.yingtan.gov.cn/col/col26/index.html>
- Yang, J. L. (2013). 太平经 (全本全注全译)[*Taiping Jing (annotated and translated version)*]. Zhonghua Shuju.
- Yingtan Municipal Bureau of Culture, Radio, Television, Press, Publication and Tourism, Jiangxi Fuxin Ecological Engineering and Tourism Research Institute Co., Ltd. (2021). 鹰潭市“十四五”文化和旅游发展规划2021-2025[*Yingtan City's 14th Five-Year Plan for Cultural and Tourism Development 2021-2025*]. Yingtan Cultural, Radio, Television, Press, Publication, Tourism Bureau. http://wgxlj.yingtan.gov.cn/art/2021/9/2/art_2527_1135887.html

การศึกษา ‘วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ’ ซอฟต์พาวเวอร์
ทางวัฒนธรรมของจีนกับบทบาทชาวจีนโพ้นทะเล

A Study of the Culture of Five Relationships: The Cultural
Soft Power of China and the Overseas Chinese

อณัฏฐา ช้างเจริญ

Anatchaya Changjaroen

คณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและกิจการสาธารณะ (สาขาวิชาจีนศึกษา)
มหาวิทยาลัยเซี่ยงไฮ้

School of International Relations and Public Affairs (Institute of China Studies),
Shanghai International Studies University

Corresponding Author:

Anatchaya Changjaroen

School of International Relations and Public Affairs (Institute of China Studies),
Shanghai International Studies University

1550 Wenxiang Road, Shanghai 201620, China

E-mail: lanmei1@hotmail.com

Received: February 19, 2024

Revised: July 31, 2024

Accepted: August 19, 2024

การศึกษา ‘วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ’ ซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรม ของจีนกับบทบาทชาวจีนโพ้นทะเล

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับ “ซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรม” ทางวัฒนธรรมของจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้าน ‘วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ’ หรือในภาษาจีนว่าด้วย “วัฒนธรรมอยู่ยวน (五缘文化)” ซึ่งอธิบายถึงลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ถือเป็นเครือข่ายทางสังคมในวัฒนธรรมจีน ประกอบด้วยวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางสายเลือด (亲缘文化), วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางพื้นที่ (地缘文化), วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางศาสนา (神缘文化), วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางอาชีพ (业缘文化) และวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางวัตถุ (物缘文化) รูปแบบวัฒนธรรมเหล่านี้เป็นหัวใจของเครือข่ายทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวจีนที่จะช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างชาวจีนโพ้นทะเลกับวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ทั้งห้าประการได้อย่างลึกซึ้ง การศึกษานี้ทำให้เราเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชาวจีนโพ้นทะเลกับวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการที่ถือเป็นซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมของจีนอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นการปฏิบัติและการสะท้อนถึงวัฒนธรรมจีนที่โดดเด่นผ่านการดำเนินชีวิตของชาวจีนโพ้นทะเลในต่างแดน

คำสำคัญ : ซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรม, ซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรม, วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ, ชาวจีนโพ้นทะเล

A Study of the Culture of Five Relationships: The Cultural Soft Power of China and the Overseas Chinese

Abstract

This article focuses on the study of China's cultural "soft power," particularly in terms of the "Five Aspects of Relationship-Based Culture," or in Chinese, "Wu Yuan Culture (五缘文化)." It describes the nature of interpersonal relationships that constitute social networks within Chinese culture, comprising: kinship culture (亲缘文化), geographical culture (地缘文化), religious culture (神缘文化), professional culture (业缘文化), and object-related culture (物缘文化). These cultural forms are central to the social and cultural networks of the Chinese people, helping to deeply understand the relationship between the overseas Chinese and the Five Relationships Culture. This study provides a clearer picture of the relationship between the overseas Chinese and the Five Relationships Culture, which is considered a form of China's cultural soft power. It demonstrates and reflects the distinctive Chinese culture through the lives of overseas Chinese in foreign lands.

Keywords: soft power, cultural soft power, the culture of five relationships, overseas Chinese

1. บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่เราอาศัยอยู่ในปัจจุบัน การสร้างความเข้าใจและการยอมรับในระดับนานาชาติเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) หรืออำนาจอ่อน ได้กลายเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างประเทศผ่านวัฒนธรรม ค่านิยม และนโยบายต่างประเทศ ซอฟต์พาวเวอร์ถือเป็นวิธีการที่สำคัญในการสนับสนุนอำนาจที่แท้จริง การที่ประเทศหนึ่งสามารถใช้ความน่าดึงดูดทางวัฒนธรรมและค่านิยมเพื่อสร้างอิทธิพลโดยไม่ใช้กำลังหรือการบังคับ ไม่เพียงแต่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ราบรื่น แต่ยังช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว การค้า และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวัฒนธรรม เมื่อวัฒนธรรมของประเทศหนึ่งตรงกับผลประโยชน์และค่านิยมของประเทศอื่น วัฒนธรรมนั้นก็มีโอกาสที่จะกลายเป็นซอฟต์พาวเวอร์ที่มีประสิทธิภาพในประเทศหลังมากขึ้น

ประเทศไทยเองก็มีการใช้ซอฟต์พาวเวอร์ในด้านต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เช่น การส่งออกวัฒนธรรมไทยผ่านการท่องเที่ยว การแพร่ภาพยนตร์และละครไทยในต่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยในต่างประเทศ สิ่งเหล่านี้ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศอื่น ๆ การใช้ซอฟต์พาวเวอร์ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติและนักลงทุน ยังมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจของไทย ทำให้การท่องเที่ยวและการค้าระหว่างประเทศเป็นไปอย่างราบรื่นและเติบโตได้ดี

นอกจากนี้ ประเทศจีนเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอิทธิพลอย่างมากในเรื่องนี้ ตามรายงาน Global Soft Power Index ประจำปี 2024 จีนอยู่ในอันดับที่ 3 ของการจัดอันดับซอฟต์พาวเวอร์ทั่วโลก (Brand Finance, 2024) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าซอฟต์พาวเวอร์ของจีนยังคงมีตำแหน่งที่ดีในระดับสากล และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาของจีนในอนาคต จากบทสนทนาอย่างเป็นทางการของรัฐบาลจีน ยังเห็นได้ชัดว่า ‘ซอฟต์พาวเวอร์ทางวัฒนธรรม’ ถูกกล่าวถึงอย่างบ่อยครั้ง ตัวอย่างเช่น ในรายงานของการประชุมใหญ่ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนครั้งที่สิบเจ็ดที่จัดขึ้นในปี 2007 ได้มีการเน้นย้ำถึงการยึดมั่นในทิศทางการพัฒนาวัฒนธรรมสังคมนิยมที่ก้าวหน้า รายงานยังเสนอการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมสังคมนิยมเพื่อให้บรรลุถึงจุดสูงสุดใหม่ของการพัฒนา และการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมของชาติทั้งชาติ เพื่อเป้าหมายในการเสริมสร้างซอฟต์พาวเวอร์ทางวัฒนธรรมของชาติ (The 17th National Congress of the CPC, 2007)

ในส่วนของการวัฒนธรรมจีน บทบาทของชาวจีนโพ้นทะเลในการถ่ายทอดค่านิยมและวิถีชีวิตของชาวจีนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างซอฟต์พาวเวอร์ทางวัฒนธรรมของจีน เนื่องจากสามารถส่งเสริมการเข้าใจและการยอมรับจากชุมชนระหว่างประเทศ การมีชาวจีนโพ้นทะเลอยู่ทั่วโลกจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อจีน ในการเข้าใจบทบาทของชาวจีนโพ้นทะเลกับซอฟต์พาวเวอร์ทางวัฒนธรรมจีน จำเป็นต้องศึกษาวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของซอฟต์พาวเวอร์ทางวัฒนธรรมจีน

ดังนั้น การศึกษานี้จะทำให้เข้าใจเกี่ยวกับซอฟต์พาวเวอร์ทางวัฒนธรรมอย่างวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการของประเทศจีนมากยิ่งขึ้น และวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการนี้ มีความเกี่ยวข้องและ

มีความสัมพันธ์กับชาวจีนโพ้นทะเลอย่างไร บทบาทของชาวจีนโพ้นทะเลสามารถเป็นซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมของประเทศจีนได้อย่างไร

2. ที่มาของซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมของจีน (文化软实力)

การทำความเข้าใจเรื่อง ‘ซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรม’ (Cultural Soft Power) นั้น มีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องพิจารณาคำจำกัดความของ ‘ซอฟต์แวร์’ (Soft Power) เป็นหลัก ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา หัวข้อนี้ได้รับการอธิบายอย่างกว้างขวางในหมู่นักวิชาการด้านการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอำนาจที่เราได้สังเกตเห็นในโลกปัจจุบัน ในอดีต ความเข้มแข็งของอำนาจมักถูกมองผ่านแว่นตาของกำลังทหารและอาวุธ แต่ในปัจจุบันอำนาจประเภทนี้ดูเหมือนจะลดความสำคัญลง

‘ซอฟต์แวร์’ (Soft Power) ไม่เหมือนกับ ‘ฮาร์ดพาวเวอร์’ (Hard Power) ที่มุ่งเน้นไปที่การใช้กำลังทหารหรือทรัพยากรที่เป็นรูปธรรมเพื่อสร้างอิทธิพล แต่อำนาจอ่อนนุ่มเน้นไปที่การมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ความชอบ มุมมองและความคิดของผู้คน ซึ่งสามารถนำไปสู่การผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมของประเทศอื่น สรุปได้ว่า ฮาร์ดพาวเวอร์ เกี่ยวข้องกับทรัพยากรและความสามารถที่เป็นรูปธรรม เช่น อุตสาหกรรม ทหาร และเกษตรกรรม ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง ในขณะที่ซอฟต์แวร์เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่เป็นนามธรรม เช่น อุดมการณ์ ความคิดเห็นทางจริยธรรม แนวคิด และความเชื่อ องค์ประกอบเหล่านี้อาจไม่มีรูปธรรม แต่ก็มียุทธวิธีอย่างลึกซึ้งต่อผลงานและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม ดังนั้น อิทธิพลของซอฟต์แวร์ไม่ได้ปรากฏในรูปแบบวัสดุโดยตรง แต่ทำงานผ่านการมีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของผู้คน

แนวคิดเกี่ยวกับ ‘ซอฟต์แวร์’ มีรากฐานมานานแล้ว แต่ถูกนิยามอย่างเป็นทางการครั้งแรกในปี 1990 โดยนักการเมืองชาวอเมริกัน โจเซฟ เอส ไนย์ (Joseph S. Nye) ในบทความของเขาที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร ‘Foreign Policy’ ไนย์ได้นำเสนอแนวคิด ‘ซอฟต์แวร์’ โดยอธิบายว่ามันคือความสามารถของประเทศหนึ่งในการสร้างการรวมกลุ่ม การเชื่อมโยง การดึงดูดและความน่าสนใจ ซอฟต์แวร์ถูกแบ่งออกเป็นสามส่วนหลัก ได้แก่ วัฒนธรรม ค่านิยมทางการเมือง และนโยบายต่างประเทศ (Nye, 1990) ยกตัวอย่างเช่น สหรัฐอเมริกาที่มีทรัพยากรซอฟต์แวร์ที่แข็งแกร่ง เช่น วัฒนธรรมที่แสดงออกผ่านภาพยนตร์ฮอลลีวูด ค่านิยมประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และการค้าเสรี ในผลงานปี 2004 ของเขา ‘Soft Power: The Means to Success in World Politics’ ไนย์ได้ศึกษาแนวคิดของซอฟต์แวร์อย่างละเอียด โดยนิยามซอฟต์แวร์ว่าเป็นสิ่งที่ประเทศหนึ่งใช้แรงดึงดูดและการชักชวนเพื่อมีอิทธิพลต่อการกระทำและทัศนคติของประเทศอื่นหรือสังคมระหว่างประเทศ โดยไม่พึ่งพาการบังคับหรือการข่มขู่ (Nye, 2004)

ตามที่โจเซฟ ไนย์ได้กล่าวไว้ว่า ‘ทรัพยากรซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมมักไม่ถูกขับเคลื่อนโดยรัฐบาล แต่มาจากสังคมพลเมือง’ นั้นหมายความว่า การที่รัฐบาลและสังคมพลเมืองสนับสนุนกันและกันจะช่วยเสริมสร้างซอฟต์แวร์ของประเทศ (Nye, 2004) ตัวอย่างที่สามารถอธิบายถึงซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมที่มาจากสังคมพลเมืองได้เป็นอย่างดีคือ ในสังคมจีน ครอบครัวถือเป็นส่วนสำคัญของสังคมพลเมืองและเป็นหน่วยพื้นฐานที่สำคัญต่อรัฐ ในสังคมจีนมีความเชื่อว่าความเคารพต่อครอบครัวเทียบเท่ากับความเคารพต่อรัฐ

ครอบครัวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันของคนจีน ในวัฒนธรรมจีน ครอบครัวถูกมองว่าเป็นหน่วยพื้นฐานของสังคมและรัฐ ซึ่งสะท้อนในภาษาและวัฒนธรรมจีน ด้วยการใช้คำว่า “家” jia ในทั้งสองความหมายนี้ ครอบครัวในวัฒนธรรมจีนมีบทบาทสำคัญไม่เพียงแต่ในการใช้ชีวิตประจำวัน แต่ยังเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการสืบทอดวัฒนธรรม ความรับผิดชอบทางสังคม และมาตรฐานทางศีลธรรม แนวคิดนี้ยังสะท้อนว่าความภักดีและความรับผิดชอบต่อครอบครัวถือเป็นพื้นฐานของความภักดีและความรับผิดชอบต่อรัฐ ท้ายที่สุดแล้ว ความมั่นคงและความสามัคคีในครอบครัวจะช่วยเสริมความมั่นคงและความสามัคคีของสังคมและรัฐ ในบริบทวัฒนธรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับครอบครัวถือเป็นกุญแจสำคัญในการรักษาความเรียบร้อยของสังคมและความมั่นคงของรัฐ การให้เกียรติผู้สูงอายุ ความสามัคคีในครอบครัว และการสืบทอดวัฒนธรรมถือเป็นคุณค่าที่มีความสำคัญสูงสุด เนื่องจากเป็นฐานที่สำคัญในการรักษาความสามัคคีและความมั่นคงของรัฐ ความคิดเกี่ยวกับ ‘ครอบครัว 家庭’ และ ‘รัฐ 国家’ ในวัฒนธรรมจีนเชื่อมโยงกันอย่างลึกซึ้ง โดยสะท้อนถึงแนวคิดที่มองว่าบุคคล ครอบครัว และรัฐเป็นหนึ่งเดียวกัน แนวคิดนี้ไม่เพียงปรากฏในภาษาเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบอย่างลึกซึ้งต่อโครงสร้างสังคมและพฤติกรรมของบุคคล

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา จีนได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมอย่างมาก ซึ่งสะท้อนผ่านการอภิปรายเกี่ยวกับ ‘ซอฟต์แวร์’ ในผลงานวิชาการ หนังสือราชการ และสื่อประชาสัมพันธ์ ในปี 2007 บทบาทของวัฒนธรรมในการสร้างซอฟต์แวร์ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการในการประชุมใหญ่ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนครั้งที่ 17 หรือ “十七大” ในการประชุมครั้งนี้แนวคิด ‘ซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรม’ ถูกนำเสนอเป็นครั้งแรกและกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของชาติ ในรายงานของการประชุมครั้งนี้ระบุถึงความจำเป็นในการ ‘เสริมสร้างซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมของชาติ’ เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ระดับชาติ (The 17th National Congress of the CPC, 2007) หูจิ่นเทา เลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้เน้นย้ำถึงการยึดมั่นในทิศทางการพัฒนาวัฒนธรรมสังคมนิยมและการเพิ่มความสามารถในการสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมของประชาชาติ ต่อมาในการประชุมใหญ่ของพรรคครั้งที่ 19 หรือ “十九大” ได้เสนอ ‘การเพิ่มความโดดเด่นของซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมของชาติ’ เป็นกลยุทธ์สำคัญ และในปี 2013 ที่การประชุมกลางครั้งที่ 3 ของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนครั้งที่ 18 สี จิ้นผิง ยังได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการสร้างชาติที่มีวัฒนธรรมสังคมนิยมที่แข็งแกร่ง และการเพิ่มความโดดเด่นของซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมของชาติ แนวคิดซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมได้ถูกรวมเข้ากับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ‘แผน 5 ปี’ ของจีน และกลายเป็นส่วนสำคัญของกลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ (Decision of the CCCPC on Some Major Issues Concerning Comprehensively Deepening the Reform, 2014)

หลังจากที่ซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมปรากฏเป็นครั้งแรกในการประชุมใหญ่ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนครั้งที่ 17 นักวิชาการหลายท่านได้พูดถึงและวิเคราะห์คำจำกัดความนี้ ตัวอย่างเช่น วังจินกั๋วและวังกี้กั๋ว ในผลงาน “การวิเคราะห์องค์ประกอบของระบบซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมของจีนในศตวรรษใหม่” ได้ชี้ว่าซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมของจีนประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) วัฒนธรรมจีนแบบดั้งเดิม 2) แบบแผนจีน 3) ระบบคุณค่าหลักของสังคมนิยม และ 4) ภาพลักษณ์ของมหาอำนาจ ทั้ง 4 ด้านนี้มีความเชื่อมโยง

และเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ประกอบขึ้นเป็นระบบซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมของจีนซึ่งมีพื้นฐานมาจากฮาร์ดแวร์ของจีน (汪金国, 汪毅刚, 2009) ในขณะที่เป่ากั๋วหรงเชื่อว่าซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมของชาติส่วนใหญ่หมายถึงวัฒนธรรมที่มีเส้นทางการจิตวิญญาณ การทำงานร่วมกันทางสังคม การดึงดูดตลาด อิทธิพลทางอุดมการณ์ และแรงผลักดันทางจิตวิทยาในด้านสังคมและวัฒนธรรม ทรัพยากร (朴桂荣, 2008) ซึ่งสอดคล้องกับโจเซฟ ไนย์ที่กล่าวว่า The best propaganda is not propaganda (การโฆษณาชวนเชื่อที่ดีที่สุดไม่ใช่การโฆษณาชวนเชื่อ) ดังนั้น สิ่งที่มาจากบุคคล ธุรกิจส่วนตัว และภาคประชาสังคมคือซอฟต์แวร์ที่แท้จริงที่สามารถดึงดูดและมีอิทธิพลได้

จากการพิจารณาข้างต้น จะเห็นว่าผู้นำจีนให้ความสำคัญกับแนวคิดซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมในระดับชาติ แม้ว่าอาจจะไม่ได้ระบุว่าซอฟต์แวร์มีความสำคัญเทียบเท่าหรือมากกว่าอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมือง แต่ความเน้นย้ำในเอกสารสำคัญและการประชุมระดับสูงของพรรคคอมมิวนิสต์จีนชี้ให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมในการเสริมสร้างศักยภาพและความมั่นคงของชาติ วัตถุประสงค์ของพลังนี้คือการส่งเสริมการพัฒนาและความเจริญรุ่งเรืองของวัฒนธรรมจีน ยกกระดับสถานะและอิทธิพลทางการทูตของชาติ และสนับสนุนให้ประเทศจีนบรรลุการพัฒนาความเข้มแข็งของชาติอย่างรวดเร็วและครอบคลุม ซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมจึงกลายเป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาประเทศจีน ช่วยผลักดันประเทศให้ก้าวไปสู่การเป็นชาติที่แข็งแกร่งทางวัฒนธรรมในอนาคต

3. ความหมายทฤษฎีของวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ (五缘文化)

วัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตกมีความแตกต่างที่ชัดเจน ซึ่งสะท้อนจากพื้นฐานและวิธีการรับรู้ที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละวัฒนธรรม วัฒนธรรมตะวันตกมีลักษณะเฉพาะเช่นความเป็นอิสระของบุคคล ความรักในอิสระ และการให้ความสำคัญกับเป้าหมายส่วนบุคคลเป็นอันดับแรก ในสังคมตะวันตก ความเชื่อในการมีสิทธิและเสรีภาพที่เท่าเทียมกันเป็นแนวคิดที่สำคัญ ถึงแม้ว่าตะวันตกจะยึดถือความคิดที่อิสระ แต่ก็ต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของกฎหมายหรือกฎระเบียบทางสังคม อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติตามแนวคิดนี้ยังอาจมีความแตกต่างในทางปฏิบัติ เช่น พวกเขายังคงมีพฤติกรรมเหยียดชาติพันธุ์อยู่อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข ในทางตรงกันข้าม วัฒนธรรมตะวันออกก็มีลักษณะที่เฉพาะเช่นกัน อาทิ การเน้นความเป็นกลุ่ม การมุ่งเน้นไปที่ครอบครัว และความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในเชิงจริยธรรม วัฒนธรรมตะวันออกยึดถือความคิดที่เป็นแบบดั้งเดิมและอนุรักษนิยม โดยยึดมั่นในประเพณีที่ส่งทอดกันมาหลายชั่วอายุคน (武心波, 2013) ดังนั้น กลุ่มชาวจีนในต่างประเทศจึงเป็นตัวอย่างที่ดีในการอธิบายวัฒนธรรมตะวันออก ไม่ว่าจะเป็นชาวจีนในแผ่นดินใหญ่หรือชาวจีนในต่างประเทศ พวกเขามีรากวัฒนธรรมของตนเอง และมีความชอบในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความสามารถเหล่านี้ถูกมองว่าเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ช่วยให้พวกเขาอยู่ร่วมกันในสังคมอื่นได้ดี ดังนั้น สำหรับจีนแล้วชาวจีนในต่างประเทศเหล่านี้จึงถูกมองว่าเป็นหนึ่งในซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญที่สุดของประเทศจีน

อย่างที่รู้กันดีว่า จีนเป็นหนึ่งในประเทศที่มีทั้งพื้นที่และประชากรมากที่สุดในโลก มีวัฒนธรรมที่สมบูรณ์และหลากหลาย วิธีที่มีประสิทธิภาพในการเข้าใจซอฟต์พาวเวอร์ทางวัฒนธรรมของจีนคือการวิเคราะห์ผ่านทฤษฎี วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ (五缘文化) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของซอฟต์พาวเวอร์ทางวัฒนธรรมของประเทศจีน แก่นของทฤษฎีนี้คือความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและเครือข่ายทางสังคม คำว่า ‘ห้าประการ’ ในที่นี้ ประกอบไปด้วย 1) วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางสายเลือด 2) วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางพื้นที่ 3) วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางศาสนา 4) วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางอาชีพ และ 5) วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางวัตถุ (林其铨, 1989) วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการนี้ถือเป็นลักษณะเด่นในสังคมชาวจีน รวมถึงชาวจีนโพ้นทะเลด้วย

ทฤษฎีนี้ถูกเสนอครั้งแรกโดยหลินฉินฉานในปี 1989 ในการประชุมวิชาการ ‘การระลึกถึงวันเกิด 1010 ปี อู่ ต่าว’ ที่ซานโจว ในมณฑลฝูเจี้ยน ในรายงาน ‘วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการและการระลึกถึงอู่ ต่าว’ ทฤษฎีของหลินฉินฉานได้รับความสนใจจากนักวิชาการและสังคมทั้งในและนอกประเทศจีน ความสนใจนี้ได้เกิดขึ้นจากสองประการหลัก ประการแรกคือการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ชายฝั่งของจีนหลังการปฏิรูปและเปิดประเทศ และประการที่สองคือการศึกษาความคิดและโครงสร้างสังคมของคนจีนและเครือข่ายระหว่างบุคคล ชื่อจริงเหลียนกล่าวไว้ใน “Five Yuan Culture: The Soft Power of the Chinese Nation” ว่า วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ทั้งห้าประการเป็นเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลชาวจีนที่ใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่กว้างขวางและแน่นแฟ้นทั่วโลก วัฒนธรรมนี้เป็นแหล่งที่มาของซอฟต์พาวเวอร์ของจีนที่มีความสำคัญยิ่งในการส่งเสริมการเข้าใจและมิตรภาพระหว่างชาติ นอกจากนี้ ยังช่วยเสริมสร้างอิทธิพลของจีนในเวทีโลก โดยไม่เพียงแต่เป็นประเพณีทางวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นการแสดงออกถึงซอฟต์พาวเวอร์ของจีนผ่านพลังแห่งวัฒนธรรมที่มีผลต่อการฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศด้วย

ดังนั้น ในการศึกษาจึงมุ่งเน้นไปที่ชาวจีนในต่างประเทศ โดยเน้นการศึกษาที่โครงสร้างสังคมและเครือข่ายระหว่างบุคคลในชุมชนชาวจีน ทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ เป็นกรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์และศึกษาความสัมพันธ์ของชาวจีนจากมุมมองทางวัฒนธรรม และทฤษฎีนี้ไม่เพียงแต่ให้กรอบในการเข้าใจโครงสร้างสังคมของจีนเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันและพฤติกรรมของสังคมชาวจีนอีกด้วย ในแง่ของวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางสายเลือด ความสัมพันธ์เหล่านี้มีบทบาทสำคัญในความร่วมมือทางธุรกิจ การติดต่อสังคม และการให้ความช่วยเหลือภายในเครือญาติ สำหรับวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางพื้นที่ ผู้คนจากท้องถิ่นเดียวกันมักจะมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกว่า เนื่องจากความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมที่เหมือนกัน ทำให้เกิดความเข้าใจกันมากขึ้น วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางศาสนาที่เน้นย้ำบทบาทของความเชื่อและพิธีกรรมทางศาสนาในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ความไว้วางใจและความสามัคคีที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมทางศาสนาร่วมกัน ส่วนวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางอาชีพปรากฏในการติดต่อสื่อสารในแวดวงอาชีพหรืออุตสาหกรรม ผู้คนในอุตสาหกรรมเดียวกันสร้างความสัมพันธ์ผ่านประสบการณ์ทางอาชีพร่วมกันและแบ่งปันทรัพยากรและข้อมูล ในท้ายที่สุด วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางวัตถุคือวัฒนธรรมทางสังคม

ที่เกิดขึ้นจากความต้องการทางวัฒนธรรมร่วมกันของผู้คน มักถูกมองว่าเป็นการใช้วัตถุทางกายภาพเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและสร้างชุมชนหรือกลุ่มวัฒนธรรมเฉพาะ

การศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเข้าใจความซับซ้อนของสังคมชาวจีน นอกจากนี้ การเรียนรู้ทฤษฎีนี้ยังมีความสำคัญในการมองเห็นมุมมองที่สำคัญในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม การค้าระหว่างประเทศ ยกตัวอย่างเช่น ในบริบทของการติดต่อทางธุรกิจระหว่างประเทศ ความเข้าใจในวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ สามารถช่วยให้บุคคลจากประเทศต่าง ๆ สามารถสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือกับชาวจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เราอาจกล่าวได้ว่า ทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการศึกษาประเทศจีนและสังคมชาวจีน แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและความเข้าใจทางวัฒนธรรมในระดับโลกอีกด้วย ด้วยกรอบทฤษฎีนี้ เราสามารถสำรวจและเข้าใจกลไกในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายใต้ภูมิหลังวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้ดียิ่งขึ้น

4. ความสัมพันธ์ของชาวจีนโพ้นทะเลกับวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ (五缘文化)

ในห้วงแห่งความเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาที่ไม่หยุดยั้งของโลกในยุคสมัยใหม่ ความเชื่อมโยงและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้กลายเป็นหัวข้อที่น่าสนใจอย่างยิ่ง วัฒนธรรมจีนโพ้นทะเลนับเป็นหนึ่งในปรากฏการณ์ที่น่าสังเกต โดยเฉพาะในแง่ของ “ซอฟต์แวร์พาเวอร์” ที่จีนใช้ในการส่งเสริมและรักษาอิทธิพลทางวัฒนธรรม วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการที่ได้กล่าวถึงในที่นี้ ไม่เพียงแต่แสดงถึงรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมจีนเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวแทนของแนวทางในการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอกด้วย ชาวจีนโพ้นทะเล ซึ่งเป็นกลุ่มคนจีนที่อาศัยอยู่นอกแผ่นดินจีน ได้นำเอาวัฒนธรรมเหล่านี้ไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ ทั่วโลก โดยแสดงให้เห็นถึงการผสมผสานและการปรับตัวของวัฒนธรรมจีนในบริบทที่หลากหลาย ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างชาวจีนโพ้นทะเลกับวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการนั้นมีความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง สามารถแยกออกเป็น 5 ประการดังนี้

1) ชาวจีนโพ้นทะเลกับวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางสายเลือด (亲缘文化)

วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางสายเลือด (亲缘文化) เป็นรูปแบบวัฒนธรรมที่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดเป็นแกนกลาง วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางสายเลือดในหมู่ชาวจีนนั้นมีความเกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้งกับแนวคิดของ ‘ครอบครัว’ และ ‘ตระกูล’ ในฐานะหน่วยพื้นฐานและหลักในสังคม (สมบัติ จันทรวงศ์, 2557) เป็นเครื่องหมายของการรวมกันของผู้คนที่มีความเชื่อมโยงทางเลือดหรือนามสกุลเดียวกัน ตัวอย่างเช่น การที่ชาวจีนได้จัดตั้งสมาคมตระกูลแซ่ต่าง ๆ ในหลายประเทศที่พวกเขาอพยพไปอยู่ สิ่งนี้ไม่เพียงแต่สะท้อนถึงความสำคัญของครอบครัวในวัฒนธรรมจีนเท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการรักษาความเชื่อมโยงกับตระกูลและนามสกุลของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นชาวจีนในแผ่นดินใหญ่หรือจีนโพ้นทะเล ส่วนมากต่างให้ความสำคัญกับครอบครัวเป็นลำดับแรก และมีความเชื่อว่าการมีนามสกุลหรือแซ่เดียวกันจะช่วยให้สามารถ

สนับสนุนและช่วยเหลือกันได้ในทุกสถานการณ์ การจัดตั้งสมาคมฯ ในต่างประเทศไม่เพียงแต่เป็นการสร้างเครือข่ายการสนับสนุนเท่านั้น แต่ยังเป็นสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกด้วย (จุฑามณีสุข สืบสายไทย, 2545) ตัวอย่างเช่น สมาคมฯ แห่งประเทศไทยที่นอกจากจะจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่าง ๆ แล้ว ยังได้จัดตั้งกองทุนการศึกษาหลายรูปแบบเพื่อช่วยเหลือเยาวชนที่มีผลการเรียนดีและมีความประพฤติดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ สมาคมฯ ยังมีโครงการทุนการศึกษาประจำปี ที่มอบทุนการศึกษาครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการศึกษา เพื่อสนับสนุนการศึกษาของเยาวชนและช่วยให้พวกเขามีโอกาสเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น การรวมตัวกันทางสายเลือดนี้จึงกลายเป็นหนึ่งในรูปแบบความสัมพันธ์ของชาวจีนโพ้นทะเลที่เรียกว่า วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางสายเลือด

2) ชาวจีนโพ้นทะเลกับวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางภูมิศาสตร์ (地缘文化)

วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางพื้นที่ (地缘文化) หมายถึงการเชื่อมโยงและการมีอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นเนื่องจากตั้งอยู่ใกล้กันทางภูมิศาสตร์ รูปแบบวัฒนธรรมนี้สามารถเข้าใจได้ว่าเป็นการรวมตัวกันของผู้คนที่มาจากท้องถิ่นเดียวกันจนเรียกได้ว่าเป็นวัฒนธรรมที่เกิดจากความสัมพันธ์ทางพื้นที่ และถือเป็นวัฒนธรรมความสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานและทั่วไปที่สุด (Chen XiaoDan, 2022) รูปแบบวัฒนธรรมนี้แสดงออกในรูปแบบของความรู้สึกใกล้ชิดและความรู้สึกของการเป็นเจ้าของร่วมกันระหว่างผู้คนที่มาจากท้องถิ่นเดียวกัน และการสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมถึงภาษาท้องถิ่น ประเพณี และนิสัย วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางพื้นที่ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการร่วมมือในภูมิภาค แต่ยังเป็นสายสัมพันธ์ที่สำคัญสำหรับชาวจีนในต่างประเทศในการรักษาความรู้สึกของการเป็นชาติเดียวกันและความรักชาติเอกภาพ เช่น สมาคมแต้จิ๋วที่เป็นการรวมตัวของผู้คนชาวเมืองแต้จิ๋ว สมาคมกวางตุ้งที่เป็นการรวมตัวของผู้คนชาวเมืองกวางตุ้ง สามารถพูดได้ว่าผู้คนชาวเมืองเดียวกันจะมีวัฒนธรรมที่เหมือนกัน สามารถพูดคุยสื่อสารกันได้เข้าใจ และให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนกันอย่างแน่นอนแน่นอนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ความสัมพันธ์ทางพื้นที่จึงเป็นอีกหนึ่งวัฒนธรรมที่ชาวจีนโพ้นทะเลที่เราสามารถเห็นได้ทั่วไปในประเทศต่าง ๆ ที่พวกเขาอาศัยอยู่

3) ชาวจีนโพ้นทะเลกับวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางศาสนา (神缘文化)

วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางศาสนา (神缘文化) เป็นความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีพื้นฐานมาจากความเชื่อในเทพเจ้าเหมือนกัน วัฒนธรรมการเชื่อมโยงทางศาสนาสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีพื้นฐานมาจากความเชื่อร่วมกัน ซึ่งเครือข่ายนี้ไม่เพียงแต่มีความเป็นเอกสิทธิ์บางประการ แต่ยังมีคามสามัคคีอย่างแข็งแกร่ง หากย้อนกลับไปเมื่อสมัยที่ชาวจีนโพ้นทะเลเริ่มมีการอพยพแรก ๆ นั้น การเดินทางไปยังอีกประเทศหนึ่งสำหรับพวกเขานั้นเป็นเรื่องที่ต้องพบกับอุปสรรคมากมายหลายอย่าง ดังนั้นความเชื่อหรือศาสนาจึงเป็นสิ่งที่พวกเขานั้นเลือกนับถือเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ตัวอย่างเช่น ความเชื่อในเจ้าแม่ทับทิม (妈祖) ซึ่งเป็นเทพเจ้าแห่งทะเลที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางจากชาวจีนในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพราะพวกเขาเชื่อว่าเจ้าแม่ทับทิมที่เป็นเทพเจ้าแห่งทะเลนี้

จะช่วยปกป้องรักษาพวกเขาในช่วงที่พวกเขาต้องอพยพมาทางน้ำ หรือความเชื่อในกวนอู (关公) ที่เป็นเทพแห่งการต่อสู้ กวนอูเป็นสัญลักษณ์ของความภักดีและความกล้าหาญในวัฒนธรรมจีน และความเชื่อของชาวจีนเหล่านี้ไม่ใช่เป็นแค่ความเชื่อเพียงบุคคลเดียวเท่านั้น พวกเขามีความเชื่อร่วมกันจนสร้างเป็นสถานที่แห่งการรวมตัวเกี่ยวกับความเชื่อนี้ เช่น ศาลเจ้าแม่ทับทิม ศาลเจ้ากวนอู เป็นต้น (สุรัชย์ ศิริไกร, 2544) นอกจากจะเป็นสถานที่ที่สามารถบอกถึงความเชื่อร่วมกันแล้ว ยังเป็นที่ที่พูดคุยกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อีกด้วย นอกจากนี้ ยังมีเรื่องเล่า มีตำนาน มีการได้รับการยกย่องนับถือในสังคม เช่น ชาวจีนโพ้นทะเลที่มีความศรัทธาต่อองค์หลวงปู่ไต้ฮง มาจนถึงการก่อกำเนิดเป็นมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ซึ่งเป็นองค์กรสาธารณกุศลเอกชนขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ตัวอย่างเหล่านี้สะท้อนถึงความเชื่ออันลึกซึ้งและความเคารพในเทพเจ้าของชาวจีน ความเชื่อนี้ไม่เพียงแต่เป็นปรากฏการณ์ทางศาสนา แต่ยังเป็นวัฒนธรรมที่ฝังรากลึกในวัฒนธรรมจีนและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชุมชนชาวจีนในต่างประเทศ

4) ชาวจีนโพ้นทะเลกับวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางอาชีพ (业缘文化)

วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางอาชีพ (业缘文化) หมายถึงวัฒนธรรมทางสังคมที่พัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของอาชีพร่วมกัน หรืออาจจะพูดได้ว่าวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางอาชีพนั้นเกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีอาชีพ ธุรกิจ หรืองานอดิเรกที่เหมือนกัน ลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมปรากฏการณ์นี้คือไม่ถูกจำกัดโดยความสัมพันธ์ทางสายเลือด ทางภูมิศาสตร์ หรือศาสนา แต่เชื่อมโยงผู้คนจากพื้นหลังและสถานที่แตกต่างกันผ่านอาชีพ ธุรกิจ หรืองานอดิเรกที่ร่วมกัน ความสัมพันธ์เหล่านี้ให้การสนับสนุนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาวจีนในต่างประเทศหรือชาวจีนโพ้นทะเล เพราะเมื่อพวกเขาย้ายถิ่นฐานไปยังประเทศต่าง ๆ อาชีพที่สามารถเลี้ยงชีวิตพวกเขานั้นก็ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นการรวมตัวกันเพราะอาชีพนี้จึงเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เลยสำหรับชาวจีนโพ้นทะเล เราจะได้เห็นได้จากการมีการจัดตั้งองค์กรที่เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ มากมายเพื่อการนี้ เช่น สมาคมนักธุรกิจ สมาคมการค้าต่าง ๆ องค์กรเหล่านี้เป็นแหล่งข้อมูล เน้นความเชื่อถือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการมีวัตถุประสงค์เพื่อการร่วมมือกันในด้านอาชีพต่าง ๆ ตัวอย่างหนึ่งที่ชัดเจนคือการที่หอการค้าไทยได้ร่วมมือกับหลายองค์กรเพื่อจัดทำโครงการ “ไทยช่วยไทย” ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนธุรกิจ SMEs และผู้ประกอบการรายย่อยให้สามารถผ่านพ้นวิกฤตโควิด-19 ได้ การรวมตัวและการสนับสนุนในลักษณะนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์และการช่วยเหลือผ่านวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางอาชีพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาวจีนโพ้นทะเล ดังนั้นความสัมพันธ์ทางอาชีพนี้จึงเป็นอีกหนึ่งรูปแบบของความสัมพันธ์ชาวจีนโพ้นทะเลที่เด่นชัดอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจ

5) ชาวจีนโพ้นทะเลกับวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางวัตถุ (物缘文化)

วัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางวัตถุ (物缘文化) หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกิดจากวัตถุ หรือกลุ่มคนที่รวมตัวกันเพราะวัตถุร่วมกัน มักถูกมองว่าเป็นการใช้วัตถุทางกายภาพ หรือการใช้สิ่งของหรือ

วัตถุที่เป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์ และการสร้างความสัมพันธ์ผ่านวัตถุเหล่านี้นำไปสู่การก่อตัวของชุมชนหรือกลุ่มวัฒนธรรมเฉพาะที่มีความสนใจหรือความต้องการเดียวกัน ตัวอย่างเช่น กลุ่มคนที่มีความสนใจในผลิตภัณฑ์ยาจีนอาจจะมารวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับยาจีน และอาจจะจัดตั้งเป็นสมาคมหรือองค์กรที่เน้นเรื่องยาจีน เพื่อเป็นแหล่งความรู้และการสนับสนุนสำหรับผู้ที่มีความสนใจในยาจีน (วัฒนา กิริติชาญเดชา, 2565) ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ การแพทย์แผนจีนที่เข้าสู่ประเทศไทยผ่านการอพยพของ คนจีนตั้งแต่สมัยสุโขทัย และมากขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ ความสนใจในยาจีนได้นำคนที่มีความสนใจ เช่นเดียวกันมารวมตัวกัน จนเกิดการก่อตั้งโรงพยาบาลเทียนฟ้ามูลนิธิ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลแห่งแรกที่เปิดให้บริการการแพทย์แผนจีนเมื่อปี พ.ศ. 2446 และได้มีการรวมตัวกันของแพทย์จีนจัดตั้งเป็นสมาคมแพทย์จีน ในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2468 (วรางคณา กล้าจริง และ พงศ์นเรศ แจ้งพรมมา, 2565) สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็น ตัวอย่างของวัฒนธรรมความสัมพันธ์ทางวัตถุ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติและการแสดงออกของชาวจีนโพ้นทะเลเมื่อพวกเขาอยู่ต่างประเทศ

การที่วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ท่าประการของชาวจีนโพ้นทะเลเป็นเครื่องมือหลักในการส่งเสริมซอฟต์พาวเวอร์ของจีนนั้น แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงที่ลึกซึ้งระหว่างวัฒนธรรมกับนโยบายระหว่างประเทศ วัฒนธรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่สร้างความเชื่อมโยงทางสังคมและการสนับสนุนภายในกลุ่มชาวจีนโพ้นทะเลเท่านั้น แต่ยังขยายอิทธิพลไปยังชุมชนท้องถิ่นและส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศ ตัวอย่างเช่น การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เช่น ศาลเจ้าแม่ทับทิมในประเทศต่าง ๆ ไม่เพียงแต่ส่งเสริมความเชื่อและปฏิบัติการทางวัฒนธรรมของชาวจีนเท่านั้น แต่ยังช่วยเชื่อมความสัมพันธ์กับชาวท้องถิ่นผ่านการเฉลิมฉลองร่วมกันและกิจกรรมชุมชน การมีส่วนร่วมเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความเป็นมิตรและการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างวัฒนธรรม ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของซอฟต์พาวเวอร์ที่ไม่ใช้กำลังหรือความกดดันในการกระจายอิทธิพล นอกจากนี้ การรวมกลุ่มตามอาชีพที่สะท้อนให้เห็นในการจัดตั้งสมาคมอาชีพต่าง ๆ ยังช่วยส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศที่แข็งแกร่ง ซึ่งส่งผลให้จีนสามารถรักษาและขยายอิทธิพลทางวัฒนธรรมไปในวงกว้าง

ดังนั้น บทบาทของชาวจีนโพ้นทะเลในการถ่ายทอดซอฟต์พาวเวอร์ของจีนผ่าน ‘วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ท่าประการ’ นั้น มีความสำคัญอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าในยุคประสงค์แรกในการอพยพอาจเป็นเพราะความอยู่รอดหรือเพราะปัญหาทางการเมือง แต่อย่างไรก็ตาม ชาวจีนโพ้นทะเลนี้ก็ยังมีบทบาทในการเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมจีนในต่างแดน อีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่และรักษาวัฒนธรรมจีนในประเทศที่พวกเขาอาศัยอยู่ โดยผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เทศกาลวัฒนธรรม การประชุมสมาคม และการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ซึ่งไม่เพียงแต่เสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนจีนโพ้นทะเลเอง แต่ยังเปิดโอกาสให้คนท้องถิ่นได้สัมผัสและเข้าใจวัฒนธรรมจีนมากขึ้น โดยผ่านวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ท่าประการที่เราสามารถเห็นได้จากสังคมของชาวจีนโพ้นทะเล อีกหนึ่งบทบาทที่ชาวจีนโพ้นทะเลมักทำคือกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ ไม่ว่าจะเป็นงานกุศลของสมาคม งานมูลนิธิ หรือกิจกรรมเพื่อสังคมต่าง ๆ ล้วนส่งผลให้คนในสังคมนั้นยอมรับในตัวตนของพวกเขา อาจกล่าวได้ว่าสังคมของชาวจีนโพ้นทะเลนี้สามารถสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ที่

แข็งแกร่งและเชื่อมโยงกันอย่างแน่นแฟ้น ทั้งนี้ ยังส่งเสริมภาพลักษณ์ของจีนในฐานะประเทศที่มีวัฒนธรรมอันหลากหลายและน่าสนใจ ซึ่งเป็นการใช้ซอฟต์แวร์ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการยอมรับในเวทีโลก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Nye, 2004; Wang & Lu, 2008) ตัวอย่างเช่น ในประเทศไทย ชาวจีนโพ้นทะเลได้จัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น เทศกาลตรุษจีน ที่ไม่เพียงเป็นการเฉลิมฉลองของชาวจีน แต่ยังคงกลายเป็นงานที่ได้รับความสนใจจากคนไทยและนักท่องเที่ยวทั่วโลก หรือในมาเลเซีย สมาคมฮกเกี้ยนได้จัดตั้งสมาคมการค้าฮกเกี้ยนเพื่อส่งเสริมการค้าและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศจีน สิ่งเหล่านี้เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงการถ่ายทอดและเสริมสร้างซอฟต์แวร์ของจีนผ่านชาวจีนโพ้นทะเล (Thuno, 2001; Suryadinata, 2017).

5. สรุป

การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างจีนกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกนั้นมียุ่มาหลาย โดยเฉพาะผ่านตัวตนของชาวจีนที่ย้ายถิ่นฐานไปยังประเทศต่าง ๆ หรือที่เราเรียกว่า “ชาวจีนโพ้นทะเล” แม้ว่าการย้ายถิ่นฐานของชาวจีนจะมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อความอยู่รอด แต่เมื่อพวกเขาอพยพเข้ามา วัฒนธรรมต่าง ๆ ก็ติดตัวพวกเขา มาด้วย เราเห็นได้จากการที่เรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นจีนไว้ในต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่จับต้องหรือมองเห็นได้อย่างศาลเจ้า สถาปัตยกรรม เทพเจ้า หรือสิ่งที่จับต้องไม่ได้อย่างความคิด ความเชื่อ ประเพณี และขนบธรรมเนียม

การดำเนินชีวิตของชาวจีนโพ้นทะเลสะท้อนถึงวัฒนธรรมซอฟต์แวร์ได้อย่างแนบเนียน โดยเฉพาะผ่านวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ท่าปะการที่เป็นเครือข่ายสำคัญของชาวจีน ความสัมพันธ์เหล่านี้ไม่เพียงเพื่อความอยู่รอดหรือการทำมาหากินเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนและแทรกซึมวัฒนธรรมจีนในสังคมใหม่ที่พวกเขาเข้าไปอยู่อาศัย อย่างประเทศไทยถือเป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่ชัดเจนในการแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมของชาวจีนโพ้นทะเลและวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ท่าปะการนี้ ด้วยการผสมผสานวัฒนธรรมของชาวจีนโพ้นทะเลเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น พวกเขาได้สร้างความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งและยั่งยืนกับสังคมใหม่ และเป็นส่วนหนึ่งของการขยายอิทธิพลทางวัฒนธรรมของจีนอย่างกว้างขวาง อาจกล่าวได้ว่า พวกเขามีโครงสร้างสังคมและเครือข่ายที่พิเศษเพื่ออยู่รอดในสังคมใหม่ โดยการสร้างเครือข่ายทางสังคมที่อิงจากวัฒนธรรมดั้งเดิม

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชาวจีนโพ้นทะเลกับวัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ท่าปะการนี้ ช่วยให้เราเข้าใจรูปแบบวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชาวจีนโพ้นทะเลมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังถือเป็นซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศจีน ถึงแม้สัญชาติต่าง ๆ ของชาวจีนโพ้นทะเลนั้นอาจจะแตกต่างกันออกไป แต่ความเป็นวัฒนธรรมต่าง ๆ ของจีนนั้นยังฝังลึกอยู่ในตัวพวกเขา ดังนั้นการศึกษานี้จึงไม่เพียงแต่ช่วยให้เราเข้าใจถึงวัฒนธรรมในสังคมตะวันออกเท่านั้น แต่ยังช่วยให้เราเห็นภาพรวมของการปฏิบัติและการแสดงออกทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจและความเคารพระหว่างวัฒนธรรมต่าง ๆ ในยุคโลกาภิวัตน์ได้

รายการอ้างอิง

- จุฬามณีสุข สืบสายไทย. (2545). *สมาคม : ลักษณะการรวมกลุ่มของชาวจีนในประเทศไทย : กรณีศึกษาสมาคมตระกูลเฮ้งแห่งประเทศไทย* [สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรางคณา กล้าจริง และ พงศ์นเรศ แจ้งพรมมา. (2565). แพทย์แผนจีนกับทางเลือกสุขภาพในยุคโลกาภิวัตน์. *วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก*, 20(2), 370-383.
- วัฒนา กิริติชาญเดช. (2565). *การค้ายาจีนแผนโบราณในประเทศไทย พ.ศ. 2493-2518* [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมบัติ จันทรวงศ์. (2557). *มานุษยวิทยา*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรัชย์ ศิริไกร. (2544). *ศาสนาและลัทธิความเชื่อของชาวจีน: การรวมศาสนาพุทธ เต๋า และขงจื้อ*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Brand Finance. (2024, January 17). *Brand Finance Global 500 2024*.
<https://brandfinance.com/insights/global-500-2024-report>
- Nye, J. S. (1990). Soft Power. *Foreign Policy*, 80, 153–171. <https://doi.org/10.2307/1148580>
- Nye, J. S. (2004). Soft power: The means to success in world politics. *Public Affairs*, 1-20.
- Suryadinata, L. (2017). *The Rise of China and the Chinese Overseas: A Study of Beijing's Changing Policy in Southeast Asia and Beyond*. ISEAS-Yusof Ishak Institute.
- Thuno, M. (2001). Beyond Chinatown: The Socioeconomic and Political Incorporation of the Chinese Diaspora in Indonesia and Malaysia. *Copenhagen Journal of Asian Studies*, 15, 70-95.
- Wang, Y., & Lu, Z. (2008). The role of overseas Chinese in China's relations with Southeast Asia. *The Pacific Review*, 21(4), 395-412.
- 中国共产党中央委员会. (2007). *中国共产党第十七次全国代表大会文件*. 人民出版社.
- 中国共产党中央委员会. (2013). *中共中央关于全面深化改革若干重大问题的决定*. 人民出版社.
- 林其铨. (1989). *五缘文化与华人社会*. 福建人民出版社.
- 陈晓丹. (2022). 地缘文化与海外华侨华人文化认同. *现代传播*, (第 5 期)
- 武心波. (2013). “五缘网”与“互联网”联姻. *东南学术*, (第 5 期)
- 汪金国, 汪毅刚. (2009). 新世纪中国文化软实力体系的要素评析. *当代世界与社会主义*, (第 6 期第 20-23 页)
- 朴桂荣. (2008). 对高国家文化软实力”问题的理性思考. *黑龙江教育学院学报*, (第 5 期)

Evolving Japanese civil-military relations during the Prime Ministerships of Junichiro Koizumi and Shinzo Abe

Muskan Jha

Department of International Relations, Jadavpur University

Corresponding Author:

Muskan Jha

Department of International Relations, Jadavpur University

196, Raja Subodh Chandra Mallick Rd, Jadavpur, Kolkata, West Bengal 700032, India

E-mail: muskan1006@yahoo.com

Received: February 29, 2024

Revised: May 27, 2024

Accepted: August 16, 2024

Evolving Japanese civil-military relations during the Prime Ministerships of Junichiro Koizumi and Shinzo Abe

Abstract

This study examines Japanese civil-military relations during the prime ministerships of Shinzo Abe and Junichiro Koizumi to discern the impact of administrative and legislative reforms. The goal is to see how legislative and administrative changes of the respective regimes affected military autonomy and decision-making procedures in Japan as well as interactions between leadership initiatives, constitutional restraints, and ensuing changes in civil-military relations. Data was drawn from the historical foundations of Japan's pacifist constitution and limitations placed on Self-Defence Forces (SDF) by Article 9. The findings contribute to the discussion of military governance in postwar Japan, emphasizing the critical role of administrative procedures and reforms in determining the nature of national defence policy.

Keywords: civil-military relations, legislative reforms, administrative changes, *Kantei*, defense governance.

1. Introduction

The post-World War II events and the subsequent reinterpretation of security paradigms have had a significant impact on the evolution of civil-military relations in Japan. Following Japan's surrender in 1945, the Allies oversaw a period of transformation that resulted in the creation of a pacifist constitution in 1947. Japan was not allowed to keep traditional military forces or use force to settle foreign problems by this constitution, especially Article 9, which rejected war as a sovereign right. Japan's unique approach to defence and civil-military interactions was made possible by this constitutional structure (Schwenke, 2020). Japan, without a permanent armed force, formed the Self-defence Forces (SDF) in 1954. The SDF, which is tasked with working under the boundaries of Article 9, was created mainly for defensive purposes, protecting Japan's internal security and sovereignty without taking any measures that would be considered offensive or in conflict with pacifist beliefs. By establishing the SDF, Japan was able to maintain its pacifist principles while addressing security problems in a nuanced manner. Talks about the extent and constraints of the SDF within the constitutional framework continued throughout time, especially in light of changing security environments, regional conflicts, and global developments. These discussions led to the re-evaluation of the SDF's function while abiding Article 9's restrictions, particularly in international security missions (Schwenke, 2020).

Among Japan's prime ministers, the terms of Shinzo Abe and Junichiro Koizumi stood out as having a big influence on relations between the military and the civilian population. Both leaders implemented significant administrative and legislative changes that altered Japan's defence strategies and clarified the SDF's functions within the framework of the pacifist constitution. During his tenure as prime minister from 2001 to 2006, Junichiro Koizumi enacted legislative revisions that gave the SDF greater authority in foreign peacekeeping missions. His administration enacted legislation permitting the deployment of the SDF for missions overseas, extending their involvement beyond conventional national defence and deviating from earlier understandings of their responsibilities (Pence, 2006).

When it came to reinterpreting Japan's constitutional restrictions on military operations, especially concerning the SDF's capacity for collective self-defence, Shinzo Abe skilfully negotiated legislative amendments throughout his tenure from 2006 to 2007 and subsequently from 2012 to 2020. To provide the SDF with a more assertive role in collective defence

operations with partners, Abe sought to reinterpret Article 9 through legislation. Strengthening Japan's security partnerships, these reforms navigated constitutional constraints by reshaping decision-making procedures and expanding the legal framework (Liff, 2018). Both Koizumi and Abe reinterpreted the SDF's missions, increasing their capabilities and having a big impact on civil-military relations by using legislative and administrative mechanisms. Under their leadership, Japan's defence policies underwent revolutionary shifts that brought to light the complex interactions between legislative changes, constitutional limitations, and the effects these had on civil-military relations. Under Koizumi and Abe's leadership, the SDF's functions and engagements were significantly shaped by legislative changes, which also reflected the changing nature of Japan's civil-military interactions. The paper will examine how these reforms demonstrated a considerable improvement in Japan's institutional structure and defence strategies, highlighting the importance of interactions between the military and the civilian population.

2. Historical overview of Japan's Security Policy

Japan's civil-military relations have been influenced by the aftermath of World War II and the evolving dynamics of U.S.-Japan security relations. The formation of US-Japan Security relations started from the signing of US-Japan security treaty in 1951 same day as the signing of San Fransisco Peace Treaty. The U.S.-Japan Security Treaty of 1951, also known as the Treaty of Mutual Cooperation and Security between the United States and Japan, was a pivotal agreement that solidified the security alliance between the two countries. It was signed in San Francisco on September 8, 1951, and came into effect on April 28, 1952, concurrently with the peace treaty that formally ended World War II with Japan (Nakajima, 2016).

The previous Security Treaty between Japan and the United States is widely recognized as having been unfair to Japan. One of its key aspects, known as the "Far East article," obligated Japan to provide military bases to the United States. However, the treaty only stated that U.S. forces in Japan "may be utilized" for Japan's defence, without making it a definite obligation. Additionally, the treaty allowed for the mobilization of U.S. forces in Japan upon Japan's request during internal disturbances, which was viewed unfavourably. Unlike typical treaties with defined validity periods, this treaty lacked such a provision. Furthermore, it did not require the United States to consult Japan on significant military movements or equipment changes at U.S. bases in Japan. In essence, the treaty's terms reflected unequal status between the signing parties (Nakajima, 2016).

Critics expressed dissatisfaction with the National Police Reserve's structure, which was established in August 1950. This dissatisfaction stemmed from the decision to replace former career military officers with former police officials in senior positions. The organization and training methods of the National Police Reserve were modelled after the U.S. Forces, with U.S. instructors providing guidance. Critics argued that this arrangement led to perceptions of the National Police Reserve as a mercenary force working for the U.S. Forces. PM Yoshida Shigeru, the first PM of Post war Japan, focused more on revitalising the economy and for security concerns relied on the security provided by US under the US-JAPAN Security umbrella. (Nakajima, 2016).

On the contrary, Ichiro Hatoyama, who re-entered politics in 1952, held a different view on security matters compared to Yoshida. He considered external powers as a significant threat. Hatoyama opposed the gradual rearmament strategy of the Yoshida government, which aimed to rearm without amending the Constitution, labelling it as deceptive. He advocated for the creation of a self-defence force and the implementation of conscription after amending the Constitution. Furthermore, he criticized the National Police Reserve for being seen as a mercenary force for the U.S. Forces and deemed it ineffective. In this context, Hatoyama expressed the following. Following the signing of the peace treaty, "The post-WWII strategic thought is premised on Japan participating actively in the defence mechanism created by democratic nations and playing a role in joint defence." "This does not mean Japan is entrusting national defence to other countries; it means Japan will build up defence capabilities and organize a joint formation with the troops of other countries. Accordingly, Japan needs to rearm itself after gaining independence." (Nakajima, 2016).

The government of Nobusuke Kishi sought to revise the security treaty, proposing that while Japan would allow the U.S. to retain military bases for the security of the Far East, Japan's newly established Self-Defence Forces (formed in 1954) would handle national security until U.S. or UN assistance was necessary. Although this adjustment to the U.S.-Japan alliance might seem reasonable today, it was highly controversial at the time due to Japan's pacifist sentiments. Massive demonstrations erupted on the streets of Tokyo before the treaty was approved by the Japanese Diet (National Legislature) in 1960. These protests led to the cancellation of a planned visit by U.S. President Eisenhower and ultimately compelled Kishi to resign as Prime Minister. His successor, Hayato Ikeda, swiftly shifted focus by pledging to double Japan's national income within ten years. He achieved this goal in just five years, which temporarily quelled the controversy surrounding Japan's alliance with the U.S. (Green, 2007).

In 1967, the Japanese government, led by the Sato Cabinet, established the Three Principles of Arms Exports, which prohibited arms exports to: (1) communist countries; (2) nations under UN sanctions; and (3) countries engaged in or likely to be involved in conflicts. In 1976, the Miki Cabinet further tightened this restriction, deciding that Japan should refrain from exporting arms even to countries not covered by the initial Three Principles. As a result, Japan has effectively been barred from exporting arms ever since (Tatsumi, 2008).

Through policy and legislative decisions in the 1950s and 1960s, Japan firmly established the principle of not acquiring nuclear weapons. While the possession of nuclear weapons is deemed constitutional in Japan, then Prime Minister Nobusuke Kishi in 1958 declared that Japan had opted for a policy against developing nuclear weapons, even though nuclear arms with defensive characteristics would be constitutionally acceptable. Following the recommendations of the Higuchi Commission Report, the Japanese government updated the National Defence Program Outline (NDPO) in 1995. This revised NDPO recognized the unpredictable and dynamic nature of the post-Cold War international security landscape and suggested that Japan should bolster its security by reinforcing its alliance with the United States and contributing to global stability (Tatsumi, 2008).

3. From Japan Defence Agency to Ministry of Defence

On January 9, 2007, the Japan Defence Agency (JDA) was elevated to the Ministry of Defence (MoD). Established in 1954 as an agency under the Cabinet Office, the Japan Defence Agency's (JDA) role was limited to managing the Self-Defence Forces (SDF) to maintain a strictly defence-oriented stance, coordinating with local governments hosting US and SDF bases, and addressing issues stemming from crimes committed by US soldiers stationed in Japan. Due to these tight restrictions on its military activities, the JDA has primarily operated as a “management agency” (*kanri kancho*) rather than a “policy agency” (*seisaku kancho*) (Jimbo & Tatsumi, 2007).

In many ways, the postwar relationship between the Ministry of Foreign Affairs (MOFA) and the Japan Defence Agency (JDA) mirrored the nature of the US-Japan alliance during the Cold War, when Japan contributed minimally in military terms. Discussions between Tokyo and Washington focused primarily on the political and legal dimensions of the alliance, such as the US obligation to hold prior consultations regarding actions taken by US forces in Japan, or the rights of US forces personnel. Consequently, the Department of State (DoS) and MOFA, as the signatories of these agreements, became the primary agencies managing the US-Japan

alliance (Jimbo & Tatsumi, 2007). Changes emerged with the end of the Cold War. As pressure increased on Japan to contribute more substantially to international security efforts, expectations for the JDA's role in Japanese security policy grew.

The participation of the Self-Defence Forces (SDF) in international activities, including UN peacekeeping operations (PKO), required the JDA to take on a more significant role. Additionally, shifts in the international security environment and evolving expectations of Japan led to a greater focus on the military aspect of the US-Japan alliance. Consequently, the US Department of Defence (DoD) became a leading agency in alliance consultations on the US side (Jimbo & Tatsumi, 2007). Following 9/11, the Koizumi Cabinet seized the opportunity to engage more actively in international security affairs. The measures taken to adapt the country's diplomatic framework were deliberate. Additionally, the North Korean threat played a significant role in driving necessary security policy reforms (Tang, 2007).

In 1992, the Diet passed the PKO law, establishing the legal framework for Japanese participation in peacekeeping operations. While on the surface, this enactment was viewed as a classic case of *Gaiatsu* (external pressure), it was actually the outcome of two competing visions within Japan (Tang, 2007). One group, led by Ozawa, then the Liberal Democratic Party's General Secretary, argued that Japan should take part in UN peacekeeping operations under the UN's auspices. The second group consisted of a coalition focused on constitutional pursuits, aiming to uphold the country's pacifist tradition.

The resulting law was a compromise between the two positions and included a freeze on core PKO missions, effectively limiting Japan's contributions to logistical support and humanitarian relief operations. The enactment of the PKO Law illustrated that constitutional laws could be circumvented. In 2001, under Prime Minister Koizumi's administration, revisions to the PKO law lifted the ban on core peacekeeping operations, enabling the Self-Defence Forces (SDF) to engage in soft enforcement activities such as monitoring ceasefires, disarming local forces, and patrolling demilitarized zones (Tang, 2007). The revised National Defence Program Guideline (NDPG), announced on December 10, 2004 by Koizumi Cabinet, was significantly shaped by Japan's Vision for Future Security and Defence Capability introduced in 2004. Notably, the NDPG placed a high level of importance on SDF participation in international operations.

Unlike the 1995 NDPO, which considered SDF engagement in international activities to be of secondary importance, the 2004 NDPO regarded it as equally significant to homeland

defence and maintaining a strong US-Japan alliance. The Mid-Term Defence Program, revised alongside the 2004 NDPG, included a more detailed plan for JSDF reorganization. Additionally, the Japanese government's decision in December 2003 to implement a ballistic missile defence system further demonstrated its commitment to enhancing its defence capabilities (Tatsumi & Oros, 2007).

Despite Japan's generally anti-military and pacifist sentiment, public confidence in the SDF has been steadily increasing. Recent opinion polls show that the SDF enjoys very high levels of trust among the public, surpassing that of the central government, local government, the parliament, and political parties. This growing confidence in the SDF contributed to the successful passage of the law upgrading the Japan Defence Agency to the Ministry of Defence in the Diet on December 15, 2006. The law received support not only from the ruling parties but also from the Democratic Party of Japan (DPJ), the largest opposition party. Consequently, on January 8, 2007, the JDA was officially elevated to the Ministry of Defence (MOD), attaining full ministerial status within the Japanese government (Tatsumi & Oros, 2007).

4. Japan's Civil-Military Relations before PM Koizumi's leadership

Japan enacted a pacifist clause under Article 9 of its constitution in the wake of World War II, overseen by General MacArthur. "Aspiring sincerely to an international peace based on justice and order, the Japanese people forever renounce war as a sovereign right of the nation and the threat or use of force as a means of settling international disputes," states Article 9 of the constitution. Land, sea, and air forces will never be maintained, nor will any other combat potential, to achieve the goal stated in the previous paragraph. The state's entitlement to aggression will not be acknowledged (Prime Minister's office of Japan, n.d.). The question to reinterpret Article 9 came with the first Diet debates in 1995-54 over the creation of Japan's postwar military. However, the war was still fresh among the Japanese minds.

The Japanese Diet had to consider how best to provide for the country's defence as the Korean War ushered in a new era of major power competition. Japanese politicians also had to confront the reality so amply demonstrated at the end of WW II, that they had to do so in the era of nuclear weapons (Smith, 2019). Japanese politicians were faced with the challenge of addressing the issue of external defence immediately following World War II. The topic of how to take Japan's needs for external defence into account came up for debate.

With the establishment of the SDF and other ideas that followed, the Diet played a significant influence in defining the boundaries of Japan's military might and guided policy decisions for many years to come. Japanese policymakers gradually created a rhetorical framework that would justify the use of force. The question of "war potential or *senryoku*" dominated the most significant post-war discussions. The key to figuring out how to rearm was defining what war potential meant. Political leaders in Japan after the war argued against total disarmament and was in favour of the right to collective self-defence. Politicians then centred their discussions on the Diet on how to apply and interpret that right (Smith, 2019).

The Self-defence Force was founded by the Self-defence Forces Law and the Defence Agency Establishment Law in 1954, and its predecessors were the National Police Reserve and National Safety Agency. Alongside these two regulations, the Diet also approved the Ban on Overseas Dispatch, which forbade the SDF from being dispatched on operational missions abroad. This law was in force until the International Peace Cooperation Law of 1992, which made it possible for the SDF to deploy overseas. The SDF was established with a focus on the idea of civilian command of the armed forces. The bureaucracy overseeing the armed forces, the Japan Defence Agency (JDA), was elevated to a level below "ministry" status and put under the prime minister's office under the new defence legislation (Dunn, 2003). At first, bureaucrats with Home Ministry or police experience filled the highest positions in the Defence Agency. Later, bureaucrats from other ministries, particularly Finance (MOF), International Trade and Industry (MITI), and Foreign Affairs (MOFA), were brought in to fill these roles. Four of the eleven top positions are held by representatives from other ministries, and four of the twenty-five division chiefs were, once more, appointed by other ministries. The Accounting Bureau was typically led by an MOFA official, the Equipment Bureau by an MITI official, and the Counsellor for Foreign Relations by an MOFA official (Dunn, 2003). In addition to preventing pure-defence bureaucrats from assuming positions of power or becoming very powerful, these procedures also filter expert military advice through several civilian layers that may or may not be knowledgeable about defence-related matters.

Before 2001, the Japanese public was hesitant to accept the idea that the military might contribute positively to maintaining peace and security. Over the years this notion has been changed which is discussed below. Another obstacle to Japan-Military civil-military interactions was a bureaucratic influence on Japanese Diet decisions over the military (Hikotani, 2005). Legislative and financial decisions on the composition, organisation, and

strength of the SDF are made by the Japanese Diet on behalf of the people. The structure, extent, and placement of the authority are specified in the Constitution as well as in 1954 laws establishing the Defence Agency and the Law on Self-defence Force. When directing the mobilisation of all SDF components in response to external aggression, the prime minister must first get Diet 's approval (Hikotani, 2005). The single non-transferable vote system, encouraged multiple candidates from the same district to compete, minimised broad-based topics like the military and encouraged the distributive issue. Therefore, defence-related issues became relatively costly in terms of time and effort. Power is transferred to the bureaucracy more frequently in parliamentary systems than in presidential ones. Because Japan has had one-party rule for a long time, delegation there has become even more broad. Regarding military matters, this delegation was additionally impacted by LDP internal party regulations, which mandated that all bills and policy proposals get party approval before being brought before the Diet.

Due to the perception that issues about the SDF could be politically volatile, the LDP implemented several EX-Ante restrictions that imposed defence policy boundaries and, as a result, restricted the SDF's freedom of action. These include political restrictions on the defence budget, the denial of the right to collective self-defence, the *Senshu Boei policy*¹, the prohibition on deploying SDF units into battle overseas, and the three non-nuclear principles (Hikotani, 2005). The degree of power delegation from politicians to bureaucrats was hastened by these control mechanisms, which allowed politicians to exercise control of the SDF at little expense. The executive legislature's relationship was altered by several institutional adjustments brought about by the LDP's 1993 defeat. Proportional representation took the place of the single, non-transferable vote system. Since this reform, there have been significant policy disagreements between the parties, particularly on defence. Younger politicians have grown even more vocal on defence-related topics, suggesting that there might have been a shift in public opinion (Mishima, 1998).

¹ The "senshu boei" policy in Japan refers to a strategic defence policy aimed at enhancing the country's defensive capabilities and preparedness. It emphasizes self-defence and the protection of Japan's territory and interests. This policy is rooted in Japan's post-World War II constitution, particularly Article 9, which renounces war as a sovereign right and prohibits Japan from maintaining land, sea, or air forces for potential aggression.

5. 9/11 and PM Koizumi's role

The post-9/11 security environment has profoundly impacted Japan, potentially leading to notable, albeit gradual, changes in the direction of its security policy. Following the 9-11 terrorist attacks in 2001, Japan, under Prime Minister Junichiro Koizumi, made several unprecedented decisions. Firstly, in November 2001, Japan deployed Maritime Self-Defence Force (JMSDF) vessels for a refuelling mission in support of Operation Enduring Freedom (OEF). Then, in March 2002, Ground Self-Defence Force (JGSDF) troops were sent to East Timor. Finally, in November 2003, Japan sent the Air Self-Defence Force (JASDF) to Kuwait to provide transport support and coordinate with the US Central Command (US CENTCOM) headquarters in Qatar, as well as the Ground Self-Defence Force (JGSDF) to Iraq, both in support of Operation Iraqi Freedom (OIF). These decisions marked a significant departure for Japan, as they involved deploying the JSDF on overseas missions without an explicit United Nations (UN) mandate, made possible largely due to Prime Minister Koizumi's strong political will (Tatsumi, 2008).

To begin with, in his first press conference after becoming prime minister, Koizumi argued that Japan should move away from the narrow-minded tendency to label supporters of constitutional revision as right-wing hawks. He also emphasized that political leadership has the responsibility to create legal and other frameworks that ensure the Japan Self-Defence Forces (JSDF) receive the respect they deserve. In December 2003, Japan decided to co-develop a ballistic missile defence (BMD) system with the United States, marking a shift from its previous stance of only engaging in "joint study" of BMD with the US. In October 2004, the Council on Defence Capability and Security, a private advisory group to the prime minister composed of former senior government officials and prominent scholars, issued its final report (known as the Araki Report in the United States). This report advocated for Japan to take a more proactive role in international security affairs and recommended realigning the Japan Self-Defence Forces (JSDF) to achieve this goal (Tatsumi, 2008). Based largely on the recommendations from the Araki Report, Japan revised its National Defence Program Guidelines in December 2004. These changes were seen in the United States as indications that Japan, after six decades of reluctance, was finally prepared to take a more active role in international security, with an increased involvement of the JSDF.

The terrorist attack on the Pentagon in Washington on September 11, 2001, had a transformative impact on the SDF. Although many in Japan acknowledged that the military capabilities of advanced democracies are meant to uphold international order rather than to

attack other countries, few were willing to endorse an international role for the SDF. This sentiment changed rapidly after 9/11, as the Koizumi cabinet quickly announced that Japan would support the US in any way possible to apprehend the perpetrators. Following the events of 9/11, Koizumi's cabinet introduced an Anti-terrorism bill in the Diet (National Legislature of Japan). The Prime Minister emphasized that the core of the legislation was whether the Japanese considered the terrorist attacks in New York and Washington on September 11th as someone else's issue or as their own concern (Tang, 2007). In the following months, Japan deployed a naval task force to the Indian Ocean as part of its support for Operation Enduring Freedom. Japan's role primarily involved logistics and refuelling, but it was significant as it marked Japan's first participation in an ongoing conflict since 1952.

Japan contributed \$10 million directly to the victims' families and another \$10 million to support rescue and cleanup efforts in the United States. Additionally, Japan allocated emergency economic aid to Pakistan and India to secure their cooperation in the forthcoming war on terrorism. Prime Minister Koizumi announced a plan to amend the Self-Defence Forces Law, which would allow the SDF to defend U.S. bases in Japan against potential terrorist attacks. Previously, the law only permitted SDF involvement after an attack had already begun and only if the police were unable to manage the situation. Furthermore, Koizumi ordered the deployment of six ASDF transport aircraft to deliver relief supplies to Afghan refugees in Pakistan (Midford, 2003).

The central aspect of Koizumi's response to the 9/11 attacks was the decision to deploy the SDF, particularly ships from the MSDF, to the Arabian Sea to provide logistical support for U.S. military operations against al-Qaeda and the Taliban in Afghanistan. This deployment was a major component of the United Nations Peace Cooperation Corps (UNPCC) bill, which was debated but ultimately rejected in the fall of 1990. Unlike the Anti-Terrorism Special Measures bill proposed by Koizumi, the UNPCC bill did not allow for logistical support for combat operations and required the SDF to withdraw if fighting occurred. Thus, the Anti-Terrorism Special Measures bill, enacted into law in October 2001, marked a partial precedent by broadening the scope of permissible non-combat operations for the SDF (Midford, 2003). The Anti-Terrorism Special Measures Law was enacted on October 29, 2001.

Japan's participation in the Afghan operation was notable because it was based on Japan's own policy decisions rather than a United Nations (UN) collective security measure, peacekeeping functions, or the Japan-U.S. Security Treaty. Following its involvement in Afghanistan,

Japan's international role gained symbolic significance as a demonstration of "cooperation with the international community" and has expanded rapidly since then (Sato, 2005). In a press conference addressing the Anti-Terrorism Special Measures Bill, submitted to the Diet on October 5, 2001, Prime Minister Koizumi stated that the law establishes measures to make a proactive and independent contribution to international efforts to prevent and eradicate international terrorism. He emphasized that these actions align with the spirit of international cooperation as outlined in the Preface and Article 98 of the Constitution and do not conflict with Article 9. Koizumi added that the bill aims to contribute to international efforts to combat terrorism based on related UN Security Council resolutions and is not directly linked to the Japan-U.S. alliance, which underpins the Japan-U.S. security system. This explanation underscores that Japan's contribution to the international community is "proactive and independent," indicating that Japan's involvement was not solely for the sake of Japan-U.S. relations (Sato, 2005).

Shinzo Abe succeeded Koizumi as prime minister in September 2006. Abe's ascent to the premiership was welcomed by alliance managers in the United States as the first genuine opportunity for Japan to break free from the institutional and legal constraints of World War II and the Cold War that had limited its national security policy. The possibility of constitutional revision in Japan began to be discussed with a newfound sense of realism. While no one in Washington expected the revision to be easy, the debate had at least been brought onto the political agenda, and Abe appeared dedicated to the cause. During his tenure, Abe continued Koizumi's efforts to bolster the prime minister's leadership in national security policy-making. Utilizing provisions in the Cabinet Law, he appointed the first Special Advisor in charge of National Security Affairs. Additionally, he initiated a serious study on establishing an American-style National Security Council in Japan to shape strategy and provide policy support for the prime minister (Tatsumi, 2008).

When Abe confidently declared during his visit to the North Atlantic Treaty Organization (NATO) in January 2007 that Japan would "not shy away from carrying out overseas activities involving the SDF, if it is for the sake of international peace and stability," many in Washington interpreted this as a sign that Japan's national security policy was on the verge of its most significant transformation since 1945. Or at least, that was the hope (Tatsumi, 2008).

6. Changes during Koizumi and Abe's Era

Following the conclusion of the Cold War, the Japanese government increased the SDF's responsibilities and secured domestic support for future SDF deployments. The government prioritised civilian control, the SDF successfully carried out its objectives, the changes were gradual and in Japan's best interests, they were discussed openly, and pressure from the United States and other nations forced Japan to take action. Unexpected changes in Japanese politics were overseen by PM Koizumi's administration. Under his administration, Japan's strong security posture within the US-Japan security alliance was made possible by his strong leadership. Japan also saw the biggest round of reforms since the Meiji restoration under his administration which had a positive impact on Japan's Civil-military relationship (Buszynski, 2006). Koizumi was a leading representative of the younger political age who aspired to an increased role in Japan's security via American partnership. Japan faced severe humiliation from the international community for its silence during the Gulf War (1990–1991).

On October 29, 2001, he swiftly gained Diet approval to dispatch naval units—two destroyers and a supply ship—to the Indian Ocean to aid in transporting fuel and supplies for US and allied navies. This deployment, unprecedented in nature, faced minimal resistance within the Diet, indicating a significant shift in security attitudes. Surprisingly, even the Japanese Communist Party supported the legislation. The Koizumi administration successfully obtained DIET approval for the War Contingency bills on June 7, 2003. These bills allowed Japan to deploy forces abroad in the event of a military emergency, marking another groundbreaking step that was criticized by the opposition party inside the diet (notably, the Democratic Party of Japan {DPJ}) for conflicting with the pacifist constitution (Buszynski, 2006). The Cabinet decided to send the Self Defence Forces (SDF) to Samawah in southern Iraq on December 9, 2003, by this legislation. In what was called a “major turning point” for Japan's security policy, some 1,100 soldiers were ultimately dispatched (Buszynski, 2006). In its October 2005 report, the LDP's constitutional drafting commission, led by former prime minister Mori, suggested several changes to Article 9, allowing Japan to continue its “self-defence military” status in the interest of global peace and security. The Democratic Party of Japan (DPJ), which is closely aligned with the LDP in terms of policy and whose founding fathers were former LDP leaders have been staunch advocates of the LDP on this matter.

A bill outlining the steps for a nationwide vote on constitutional amendment was presented to the Diet in May 2006. However, because Article 96 of the Constitution stipulates that a two-thirds majority in both houses with popular referendum is necessary before the Diet may submit the matter to a vote, change was purposefully made challenging (Buszynski, 2006). During the Koizumi era, Japan also saw the deployment of BMD (Ballistic missile defence) which was a major turning point in Tokyo's defence posture under Foreign Minister Fukuda. The significant advancement took place in enhancing both sea and ground-based missile tracking capabilities. This involved integrating the AN/SPY-1D radar tracking system on the Aegis destroyers with the ground-based EPS-3 radar system, planned for deployment at seven sites, alongside the deployment of the advanced EPS-XX tracking system at four locations in western Japan. Furthermore, the X Band radar system, with its capability to differentiate between missiles and decoys, was stationed in Northern Honshu. There's an urgent demand for precise early warning systems for missile launches, prompting Japan to strive for its capability development. In March 2003, two early warning satellites were launched: one equipped with an optical sensor, and the other featuring Synthetic Aperture Radar (SAR) (Buszynski, 2006). These developments reflected a change in Japan's defence and security posture which positively contributed to a more integrated civil-military interaction (Buszynski, 2006).

Junichiro Koizumi was the one who started to make use of strengthened cabinet functions. To handle important national policy, he capitalised on bureaucrats from every ministry, including defence, outside specialists, the parliamentary secretary, and the cabinet secretary. Utilising the higher position of PM, he took the lead in expanding policy areas of the cabinet. Examples of this type of legislation were the emergency law and the anti-terrorism special measure law. By organising expert groups, such as the Foreign Relations Task Force in 2002, and hosting several security-related seminars, he proactively considered the cabinet's role in security topics. In 2004, his administration also established an advisory panel for the National Security and Defence Force and issued an order to update the rules for the National Defence Programme in light of the evolving threat landscape. Notwithstanding that Shinzo Abe was the Chief cabinet secretary during Koizumi's leadership tenure, which also influenced him to carry forward Koizumi's legacy (Yoon, 2019).

A strong ruling party and centralised politics are two of Japan's most well-known characteristics. Nonetheless, in contrast to parliamentary systems in Western Europe, where the prime minister exercises strong control over the ruling party and the administration of the state as a whole, PM has little influence over policy decisions in Japan. Cabinet decisions and ministerial assessments were essentially formalities, with bureaucrats writing most policies. This was first challenged by Junichiro Koizumi and later PM Shinzo Abe. Administrative reforms implemented by Abe's cabinet remain central to understanding Japan's civil-military relations (Yoon, 2019). The main agenda of LDP's electoral manifesto in the First Abe cabinet was Constitutional reinterpretation. Abe's primary campaign slogan in the July 30, 2007, Upper House election was "The Beautiful Country," referencing his political and ideological platform of changing the JSDF into a regular military force (Lee, 2016).

Abe's political platform during his party presidency campaign included advocating for an assertive foreign policy for Japan, particularly in relations with China and South Korea. He emphasized the importance of enhancing trust-based relationships with neighbouring nations such as China and South Korea. After the 2007 elections, the Liberal Democratic Party (LDP) of Japan experienced a significant decline, leading to its loss in the 2009 elections. Shinzo Abe's loss and the decline of the Liberal Democratic Party (LDP) after the 2007 elections were primarily attributed to a combination of economic challenges and perceived policy imbalances during his first term as Prime Minister. While Abe's administration focused heavily on security matters, including constitutional reforms for a more assertive defence stance and addressing regional threats like North Korea's missile tests, critics pointed out a neglect of pressing economic issues. Japan was grappling with a sluggish economy, rising public debt, deflation, and unemployment, which led to growing public dissatisfaction. Abe's policies were seen as insufficient in addressing these economic concerns, creating a sense of policy imbalance and misplaced priorities. This dissatisfaction eroded public confidence in the LDP and Abe's leadership, contributing significantly to their loss in the 2009 elections. The Democratic Party of Japan (DPJ), capitalizing on public discontent and promising economic reforms, emerged victorious and ended the LDP's long-standing dominance. Thus, Abe's loss can be largely attributed to a failure to adequately address economic challenges and a perceived overemphasis on security matters during his initial term as Prime Minister (Edstrom, 2007).

Since Shinzo Abe began his second term as Prime Minister in 2012, the Japanese military's status within the country's hierarchy has undergone notable changes. This transformation coincided with the rising threats in the East Asian region post-Cold War, which PM Abe used as a rationale for reforming Japan's defence structure. In 2014, Prime Minister Shinzo Abe reinterpreted Article 9 to permit Japan to defend its allies. This reinterpretation built upon Japan's 1998 policy, which authorized participation in international peacekeeping missions. Japan's involvement in the War on Terror, albeit in a noncombatant capacity, was a manifestation of this policy. The ambition to revise Article 9 and transform the Japan Self-defence Forces (JSDF) into a full-fledged military persisted even after Yoshihide Suga and Fumio Kishida successively took office (Sudirman & Pratama, 2022).

March 2016 marked the official implementation of PM Shinzo Abe's 2015 Peace and Security legislation. Together with the new international peace support bill, 10 other laws were revised as part of the legislation. The controversial 2014 cabinet decision to reinterpret the "Peace clause" in Article 9 to permit collective self-defence under certain circumstances is fundamental to comprehending his attempts to accommodate military adjustments and increase the role of Japan's Self Defence Forces. Above all, the historic law had three significant effects on JSDF operations. First, the circumstances under which the government may choose to use the JSDF in reaction to an armed attack against a third country were somewhat broadened by the security legislation. Before this law, the JSDF's use of force was deemed unconstitutional unless it was in response to an actual armed attack on Japan. The SDF is called to operate as a "dynamic joint defence force" by the 2013 New Defence Programme Guidelines, which significantly increased its capacity to deter if needed in the event of an armed attack (Yoon, 2019). In December 2013, Abe's cabinet established the National Security Council, which was the most significant reform. According to his cabinet, the National Security Council, also known as the "Control Tower", will be "centred on the Prime Minister" and entrusted with "flexible and regular discussions of diplomatic and security-related affairs from a strategic perspective." The main purpose of the NSC was to give the PM more power to directly influence national security policy, especially by fortifying the PM's office and Cabinet in comparison to the Japanese bureaucracy. The institution was now directly involving JSDF officers in the formulation of security strategy, which enhanced interagency coordination.

The “Four Ministers Meeting,” which regularly convenes the Prime Minister, Chief Cabinet Secretary, Minister of Foreign Affairs, and Minister of Defence to deliberate on both immediate and long-term security issues, is the most significant aspect of the NSC (Yoon, 2019). It was extremely revolutionary for Japanese military officials to participate directly in decision-making. NSC has also established the National Security Secretariat in January 2014; and employs between 70 and 80 people, the majority of whom are seconded civil officials from MOFA and members of the uniformed JSDF (Yoon, 2019). Since 2015, Prime Minister Shinzo Abe and the civilian parliament have elevated the formal power and influence of military institutions, placing them on par with bureaucrats and enabling direct communication with policymakers. The Japanese government also promotes military professionalism by empowering the Japan Self-Defence Forces (JSDF) with strategic and tactical authority to implement government policies. This shift demonstrates the government’s increasing recognition of the military’s specialized expertise in contributing to the decision-making process (Sudirman & Pratama, 2022).

7. Conclusion

Because of Article 9, Japan has a distinct history of civil-military relations. The military has historically been excluded from the democratic process; even during election campaigns, the military was a contentious issue. The way the Japanese military operates and its role in maintaining Japan’s security have both suffered as a result of these developments. The way the military participates in national security decision-making has improved as a result of legislative and administrative reforms put in place under the direction of PM Junichiro Koizumi and Shinzo Abe, narrowing the gap between the military and the civilian population. Positive improvements have also been made to the Prime Minister’s Office’s role in the process of making decisions about national security. This has strengthened Tokyo’s Civil-Military coordination positively.

References

- Buszynski, L. (2006). Japan's Security Policy in the Koizumi Era. *Security Challenges*, 2(3), 93–107.
<http://www.jstor.org/stable/26459044>
- Dunn, T. C. (2003). *Civil-Military Relations in Japan* [Master's thesis of Arts]. The University of Texas at Austin. <https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA414454.pdf>
- Edstrom, B. (2007). *The Success of a Successor : Shinzo Abe and Japan's Foreign Policy*. Central Asia-Caucasus Institute and Silk Road Studies Program.
- Feaver, P. D., Hikotani, T., & Narine, S. (2005). Civilian Control and Civil-Military Gaps in the United States, Japan, And China. *Asian Perspective*, 29(1), 233–271.
<http://www.jstor.org/stable/42704497>
- Green, M. J. (2007). The US-Japan Alliance a brief strategic history. *Education about ASIA*, 12(3), 26-30. <https://www.asianstudies.org/wp-content/uploads/the-us-japan-alliance-a-brief-strategic-history.pdf>
- Jimbo, K., & Tatsumi, Y. (2007, January 27). *From the JDA to the MOD - A Step Forward but Challenges Remain*. STIMSON Commentary - Asia and Indo-Pacific.
<https://www.stimson.org/2007/jda-mod-step-forward-challenges-remain/>
- Lee, D. K. (2016). *Japanese Prime Minister Shinzo Abe's two administrations: successes and failures of domestic and security policies* [Master's thesis of Arts in security studies (Far East, Southeast Asia, The Pacific)]. Naval Postgraduate School.
- Liff, A. P. (2018). Japan's Security Policy in the "Abe Era": Radical Transformation or Evolutionary Shift?. *The Texas National Security Review*, 1(3), 8-35.
<https://doi.org/10.15781/T29S1M35C>
- Midford, P. (2003). Japan's response to terror: dispatching the SDF to the arabian sea. *Asian Survey*, 43(2), 329–351.
- Mishima, K. (1998). The Changing Relationship between Japan's LDP and the Bureaucracy: Hashimoto's Administrative Reform Effort and Its Politics. *Asian Survey*, 38(10), 968–985.
<https://doi.org/10.2307/2645646>
- Nakajima, S. (2016). Formation of Japan-U.S. Security Arrangements. In *International Forum on War History 2016, "Japan's Alliances: Past and Present"* (pp. 103-112). National Institute for Defense Studies.
<https://www.nids.mod.go.jp/english/event/forum/pdf/2016/06.pdf>

- Pence, C. (2006). Reforms in the Rising Sun: Koizumi's bid to Revise Japan's Pacifist Constitution. *North Carolina Journal of International Law*, 32(2), 337-389.
- Prime Minister's office of Japan. (n.d.). *The Consitution of Japan*.
https://japan.kantei.go.jp/constitution_and_government_of_japan/constitution_e.html
- Sato, H. (2005). Japan-U.S. Security Relations under the Koizumi Administration: Implications for Bush's Second Term. In T. Yoshizaki (Ed.), *The Second Bush Administration's Global Security, The NIDS International Symposium on Security Affairs* (pp. 65-80). National Institute for Defense Studies. <https://ndlsearch.ndl.go.jp/books/R100000039-11283187>
- Schwenke, S. (2020). Changing civil-military relations in Japan: 2009-2012. *Australian Journal of International Affairs*, 74(6), 704-720.
<https://doi.org/10.1080/10357718.2020.1781788>
- Smith, S. A. (2019). Rhetoric and Realism: The First Diet Debates on Japan's Military. *Columbia Journal of Asian Law*, 33, 64-83.
- Sudirman, A., & Pratama, J. A. (2022). Between the Regional and the National Level: East Asian Security Dynamics and Abe Dynamics and Abe's Legacy on Japan s Legacy on Japan's Civil-Militar s Civil-Military Relations. *Global : Jurnal Politik Internasional*, 24(2), 227-251. <https://doi.org/10.7454/global.v24i2.1240>
- Tang, S.-M. (2007). Japan's Security Renaissance: Evolution or Revolution?. *Journal of International and Area Studies*, 14(1), 17-29. <http://www.jstor.org/stable/43111464>
- Tatsumi, Y. (2008). *Japan's national security policy infrastructure can Tokyo meet Washington's expectation?*. STIMSON Pragmatic Step for Global Security.
- Tatsumi, Y., & Oros, A. L. (2007). *Japan's new defense establishment: institutions, capabilities, and implications*. Stimson Centre. <https://stimson.org/wp-content/files/file-attachments/Japan's%20New%20Defense%20Establishment.pdf>
- Yoon, J. (2019). Chrysanthemum Withered: The Faded Yoshida Doctrine and the Shift in the Japanese Security Policy Under the Abe Cabinet. *Korean Social Science Journal*, 46(1), 17-36.

Book Review

Poet-Monks: The Invention of Buddhist Poetry in Late Medieval China

Benjamin Ivry

The Thammasat University Library

Corresponding Author:

Benjamin Ivry

The Thammasat University Library

2 Prachan Road, Pranakorn District, Bangkok, 10200, Thailand

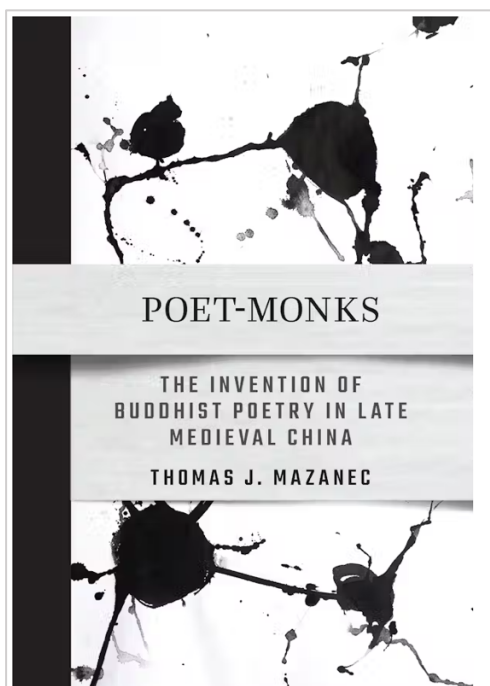
E-mail: ibenjamin@tu.ac.th

Received: April 25, 2024

Revised: May 2, 2024

Accepted: July 10, 2024

Book Review

Poet-Monks: The Invention of Buddhist Poetry in Late Medieval China

By Thomas J. Mazanec

Cornell University Press,

Cornell East Asia Series, 2024

348 pages

Open Access book for free download:

<https://www.cornellpress.cornell.edu/book/9781501773839/>

Abstract

This book examines how poet monks tried to unify Buddhist and literary practice in the late Tang dynasty (860–960 CE), contradicting a general view of the time as one of artistic decadence. Yet Buddhism was seen by critics of this era as out of place in the literary domain.

Poetry by monks expressing religious sentiments was derided by numerous contemporary readers as being a potential distraction from pious observance.

Extending this disdain, posterity in the form of anthologies and textbooks of classical Chinese poetry have tended to neglect poems by Buddhist monks, while general histories of Tang poetry likewise largely overlook them. Yet Guanxiu and a contemporary writer, Qiji deserve attention today for their prolific efforts to unify their experiences with life and religious faith.

For many generations, the literary flourishes of Qiji and Quanxiu made their fellow Buddhists suspicious of their preoccupation with literature.

At the same time, Chinese literati did not find the effusions of the poet monks to their taste. Indeed, the Classical Prose Movement (*gǔwén yùndòng*) of the late Tang dynasty and the Song dynasty advocated clarity and precision rather than the florid parallel prose style that had been popular since the Han dynasty.

In this context, poetry readers found justification for rejecting the poet monks for using unrefined language in verse as well as an old-fashioned style.

Guanxiu, Qiji, and other poets failed to dissolve the opposition between literary and Buddhist practice in their works in past centuries, but they are nevertheless worth reading today for the light they shed on poetics and worship in a Buddhist context.

Keywords: poet monks, Buddhism, literature, late Tang dynasty

This lucidly argued new book examines how paradoxically, poet monks tried to unify Buddhist and literary practice in the late Tang dynasty (860–960 CE), contradicting a general view of the time as one of artistic decadence.

To understand their attempt, Assistant Professor Thomas J. Mazanec, who teaches Premodern Chinese and Comparative Literature at the University of California Santa Barbara, maintains a strict focus on the twin themes of Buddhism and poetry. Yet one of the protagonists, Guanxiu (832-912), is also celebrated as a painter and calligrapher of the Five Dynasties and Ten Kingdoms period.

Part of the enigma is that in East Asia, as elsewhere, poets are often seen as a counter-culture class not always noted for admirable behavior.

Perhaps for this reason, Assistant Professor Mazanec notes that critics of this era saw the literary domain as no place for Buddhism to be expressed.

Poetry by monks inspired by religious sentiments was described by numerous contemporary readers as being marred by the “stench of vegetables and bamboo shoots” and even less enticing odors.¹ Too many home-centered, folksy virtues were seen as contrary to artistic ambitions.

Extending this disdain, posterity in the form of anthologies and textbooks of classical Chinese poetry have tended to neglect poems by Buddhist monks, while general histories of Tang poetry likewise largely overlook them.

Yet Guanxiu and a contemporary writer, Qiji (863 - 937), were highly prolific. Author of over 850 surviving poems, Qiji is outdone only by Li Bai (701-762), Du Fu (712-770), Bai Juyi (772-846), and Yuan Zhen (779-831) among Tang dynasty poets.

To bolster Assistant Professor Mazanec’s numeric argument, it would have been gratifying for the reader to experience a real sense of outstanding and highly individual poetic talent in the poems by Guanxiu and Qiji that are cited here.

Unfortunately, one of the few weaknesses of this otherwise admirably informative book is that the poetry translations offered lack a lyrical lilt which translators such as Arthur Waley and David Hinton achieved in their versions of Chinese poetry.²

¹ Mazanec, T. J. (2024). *Poet-Monks: The Invention of Buddhist Poetry in Late Medieval China*. Cornell University Press.

² See *Ibid.*, 2-3: Qiji’s “Stirred by a Whim in Mid-Spring,” ending with the lines “The Way (in tune with Heaven’s workings)/can be glimpsed while sitting./So it should be the Right Man who/ upholds creation,/Driving all the hidden subtleties/into his forge.” For more alluring prosody, see Waley, A. (1919). *More Translations from the Chinese*. Alfred A. Knopf. Also see Hinton, D. (2008) ed. and tr. *Classical Chinese Poetry: An Anthology*. Farrar, Straus and Giroux.

This flaw aside, **Poet-Monks** convincingly argues that despite the assertions by generations of disdainful critics, Buddhist poetry is not marginal to Chinese literary history. This conclusion tends to invalidate longstanding viewpoints that the end of the Tang and Five Dynasties and Ten Kingdoms were respective low points for Chinese poetry.

In the twelfth century, two Chinese critics decreed that Late Tang poetry was “weightless, frivolous” and “makes one want to burn his writing brush.”³ Yet the existence of earnest Buddhist ideals conveyed in poetry clearly contradicts this critical perspective.

Intriguingly, the poet monks of this time remained integrated in society and wrote about themes that also preoccupied secular authors. So no poet monk analyzed by Assistant Professor Mazanec addressed a majority of poems to fellow monks. Instead, the verse contained messages and dedications to literati and other members of the community outside monasteries.

By contrast, in the Song dynasty just a few centuries later, poet monks most often sent their poetic inspirations to fellow monks. This implies that the creations of poet monks eventually became rarified and more remote from experience shared by more worldly readers.

Structurally, **Poet-Monks** is divided into two sections: “History” and “Poetics.”

The first examines the identity of poet-monk in the late medieval literary world, while the second evokes the notion of Buddhist poetry as expressed by poet-monks.

Chapter 1 presents an account of how the poet-monk tradition developed. The term first appeared in the eighth century, and by the tenth century, it was well established. Seeing poet-monks in historic, geographic, and social contexts helps to concretize their identity.

Chapter 2 examines how the term poet-monk was invented in the second half of the eighth century as a somewhat derogatory allusion. Critics of the day saw these literary aspirants as unacceptably abstruse. Even fellow monastics feared that too much time spent with poetry might distract them from the more humble or pious monastery tasks. In the early ninth century, the mid-Tang Scholar-Monk Shengqing had pointed out in *North Mountain Record* that poet-monks risked turning into “madmen” attached to “sensual pleasure.”⁴

Chapter 3 notes how by the turn of the tenth century, poet-monks reclaimed their identity to argue for the close identification of poetry and pious observance.

³ *Ibid.*, 7

⁴ *Ibid.*, 216. Also see Kwok-yiu, W., & 王國堯. (2015). THE MID-TANG SCHOLAR-MONK SHENQING AND HIS “BEISHAN LU.” *Monumenta Serica*, 63(1), 32–78. <http://www.jstor.org/stable/26159116>

The second half of the book discusses how the poet-monks inserted Buddhist practice into their literary output.

Chapter 4 observes that poet-monks often used the poetic device of verbal repetition, such as reiterating a single character three times consecutively. This corresponded with Buddhist logic, which also employed this type of atypical phrasing.

Chapter 5 gives examples of ritual recitation of spells and incantations in monks' poetry as part of a new poetic vision.

Chapter 6 recounts how Qiji first claimed a basic unification between poetry and meditation. Citing the Buddhist way of seeking liberation by contemplating the everyday world, Qiji concluded that poetry and meditation were two approaches to the same ideal.

The book's conclusion elucidates why, as the author puts it, "most Buddhist readers found [verse by the poet monks] too literary, and most literary readers found them too Buddhist."⁵

This negative perspective categorized them undeservedly as minor versifiers. Nevertheless, the sober, exalted corpus of their writings can still enlighten today's researchers in terms of the earnest potential symbiosis of religion and literature.

To be sure, there were a few exceptional poet monks who fulfilled the stereotypical wild poet's penchants for wine, among other vices. One example, Kepeng, was a tenth century monk of the Sichuan area who was a typical incarnation of the poet as inebriated wastrel.⁶

Known as "drunken shavepate," Kepeng, a younger contemporary of Guanxiu, scribbled countless poems just to pay for the liquor which he consumed.

Although clearly exceptional among the more obedient, conventional poet monks of his generation, Kepeng proved that even negative societal expectations of poets could be fulfilled by authors who chose to spend their lives in monastic activities.

In 1103, *The Rules of Purity for Chan Monasteries*, compiled by Changlu, further warned that poetry could lure its practitioners away from monastic purity and single-minded focus.⁷

⁵ Ibid, 214-215.

⁶ See Protass, J. (2021). The Flavors of Monks' Poetry: On a Witty Disparagement and Its Influences. *Journal of the American Oriental Society*, 141(1), 125-150.

⁷ See Foulk, T. G. (2004). Chanyuan qinggui and Other 'Rules of Purity' in Chinese Buddhism. In S. Heine & D. S. Wright (Eds.), *The Zen Canon: Understanding the Classic Texts* (pp. 275-312). Oxford University Press.

The strictures assembled by Changlu noted with some disdain: “Guanxiu and Qiji were called nothing more than poet-monks... But is this the real meaning of renunciation?”⁸

Another contemporary, the eminent Chan monk Foyin Liaoyuan (1032–1098) stated his reservations in a poem in which sincere didacticism outweighs lyric inspiration:⁹

*When beginning your Buddhist studies, you're weak
and need to hold fast:*

*Be fond of Chan and don't study Confucianism. I have only seen enlightened
minds perfect the Buddha's way; I've never heard that itinerants should read
the Odes and Documents. If you teach that Confucius transcended life and
death, How can you proclaim that Gautama is a great man? Though Qiji and
Guanxiu's reputations shook the land, Who would place them in a chart of
patriarchs?*

This overt conflict between Buddhism and what was considered secular Confucianism lessened over the years. But for a time, the literary flourishes of Qiji and Guanxiu made their fellow Buddhists suspicious of their preoccupation with literature.

At the same time, Chinese literati did not find the effusions of the poet monks to their taste. Indeed, the Classical Prose Movement (gǔwén yùndòng) of the late Tang dynasty and the Song dynasty advocated clarity and precision rather than the florid parallel prose style that had been popular since the Han dynasty.

The aim of the guwen stylists was to follow the spirit of pre-Han prose rather than to imitate it directly. They used elements of colloquial language to make their writings more direct. The movement also had political and religious aspects, as Confucian scholars tried to combat the influence of Taoism and Buddhism on the emperors.¹⁰

In this context, poetry readers found ample justification for rejecting the poet monks for using unrefined language in verse as well as an old-fashioned style.

If Guanxiu, Qiji, and other poets failed to dissolve the opposition between literary and Buddhist practice in their works, it is helpful that today, this erudite new study is available to motivate readers to make their own attempts to integrate poetry and Buddhism.

⁸ Mazanec, T.J. (2024), *op. cit.* 216.

⁹ *Ibid.* 218.

¹⁰ See Chen, Yu-shih (1988). *Images and Ideas in Chinese Classical Prose: Studies of Four Masters*. Stanford: Stanford University Press.

References

- Chen, Yu-shih (1988). *Images and Ideas in Chinese Classical Prose: Studies of Four Masters*. Stanford University Press.
- Foulk, T. G. (2004). Chanyuan qinggui and Other ‘Rules of Purity’ in Chinese Buddhism. In S. Heine & D. S. Wright (Eds.), *The Zen Canon: Understanding the Classic Texts* (pp. 275-312). Oxford University Press.
- Hinton, D. (2008). *Classical Chinese Poetry: An Anthology*. Farrar, Straus and Giroux.
- Kwok-yiu, W., & 王國堯. (2015). THE MID-TANG SCHOLAR-MONK SHENQING AND HIS “BEISHAN LU.” *Monumenta Serica*, 63(1), 32–78. <http://www.jstor.org/stable/26159116>
- Mazanec, T. J. (2024). *Poet-Monks: The Invention of Buddhist Poetry in Late Medieval China*. Cornell University Press.
- Protass, J. (2021). The Flavors of Monks’ Poetry: On a Witty Disparagement and Its Influences. *Journal of the American Oriental Society*, 141(1), 125-150.
- Waley, A. (1919) *More Translations from the Chinese*. Alfred A. Knopf

Author Guideline

Thai Journal of East Asian Studies

Manuscript preparation

The editorial board will consider only manuscripts that meet the following requirements.

1. Manuscript format: Manuscripts should be typed using Microsoft Word with a TH SarabunPSK, in 16-point font (in length 25 pages including references), 1-spaced, and include page numbers, should set A4 size layout with the margins on all sides to be 1 inch (2.54 centimeters).

2. Title: The title must be clear, concise and relevant to the content.

3. Author(s): The author's or authors' name and family name including author affiliations should be shown on the right-hand side under the article title. For manuscripts with multiple authors, the corresponding author's name and (e-mail) address must be clearly indicated.

4. Abstract: The manuscript must include an abstract containing a maximum of 250 words.

5. Keywords: After the abstract, up to five keywords should be provided.

6. Main text/Content:

TJEAS considers research and regular manuscripts of 4,000-8,000 words in length including references. Book reviews should be from 800 to 1,500 words in length.

- Original articles generally, in accordance with a research paradigm, cover the following: Introduction, Purposes, Literature review, Methods, Result, Discussion, Conclusion and recommendation, and References.

- TJEAS uses the Publication Manual of the American Psychological Association (7th edition). When preparing manuscripts, including in-text citations and references, authors must follow the rules set by the American Psychological Association (APA).

- Footnotes are not used for citation purposes, but for detailed comments. They should be identified by consecutive numbers in the text.

- Tables, charts and figures should be considered for appropriateness. Tables use APA styles. Figures must be clear and provide captions to figures.

Pre-submission English-language Editing

English-language manuscripts should be competently written and argued in clear and concise grammatical English. Contributors are strongly advised to have the manuscript checked by a professional English language editor with expertise in your subject area. All editing costs must be borne by the authors.

คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง

Thai Journal of East Asian Studies

การเตรียมต้นฉบับภาษาไทย

กองบรรณาธิการจะพิจารณาต้นฉบับที่เป็นไปตามกำหนดดังต่อไปนี้

1. ต้นฉบับ - ต้นฉบับพิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดตัวอักษร 16 ต้นฉบับมีความยาว 25 หน้ากระดาษ A4 โดยประมาณ รวมเอกสารอ้างอิง ระยะห่างระหว่างบรรทัด = 1 (Single) จัดหน้ากระดาษขนาด A4 โดยตั้งค่าขอบกระดาษทุกด้าน ด้านละ 1 นิ้ว (2.54 เซนติเมตร)

2. ชื่อเรื่อง - ควรกระชับและตรงกับเนื้อเรื่อง

3. ชื่อผู้เขียน - ระบุชื่อ-นามสกุลจริง (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) โดยไม่ต้องใส่ตำแหน่งหน้าชื่อ พร้อมทั้งระบุสังกัดผู้เขียน (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ในกรณีที่ผู้เขียนมากกว่า 1 ให้ใส่ชื่อ-นามสกุล สังกัด และอีเมลติดต่อของผู้เขียนทุกท่าน

4. ผู้รับผิดชอบบทความ - ให้ระบุที่อยู่และอีเมลที่ติดต่อได้ของผู้เขียนหลัก จำนวน 1 ท่าน

5. บทคัดย่อ - ต้องมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวนคำไม่เกิน 300 คำ

6. คำสำคัญ- ท้ายบทคัดย่อให้ผู้เขียนกำหนดคำสำคัญ (Keywords) ไม่เกิน 5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

7. เนื้อหา

- ควรสอดคล้องกับกระบวนการค้นคว้าวิจัย และครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้ บทนำ วัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา ผลการศึกษา อภิปรายผล สรุปผลและข้อเสนอแนะ และเอกสารอ้างอิง

- การอ้างอิงในตัวบท (in-text citation) และการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบท (Reference) เป็นไปตามรูปแบบ APA (7th Edition)

- บทความควรมีตาราง แผนภูมิ และภาพประกอบในจำนวนที่เหมาะสม รูปภาพควรมีความคมชัดและละเอียด และต้องมีหมายเลขและคำบรรยายภาพกำกับใต้ภาพ โดยเรียงตามลำดับที่ปรากฏ จาก 1, 2, 3

รูปภาพจะต้องกำหนดให้อยู่ตรงกลางเอกสาร ให้เว้นช่องว่าง 1 บรรทัด ก่อนรูป และหลังคำบรรยายรูป ในกรณีที่เป็นการตารางจะต้องมีคำบรรยายกำกับตารางไว้เหนือตารางโดยให้เรียงตามลำดับที่ปรากฏ จาก 1, 2, 3

ตารางจะต้องกำหนดให้ชิดขอบซ้ายของเอกสาร ให้เว้นช่องว่าง 1 บรรทัด ก่อนคำบรรยายตาราง และหลังตาราง

Research Articles

Current training and fostering of physical education teachers following the Plan-Do-Check-Act model at Ho Chi Minh City, Vietnam elementary schools
Sang Giau Dinh and Minh Quang Duong

รัฐบาลอานานิคมอังกฤษที่พม่าและนโยบายมุ่งสู่ยูนนานในศตวรรษที่ 19
นิตยาภรณ์ พรหมปัญญา

Faith and rights in the smart city: Preserving the significance of the Chao Mae Tuptim shrine amidst gentrification of the Sam Yan neighborhood of Bangkok
Xi Tang and Gil Turingan

Academic Articles

The dilemma of architectural conservation policy and practice versus sustainable tourism: The case of the Great Shangqinggong Temple in Jiangxi Province, People's Republic of China
Xin Liu

การศึกษา 'วัฒนธรรมเชิงความสัมพันธ์ห้าประการ' ซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรมของจีน กับบทบาทชาวจีนโพ้นทะเล
อณัษญา ช้างเจริญ

Evolving Japanese civil-military relations during the prime ministerships of Junichiro Koizumi and Shinzo Abe
Muskan Jha

Book Review

Poet-Monks: The invention of Buddhist poetry in late medieval China
Benjamin Ivry